AGATHA CHRISTIE

Porsuk Ağacı Cinayeti

ALTIN KİTAPLAR

Agatha Christie Porsuk Ağacı Cinayeti

TÜRKÇESİ GÖNÜL SUVEREN

PORSUK AĞACI CİNAYETİ

Porsuk Ağacı Kulübesindekiler:

Rex Fortescue: Çok zengin bir adam. Kendine çıkar sağlamak amacıyla yasadışı işler çevirmiş.

Adele Fortescue: Rex'in kendisinden otuz yaş küçük karısı, paraya ve erkeklere düşkündü.

Percival (Val) Fortescue: Rex'in büyük oğlu. Çok cimri, kişiliği olmayan bir adamdı.

Jennifer Fortescue: Percival'in karısı. Büyük köşkte geçirdiği hayat onu sıkmaya başlamıştı.

Lancelot (Lance) Fortescue: Rex'in küçük oğlu. Bu yakışıklı adamın serserinin biri olduğu söyleniyordu.

Pat Fortescue: Lance'ın karısı. Daha önceki iki evliliği de felaketle noktalanmıştı.

Elaine Fortescue: Rex'in kızı. Sevgilisinin uzaklaşması onun ruhsal açıdan yıkılmasına neden olmuştu.

Effie Ramsbottom: Rex'in ilk karısının ablası. Acayip bir kadındı, kötülerin cezalandırılmasını istiyordu.

Mary Dova: Fortescue'ların kâhyası. Esrarlı gülümsemesiyle dikkati çeken, genç bir kadındı.

Gladys Martin: Fortescue'ların hizmetçisi. Safça bir kızdı, polisten de çok korkuyordu.

Crump: Uşak. Saygılı biriydi, ama içkiyi fazla kaçırdığı anlaşılıyordu.

Bayan Crump: Aşçı. Aksi bir kadındı fakat pişirdiği yemeklerin üstüne yoktu.

Vivian Dulbois: Yakışıklı bir adam. Yaşlı ve zengin kimselerin genç kanlarıyla arkadaşlık etmeye meraklıydı.

-5-

Gerald Wright: Ukala bir genç. Herkese yukardan bakıyordu ama aslında para için yapmayacağı yoktu.

Porsuk ağacı kulübesindeki katili arayanlar:

Neele: Scotland Yard'dan müfettiş. Son derece aptal görünüşlü olmasına rağmen çok zekiydi. Hay: Komiser muavini müfettişin karatavuklarla neden ilgilendiğini anlayamıyordu. ve

MISS MARPLE Miss Marple'ın elinde şu ipuçları vardı:

- Bir çocuk şiiri,
- Bir avuç çavdar
- Karatavuklar,
- Bir mandal,
-

Taxine,

•

Siyanür,

•

Gazete kupürleri

•

Naylon çoraplar,

• Yeni ayakkabılar.

Katili bulabilmek için Miss Marple'ın şu soruları cevaplandırması gerekiyordu:

•

Karatavukların anlamı neydi?

•

Ruby MacKenzie'e kimdi?

•

Mary Dove bahçede kimi görmüştü?

•

Gladys ikinci tepsiyi neden holde bırakmıştı?

•

Katil zehiri neye karıştırmıştı?

•

Gladys neden korkuyordu?

•

Adele'in vasiyetnamesinde ne vardı?

•

Mary Dove'un sırrı neydi?

•

Miss Ramsbottom'ın bildiği neydi?

- 6-

CEP DOLUSU ÇAVDAR

1

Çay yapma sırası Miss Domers'deydi. Sekreterlerin en yenisi, en beceriksiziydi.

Pek genç sayılmazdı. Bir koyununkini andıran, yumuşak anlamsız, kaygı dolu yüzü

vardı. Miss Somers, çaydanlıktaki suyu iyice kaynatmadan demliğe boşaltıverdi.

Oysa, suyun kaynayıp kaynamadığını hiçbir zaman kolay kolay anlayamazdı.

Sayılamayacak kadar çok olan sorunlardan biri de buydu.

Kadın fincanlara çay doldurarak, bunları diğerlerine verdi. Her tabağa bayat olduğu daha ilk bakışta belli olan birkaç bisküvi koymuştu.

Sekreterlerin şefi olan Miss Griffith, sert bir sesle, "Su yine kayna-mamış

Somers," diye homurdandı. Miss Griffith on altı yıldan beri şirkette çalışıyordu. Kırçıl saçlı, elinden her iş gelen titiz bir kadındı.

Miss Somers'in kaygı dolu yüzü kıpkırmızı oldu. "Ya... Oysa bu kez suyun iyice kaynadığından emindim."

Miss Griffith burada ancak bir ay kalabilir, diye düşündü. 'Aslında bu ara iş

çok... fakat Somers pek beceriksiz. Eastern Development'se yazılacak mektubu berbat etti. Oysa basit bir şeydi bu. Hele çay yapmasını hiç bilmiyor. Aklı başında bir sekreter bulmak o kadar zor ki... Geçen sefer bisküvi kutusunun kapağını sıkıca kapamamış olduğu da belli. Artık...1

Miss Griffith'in bütün gizli düşünceleri gibi, bu da yarıda kesildi.

- 7-

Çünkü içeriye Bay Fortescue'nun kutsal çayını yapmak için Miss Grosvenor gelmişti. Bay Fortescue için başka çay, değişik takım ve özel bisküvi alınmıştı tabii. Sadece çaydanlıkla, vestiyerdeki musluktan doldurulan su aynıydı. Fakat bu kez, çay Bay Fortescue için yapıldığından, su güzelce kaynadı. Miss Grosvenor buna özellikle özen

gösterdi.

Miss Grosvenor inanılmayacak kadar çekici güzelliğe sahip bir sarışındı. Üstüne pahalı olduğu hemen anlaşılan siyah, sadece bir tayyör giymişti. Biçimli bacaklarını saran incecik naylon çoraplar Paris'ten gelmeydi.

Genç kadın, içerdekilere bakmak veya onlarla konuşmak gerek-sizmiş gibi, sekreterin odasından çıktı. Sanki diğer sekreterlerin onun için hamamböceklerinden hiç farkı yoktu. E, tabii, Miss Grosvenor, Bay Fortescue'nun, pek özel sekreteriydi. Dedikoducular genç kadının sekreterden daha başka şeyler de olduğunu ısrarla fısıldıyorlardı ama aslında bu doğru değildi. Bay Fortescue, yakınlarda ikinci kez evlenmişti. Bu yeni karısı çok güzel, aşırı lüks düşkünü bir kadındı. Kocasının başkalarıyla ilgilenmesine engel olmasını da çok iyi biliyordu. Bay Fortescue için Miss Grosvenor büro dekorunun bir parçasıydı.

Zaten adamın bürosu da pek pahalı ve lüks eşyalarla döşenmişti.

Miss Grosvenor elindeki tepsiyi sanki bir tanrıya adak götürüyormuş gibi ileriye doğru uzatmıştı. Sarışın kadın, iç bürodan, daha önemli müşterilerin oturmalarına izin verilen bekleme odasından geçerek kendi bürosuna girdi. Kapıya hafifçe vurduktan sonra tapınağa, yani Bay Fortescue'nun odasına süzüldü.

Büyük bir yerdi burası. Cilalı parke zemine pahalı, Doğu halıları serilmişti.

Duvarlardaki kaplamalar uçuk renkli, nadir bir ağaçtandı. Yine uçuk renkli deri kaplama, geniş koltuklar vardı burada. Odanın tam ortasındaki firavuninciri ağacından yapılmış koskocaman yazı masasının başında Bay Fortescue oturuyordu.

Bay Fortescue, bu odaya yakışacak kadar kuvvetli bir kişiliğe sahip değildi ama adamcağız yine de elinden geleni yapıyordu. Kırlarda giyilmesi gereken tüvit elbiselerle bürosunda dolaşmaktan pek hoşla-

nırdı. Miss Grosvenor bir kuğu gibi kendisine doğru kaydığı zaman, kaşlarını çatmış masasındaki kâğıtlara bakıyordu. Sekreter, çay tepsisini adamın dirseğinin dibine bırakarak, ciddi bir sesle, "Çayınız, Bay Fortescue..." diye mırıldandı. Sonra usulca çekildi.

Bay Fortescue, bu önemli ayine sadece birkaç sözcük söylemekle yetindi.

Kendi masasına dönen Miss Grosvenor çalışmaya başladı. İki yere telefon etti.

Bay Fortescue'nun imzalaması için daktiloda yazılmış olan birkaç mektubu düzeltti. Sonra telefon çaldı.

Miss Grosvenor, kendini beğenmiş bir tavırla, "Korkarım isteğinizi yerine getiremeyeceğiz," dedi. "Bay Fortescue toplantıda."

Sarışın kadın almacı yerine bırakırken saate bir göz attı. On biri on geçiyordu.

Aynı anda Bay Fortescue'nun bürosunun hemen hemen ses geçirmeyen kalın kapısının arkasından bir gürültü duyuldu. Boğuk fakat kolaylıkla tanınabilecek, acı dolu www.netevin.com

bir haykırıştı bu. Miss Grosvenor'un masasındaki zil de ısrarla çalmaya başladı.

Fena halde şaşıran Miss Grosvenor dondu kaldı. Sonra şaşkın şaşkın ayağa kalktı.

Beklemediği bir şeyle karşılaşmış olduğu için o her zamanki kendinden emin tavırları kaybolmuştu. Fakat yine de her zamanki gibi ahenkli adımlarla Bay Fortescue'nun odasına doğru gitti. Kapıya usulca vurarak, içeri girdi.

Gördükleri genç kadının büsbütün şaşırmasına neden oldu. Patronu masanın başında acıyla kıvranıp duruyordu. Görünümü gerçekten korkunçtu.

Miss Grosvenor, "Tanrım," diye mırıldandı. "Hasta mısınız, Bay Fortescue?" Bu sözler ağzından çıkar çıkmaz ne kadar budalaca konuşmuş olduğunu anladı. Bay Fortescue'nun, hem de ağır bir şekilde hastalanmış olduğu belliydi. Genç kadın ona yaklaşırken adamın vücudu acıyla kıvrılıp bükülüyordu.

Bay Fortescue, boğulur gibi fısıldadı. "Çay o çaya... ne karıştırdın?...

çabuk... doktor çağır..."

Miss Grosvenor odadan fırladı. O kendini beğenmiş, ukala sarışın sekreter gitmiş, yerini aniden dehşete düşen, ne yapacağını şaşırmış

genç bir kadın almıştı. Koşarak sekreterlerin odasına daldı. Bir taraftan da bağırıyordu.

"Bay Fortescue kriz geçiriyor... ölmek üzere... bir doktor bulmalıyız durumu korkunç... onun ölmek üzere olduğundan eminim!"

Her kafadan bir ses çıkmaya başladı.

Sekreterlerin en genci olan Miss Bell, "Eğer sara nöbetiyse," dedi. "Ağzına mantar tıkamalıyız. Mantar tıpası olan var mı?"

Kimsede tıpa yoktu.

Miss Somers, "Bu yaşta ancak beynine kan hücum etmiş olabilir," diye mırıldandı.

Miss Griffith, bağırdı. "Hemen bir doktor çağıralım." Fakat o da bütün becerikliliğine rağmen bu işi kolaylıkla başaramadı. Şirkette çalıştığı on altı yıl boyunca hiçbir zaman büroya doktor çağırmak gerek-memişti. Kendi doktoru da Stretham Hill'deydi.

"Buraya en yakın doktor nerede?" diye kaygılı bir sesle sordu.

Bunu kimse bilmiyordu. Miss Bell, telefon rehberini kaparak, D harfini açtı.

Telaşla doktorları aramaya başladı. Fakat rehber mesleklere göre ayrılmamıştı.

Biri hastaneye telefon etmelerini söyledi. Fakat hangi hastaneye haber vereceklerdi.

Miss Somers, üsteledi. "Uygun bir hastane olmalı. Yoksa gelmezler. Sağlık sigortası nedeniyle demek istiyorum. Hastanenin bu bölgede olması gerek."

Biri, "999'u açın," diye bağırdı. Miss Griffith buna fena halde sinirlendi, işe polisi karıştırmaya ne gerek vardı? Oldukça zeki sayılan bu kadınlar umutsuzca birbirlerine baktılar. Miss Bell bu kez A harfinde ambulansları aramaya başladı.

Miss Griffith, "Bay Fortescue'nun kendi doktoru..." dedi. "Onun bir doktoru olmalı."

Biri özel adres defterini almaya koştu... Miss Griffith, odacı çocuğa kim olursa olsun çabuk bir doktor bulmasını emretti. Özel adres defterinde Sir

Edwin Sandeman'ın adını gördüler. Doktorun muayenehanesi Harley Caddesi'ndeydi. Miss Grosvenor, bir sandalyeye çöke-

rek her zamanki kadar kibar olmayan bir tavırla, "Çayı her zamanki gibi yaptım,"

diye inledi. "İnanın öyle yaptım. Çayda bir şey olamaz."

"Çayda bir şey olamaz mı?" Elini telefona uzatmış olan Miss Griffith, öyle kalakaldı. "Bunu nerden çıkardın."

"O... Bay Fortescue... çayda bir şey olduğunu..."

Miss Griffith, bir an duraksadı. 999'u mu, yoksa doktorun muayenehanesini mi açmalıydı? Genç Miss Bell, umutla atıldı. "O halde ona hemen hardalla sıcak su içirmeliyiz. Büroda hardal var mı?"

Biraz sora Bethnal Green'den Dr. İsaacs'la, Sir Edwin Sandeman asansörde karşılaştılar. Aynı anda kapının önünde de iki ayrı ambulans durdu. Hem telefon, hem de odacı çocuk görevlerini yapmışlardı...

Müfettiş Neele, Bay Fortescue'nun kutsal odasında büyük Firavun cevizinden masasının başında oturuyordu. Memurlarından biri elinde bir not defteriyle sessizce bir köşeye çekilmiş duruyordu.

Müfettiş Neele dimdik, zarif bir adamdı. Kısa kesilmiş kahverengi saçları, oldukça dar bir alnı vardı. "Gerekli işlemlerin yapılması..." diye mırıldandığı zamanlar, karşısındakiler kendi kendilerine kinle, "Zaten senin aklın daha incesine ermez," derlerdi. Ama çok geçmeden yanılmış olduklarını da anlarlardı.

Müfettiş Neele, dar kafalı bir adam gibi dururdu ama hem akıllı, hem de kafası çalışan bir insandı. Soruşturma sırasında suçlu hakkında acayip varsayımlar kurar, bunları sorguya çektiği kimselere uygulamaya çalışırdı.

Müfettiş, oraya gelmesine neden olan olayları kendisine doğru dürüst ancak Miss Griffith'in anlatacağını sezmişti. Gerçekten de kadın sabah olanları eksiksiz bir şekilde özetledikten sonra bürodan çıkmıştı...

Müfettiş Neele, Miss Griffith suçiu olamaz, diye düşündü.

1. Zehire meraklı katil tiplerinden değil.

2. Patronuna âşık olmadığı belli.

3.

Dengesiz bir kadın olduğunu sanmıyorum.

4.

Kinci bir insan da olamaz...

Müfettiş telefona bir göz attı. St. Jude Hastanesi'nden haber bekliyordu. Tabii Bay Fortescue, doğal nedenlerden ötürü fenalaşmış olabilirdi. Fakat Benthnal Green'den Dr. Isaacs da, Harley Caddesi'nden Sir Edwin Sandeman da böyle bir olasılık tanımıyordu.

Müfettiş, masadaki düğmeye bastı. Bay Fortescue'nun özel sekreterini gönderir misiniz?"

Miss Grosvenor, kendisini biraz toplamıştı ama pek fazla değil. Kaygılı bir tavırla içeri girdi. Artık öyle kuğu gibi kayarcasına da yürümüyordu. Hemen, kendisini korumak istercesine, "Bu işi ben yapmadım!" diye bağırdı.

Müfettiş Neele sakin sakin mırıldandı. Eliyle bir sandalyeyi işaret etti.

"Öyle mi?" Bay Fortescue mektup yazdıracağı zaman Miss Grosvenor elinde defteriyle daima oraya otururdu. Genç kadın şimdi istemeye istemeye iskemleye çökerek, korkuyla müfettişe baktı. Neele düşünüyordu. "İğfal, şantaj... Platin saçlı güzel mahkemede..." Fakat yüzünden bu düşüncelerini anlamak zordu. Biraz aptalca fakat karşısındakine güven veren bir hali vardı.

Miss Grosvenor, "Çayda hiçbir şey yoktu," dedi. "Olamazdı da."

Müfettiş Neele, başını salladı. "Anlıyorum. Lütfen isminizi ve adresini verir misiniz?"

"Grosvenor. İrene Grosvenor."

"Adresiniz?"

"14 Rusmoor Rond, Muswell Hill."

Müfettiş Neele, kendi kendine, adam bu sarışını baştan çıkarmamış, dedi. "Aşk yuvası da döşenmemiş. Kadın ailesiyle oturuyor. Bu işin şantajla da ilgisi yok."

Böylece bu yeni varsayımlar da boş çıkmış oluyordu.

Dostça bir tavırla, "Demek çayı siz yaptınız?" diye sordu.

- 12 -

"Yapmam gerekti. Yani çayı her zaman ben yapardım, demek istiyorum."

Müfettiş Neele genç kadına sabah olanları anlattırdı. Fincan, tabak ve demlik analiz için gönderilmişti bile. Müfettiş Neele, İrene Gres-venor'dan fincana, tabağa ve demliğe genç kadından başkasının el sürmediğini öğrendi. Çaydanlık ise büroda çalışanlar tarafından da kullanılıyordu. Ve sarışın sekreter bunu vestiyerdeki musluktan doldurmuştu.

"Peki ya çay?"

"Bu Bay Fortescue'nun kendi çayıydı. Çin çayı. Benim odamda, rafta duruyordu."

Telefon çaldı. Müfettiş Neele almacı kaldırdı. Yüzü biraz değişmişti.

"St. Jude Hastanesi mi?" Neele, Miss Grosvenor'a başıyla çıkabileceğini işaret etti. "Teşekkür ederim, Miss Grosvenor. Artık gidebilirsiniz." Sonra da dikkatle telefonda konuşan adamın sakin sesini dinlemeye başladı. Bu arada önündeki defterin köşesine kurşunkalemle birtakım anlaşılmaz işaretler yapıyordu.

Sonra, "Demek beş dakika önce öldü," diye sordu. Bileğindeki saate bir göz attı.

Deftere, "12:43," diye yazdı.

Telefondaki, "Doktor Bernsdorf sizinle konuşmak istiyor," dedi.

"Pekâlâ. Onu bağlayın..." Bu doktordan söz ederken sesinde meydana gelen değişiklik telefondaki adamı fena halde şaşırttı. Sonra birtakım şıkırtılar, vızıltılar duyuldu. Mırıltılar aksetti. Müfettiş Neele sabırla bekliyordu.

Sonra birdenbire telefondan yükselen kalın bir ses müfettişin almacı telaşla kulağından uzaklaştırmasına neden oldu.

"Merhaba Neele. Seni gidi akbaba seni. Yine ceset peşindesin demek?"

Müfettiş Neele St. Jude Hastanesi'nin profesörlerinden Bernsdorf bir yıl önce bir zehirlenme olayından ötürü karşılaşmış ve çabucak dost olmuşlardı.

"Duyduğuma göre bizim adam ölmüş, doktor."

"Evet. Buraya getirildiği zaman artık çok geçti."

"Ölüm nedeni?"

"Tabii otopsi yapılması gerek. Fakat ilginç bir vaka bu. Çok ilginç..." Müfettiş

Neele, Profesör Bernsdroffun sesindeki ilgiden meseleyi anlamıştı. "Ölümün doğal nedenlerden olmadığı belli."

Profesör bağırdı. "Buna hiç kuşku yok." Sonra ani bir sakınmayla ekledi. "Bu ikimizin arasında tabii."

"Tabii, tabii. Bunu söylemene gerek yok. Adam zehirlenmiş mi?" "Kesinlikle.

Üstelik zehrin ne olduğunu bildiğimi de sanıyorum." "Gerçek mi?" "Taxine, dostum. Taxine." "Taxine mi? Bu zehri hiç duymamıştım."

"Biliyorum. Şaşılacak şey... Hoş, eğer üç dört hafta önce buna benzer bir olayla karşılaşmasaydım, zehrin ne olduğunu ben de anlayamazdım. Evcilik oynayan iki çocuk porsuk ağacının meyvelerinden

koparıp yemişlerdi."

"Taxine bu mu? Porsuk ağacının meyveleri mi?"

"Meyveleri veya yaprakları. Çok zehirlidir bunlar. Taxine de bunlardan çıkarılır. Fakat şimdiye dek bu zehrin özellikle kullanıldığı bir olayla karşılaştığımı sanmıyorum. Gerçekten çok ilginç. Sıradan zehir olaylarından ne kadar sıkıldığımı bilemezsin, Neele. Onun için bu taxine konusu hoşuma gitti.

Senin için de değişik bir şey bu."

"Yani hepimiz eğleneceğiz, öyle mi? Tabii ölenin dışında."

"Evet, evet. Zavallı adam." Bemsdorfun sesi gayet sakindi. "Çok şanssızmış."

"Adam ölmeden önce bir şey söyledi mi?"

"Sizinkilerden biri elinde not defteriyle adamın başında oturuyordu. Ondan bu ayrıntıyı öğrenirsin. Bir ara çay hakkında bir şeyler mırıldandı. Büroda çayına bir şey karıştırdıklarını söyledi. Bu saçma tabii."

Neele çabucak sordu. "Neden saçma?"

"Çünkü zehir bu kadar çabuk etkileyemezdi. Anladığıma göre adam çayı içer içmez belirtiler başlamış."

"Evet, öyle söylediler."

"Siyanürden ve saf nikotinden başka böyle çabucak etkisini gösteren zehir çok azdır..."

"Ve sen adamın nikotin veya siyanürle zehirlenmediğinden eminsin?"

"Dostum, öyle olsaydı, adam ambulans gelinceye kadar ölürdü. Hayır, onun siyanür veya nikotinle zehirlenmediğinden emindim. Bir ara strikninden kuşkulandım ama çırpınmalar farklıydı. Yine aramızda ama zehrin taxine olduğuna bahse girerim."

"Bu zehir ne kadar zamanda etkisini gösterir?"

"Şartlara bağlı. Bir saat. İki, üç saat. Adam bir hayli iştahlı bir insana benziyordu. Eğer tıka basa kahvaltı etmişse bu zehrin etkisini geciktirmiştir."

Müfettiş Neele düşünceli düşünceli mırıldandı. "Kahvaltı... Evet zehri ona kahvaltıda verdikleri anlaşılıyor."

Dr. Bernsdorf neşeyle güldü. "Evet. Borgia'larla kahvaltı. Katili çabucak yakalayacağından eminim, oğlum."

"Teşekkürler doktor. Telefonu kapamayın. Bizim komiser yardımcısıyla konuşmak istiyorum."

Yine şıkırtılar, vızıltılar, hafif mırıltılar duyuldu. Sonra telefondan hışırtılı soluklar yankılandı. Komiser yardımcısının konuşmaları böyle soluklarla başlardı. Adam, "Efendim," dedi. "Efendim."

"Ben Neele. Ölen adam işimize yarayacak bir şey söyledi mi?"

"Zehrin çaya karıştırılmış olduğundan söz etti. Büroda içtiği çaya. Fakat doktor..."

"Onu biliyorum. Başka bir şey var mı?"

"Hayır, efendim. Fakat acayip bir şey dikkatimi çekti. Üstündeki elbisenin ceplerine baktım. Bilinen şeylerdi bunlar. Mendil, anahtarlar, bozuk para, cüzdan... Fakat bunlardan başka pek garip bir şey gördüm. Ceketin sağ cebi çavdar doluydu."

"Çavdar mı? Ne çavdan?"

"Bayağı çavdar efendim. Bir cep doluşuydu bu."

- 15-

"Anlıyorum... Acayip... Belki bir örnektir... Adamın işiyle ilgili bir şey."

"Herhalde efendim. Fakat bunu size bildirmenin doğru olacağını düşündüm."

"İyi etmişsin, Hay."

Müfettiş Neele telefonu kapadıktan sonra gözlerini ilerdeki bir noktaya dikerek, hareketsiz oturdu. Profesör Bernsdorff, büyük bir mütehassıstı. Kolay kolay yanıimazdı o. Rex Fortercue, ilk belirtinin başlamasından bir ila üç saat önce zehirlenmişti. Bundan da buradakilerin bu cinayetle bir ilgileri olmadığı anlaşılıyordu.

Müfettiş Neele ayağa kalkarak, diğer odaya gitti. Buradakiler pek isteksizce çalışmaktaydılar.

Miss Griffith, "Sizinle tekrar konuşabilir miyim?"

"Tabii, Bay Neele. Kızlardan bazıları öğle yemeğine gidebilirler mi? Vakit bir hayli geçti. Veya isterseniz buraya yemek getirtelim."

"Hayır, hayır, gidebilirler... Fakat sonra dönmeleri şartıyla."

"Tabii."

Miss Griffith, Neele'in peşi sıra Rex Fortescue'nun odasına gitti. O sakin tavırlarıyla bir sandalyeye oturdu.

Müfettiş Neele başlangıç yapmaya gerek görmeden, "St. Jude Hastanesi'nden telefon ettiler. Bay Fortescue 12:43'te ölmüş."

Miss Griffith bu habere şaşmadı. Sadece başını salladı. "Durumunun çok ağır olduğunu fark etmiştim." Kadının üzülmemiş olduğu Ne-ele'nin

gözünden kaçmadı.

"Bana onun evinden ve ailesinden söz eder misiniz?"

"Tabii. Bayan Fortescue'ya durumu haber vermek istedim. Fakat anladığıma göre golf oynamaya gitmiş, öğle yemeğine de gelmeye-cekmiş. Onun hangi kulüpte oynadığını da pek bilmiyorlardı. Açıklık getirmek amacıyla, "Onlar Baydon Heath'de oturuyorlar. O yörede tanınmış üç golf kulübü var," dedi.

Müfettiş Neele başını salladı. Baydon Heath de hemen hemen yalnız Londra'daki işi olan zenginler oturuyordu. Tren seferleri düzen-16 -

liydi. Zaten orası Londra'dan sadece otuz kilometre uzaktaydı. Sabah ve akşam trafiğin sıkışık olmasına rağmen Baydon Heath'e arabayla erişmek de çok kolaydı.

"Tam adresi ve telefon numarasını verir misiniz?"

Baydon Heath 3400. Evin adı "Porsuk Ağacı Kulübesi"dir.

"Ne?" Müfettiş Neele, kendisini tutamayıp bağırmıştı. "Porsuk Ağacı Kulübesi mi dediniz?"

"Evet." Miss Griffith'in yüzünde hafif bir merak ifadesi belirmişti. Fakat Müfettiş Neele kendisini çabucak topladı.

"Bana biraz da aileden söz edin."

"Bu Bayan Fortescue onun ikinci karısı. Kendisinden bir hayli genç. Bay Fortescue genç kadınla iki yıl önce evlendi. İlk Bayan Fortescue öleli çok oldu.

Bay Fortescue'nun ilk evliliğinden iki oğlu ve bir kızı var. Kızı ve şirkette ortak olan büyük oğlu Porsuk Ağacı Kulübe-si'nde oturuyor. Ne yazık ki o bu ara iş için Kuzey'e gitti. Kendisinin yarın döneceğini sanıyorum."

"O Londra'dan ne zaman ayrıldı?"

"Evvelsi gün."

"Kendisini bulmaya çalıştınız mı?"

"Evet. Bay Fortescue'yu hastaneye götürdükten sonra Manches-ter'deki Midland Oteli'ne telefon ettim. Kendisinin orada kaldığını sanıyordum. Fakat Bay Fortescue bu sabah otelden ayrılmış. Sanırım o Sheffield ve Leicester'e gidecekti. Ama bundan da pek emin değilim. Gideceği şehirlerde uğrayacağı şirketlerin isimlerini size verebilirim."

"Ölen Bay Fortescue'nun bir oğlu daha olduğunu söylemiştiniz, galiba?"

"Evet. Fakat babasıyla arasında çıkan bir anlaşmazlık dolayısıyla dışarda oturuyor."

"Bay Fortescue'nun iki oğlu da evli mi?"

"Evet. Büyük oğlu Bay Fortescue evleneli üç yıl oldu. Karısıyla Porsuk Ağacı'ndaki ayrı bir dairede oturuyorlar. Fakat yakında onlar Baydon Heath'de yaptırdıkları eve taşınacaklar."

"Bu sabah telefon ettiğiniz zaman Bay Percival Fortescue'yu da mı bulamadınız?"

"Onun Londra'ya indiğini söylediler." Miss Griffith konuşmasını sürdürdü, "Bay Fortescue'nun küçük oğlu Bay Lancelot evleneli daha bir sene bile olmadı. Lord Fredrick Anstice'in dul karısını aldı o. Herhalde genç kadının Tatler dergisinde fotoğraflarını görmüşsünüzdür. Atlarla filan..." Miss Griffith soluk soluğa kalmış, yanakları da hafifçe kızarmıştı. İnsanlardan çok iyi anlayan Neele bu evliliğin kimseyi beğenmeyen, romantik Miss Griffith'in pek hoşuna gittiğini sezdi. Kadın için asalet önemliydi. Londra Fredrick Anstice'in özellikle sporla ilgili çevrelerde hiç de hoş bir isim yapmamış olduğunu bilmiyordu. Fredrick Anstice yarış atlarından biri hakkında yapılacak soruşturmadan hemen önce şakağına bir kurşun sıkarak

intihar etmişti. Neele adamın karısını belirsiz bir şekilde hatırlıyordu. İrlandalı asillerden birinin kızıydı o. O daha önce de bir pilotla evlenmiş fakat adam Kore savaşında ölmüştü.

Şimdi de kadının Fortescue ailesinin bir işe yaramaz oğlunu koca olarak seçtiği anlaşılıyordu. Miss Griffith'in söz ettiği anlaşmazlıktan genç Lancelot Fortescue'nun birtakım karanlık işlerde parmağı olduğu belliydi.

Müfettiş Neele telefonu kendisine çekerek, santraldan Baydon Heath 3400'ü istedi. Sonunda bir erkek sesi duyuldu.

"Baydon Heath 3400..."

"Bayan Fortescue veya Miss Fortescue'yia konuşmak istiyorum."

"Özür dilerim. İkisi de evde değiller."

Müfettişe adam biraz sarhoşmuş gibi gelmişti. "Siz uşakları mısı-

nız?"

"Evet."

"Bay Fortescue ağır denilecek şekilde hastalandı." "Biliyorum. Telefon edip haber verdiler. Fakat bu bakımdan benim yapabileceğim bir şey yok. Bay Val Kuzey'de." Adamın Percival For-tescue'dan söz ettiği anlaşılıyordu. "Bayan Fortescue golf oynamaya

gitti. Bayan Val Londra'ya indi. Fakat o akşam yemeğine dönecek Miss Elaine Fortescue ise izcilerle çıktı."

"Evde, Bay Fortescue'nun hastalığı hakkında konuşabileceğim hiç kimse yok mu?

Önemli bu."

"Şey... Bilmem ki..." Adamın kararsız olduğu belliydi. "Miss Rams-bottom var ama o da telefonla hiç konuşmaz. İsterseniz Miss Dove'la konuşun. Kâhya o."

"O halde Miss Dove'la konuşayım."

"Onu bulmaya çalışayım." Telefonda adamın uzaklaşan ayak sesleri duyuluyordu.

Müfettiş Neele yaklaşan ayak seslerini işitmedi. Fakat bir iki dakika sonra bir kadın, "Alo?" dedi. "Ben Miss Dove." Kadının sesi hafif ve nazikti. Sözcükleri tane tane söylüyordu.

"Sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim, Miss Dove. Fakat ne yazık ki Bay Fortescue biraz önce St. Jude Hastanesi'nde öldü. Kendisi bürosunda birdenbire hastalanmıştı. Akrabalarıyla konuşmak istiyorum..."

"Tabii. Olanlardan haberim yoktu..." Durakladı. Sesinde üzüntü belirtisi yoktu.

Fakat çok sarsılmış olduğu anlaşılıyordu. "Çok yazık... Bay Percival Fortescue'yia görüşmeniz doğru olur. Gerekli hazırlıkları o yaptırır. Onu Manchester'de Midland veya Leicester'de Grand Otel'de bulabilirsiniz. Ya da Leicester'deki Shearer'e de bir sorun. Korkarım onların telefon numaralarını bilmiyorum. Fakat Bay Percival Fortescue'nun oraya uğrayacağını duydum. Bayan Fortescue'nun akşam yemeğine döneceği muhakkak. Belki çay zamanına kadar da döner. Bu haber onu çok sarsacak. Bay Fortescue bu sabah evden ayrılırken çok iyiydi."

"Kendisini evden çıkmadan önce gördünüz demek?"

"Evet. Birdenbire neden öldü? Kalpten mi?"

"Kalbi mi vardı onun?"

"Hayır, hayır... Sanmıyorum. Fakat siz birdenbire öldü deyince..." Durakladı.

"St. Jude Hastanesi'nden mi telefon ediyorsunuz? Siz doktor musunuz?"

"Hayır, Miss Dove, doktor değilim. Ben şehirden, Bay Fortescue' nun bürosundan telefon ediyorum. İsmimi vereyim. Cinayet Şubesi'n-den Müfettiş Neele. Hemen oraya gelip sizinle konuşacağım."

-18-

-19-

"Müfettiş mi? Yani... Ne demek istiyorsunuz?"

"Ani bir ölüm olayıydı bu, Miss Dove. Böyle durumlarda da bizi daima çağırırlar.

Özellikle ölen kimse son zamanlarda doktora gitme-mişse. Bay Fortescue da doktora pek gitmiyordu sanırım."

"Evet. Bay Percival onun için doktordan iki kez randevu aldı ama Bay Fortescue bir türlü gitmedi. Söz dinlemiyor, fakat diğerleri çok üzülüyordu..." Durakladı.

Sonra da eskisi gibi yine kendinden emin bir tavırla konuşmasını sürdürdü. "Eğer Bayan Fortescue siz buraya gelmeden eve dönerse kendisine ne söyleyeyim?"

Müfettiş Neele, "Ani ölümlerde resmi işlemleri ve soruşturma yaptığımızı söyleyin," dedi. "Önemsiz bir şey bu."

Telefonu kapattı.

Neele telefonu iterek çabucak Miss Griffith'e baktı. "Demek son zamanlarda Bay Fortescue'nun sağlığından kaygılanıyorlarmış! Onun doktora gitmesini istiyorlarmış. Bunu bana söylemediniz."

Miss Griffith mırıldandı. "Doğrusu aklıma gelmedi." Sonra ekledi. "Zaten onda öyle hasta hali de yoktu..."

"O halde ne hali vardı?"

"Tavırları biraz acayipti. Eskisi gibi değildi."

•:

"Bir şey için kaygı mı duyuyordu?"

"Hayır, hayır. Kaygılı değildi. Asıl kaygılanan bizlerdik." • Müfettiş Neele sabırla bekledi.

Miss Griffith, "Bunu nasıl anlatacağımı bilmiyorum," dedi. "Tavırları sık sık değişiyordu. Bazen çok neşeli oluyordu. Doğrusunu söylemek gerekirse iki kez onun içmiş olduğunu sandım... Övünüyor, doğru olduğunu hiç sanmadığım birtakım hikâyeler anlatıyordu. Aslında yapti-ğı işleri açıklamaktan hoşlanmayan bir insandı. Fakat son zamanlarda değişmiş, hatta savurganiaşmıştı. Adeta para saçıyordu. Aslında böyle bir adam değildi o. Hatta odacı çocuk büyükannesinin cenazesine gi-

deceği zaman onu çağırarak kendisine beş sterlin verdi. "Bununla at yarışlarında oyna," diyerek bir kahkaha attı. Yani... eskisinden çok farklıydı o."

"Acaba kafasına bir şey mi takılmıştı?"

"Pek de değil... Onda sanki hoş, çok heyecanlı bir şeyi bekliyor-muş gibi bir hal vardı."

"Belki bir iş çeviriyordu."

Miss Griffith başını salladı. "Bakın bu olabilir. Sanki artık günlük işlerin onun için hiçbir önemi yoktu. Sonra birtakım acayip adamlar iş için onu görmeye geliyorlardı. Şimdiye dek buraya adımlarını atmayan birtakım kimseler. Bu Bay Percival'i fena halde kaygılanıyordu.

"Kaygılandırıyordu ha?"

"Evet. Aslında Bay Percival babasının sırdaşı gibiydi. Bay Fortescue ona çok güvenirdi. Fakat son zamanlarda..."

"Son zamanlarda pek geçinemiyorlardı, değil mi?"

"Bay Fortescue, Bay Percival'in doğru bulmadığı birtakım şeyler yapıyordu. Bay Percival dikkatli ve ihtiyatlı bir insandır. Fakat artık Bay Fortescue onu dinlemiyordu bile. Bu da kendisini çok üzüyordu tabii."

Müfettiş Neele, "Bu yüzden kavga mı ettiler?" diye sordu.

"Kavga edip etmediklerini pek bilmiyorum... Fakat... şimdi anlıyorum. Herhalde Bay Fortescue kendinde değildi. Öyle bağırıp çağırmak..."

"Bağırdı demek? Ne dedi?"

"Sekreterlerin odasına geldi."

"O halde sözleri hepiniz de duydunuz?"

"Şey... Evet."

"Percival'e bağırıp çağırdı mı? Küfür mü etti? Percival ne yapmıştı?"

"Olay daha çok onun hiçbir şey yapmamasından çıkmıştı. Bay Fortescue ona,

'Beceriksiz, korkak bir kâtip,' diye bağırdı. 'Dar kafalının birisin. İleri görüşlü değilsin. Büyük iş nedir bunu bilmiyorsun bile!' Sonra ekledi. 'Lance'ı getireceğim!' Lance küçük oğlu Lancelot'tur. Çoğu kez onu Lance diye çağırır.

Bay Fortescue, 'Lance senin gibi on kişiyi cebinden çıkarır,' dedi. Üstelik iyi aileden biriyle de evlendi. Lan-

ce belki bir ara mahkemeye sürüklenecekti ama o çok cesur bir çocuktur..."

Müfettiş Neele'nin sorguya çektiği birçok kimseler gibi gerekli çekingenliği elden bırakmış olan Miss Griffith birdenbire kendine gelerek, şaşkın şaşkın durakladı.

Neele, onu teselli etti. "Korkmayın. Geçmişte kalmış olaylar bunlar."

"Evet, evet. Çok önce oldu bu olay. Bay Lance pek gençti, ele avuca sığmıyordu adeta. Ne yaptığının da pek farkında değildi." Müfettiş Neele, "Bana burada çalışanları anlatın," dedi. Deminki çekingenliğini unutmaya çalışan Miss Griffith istenileni yaptı. Müfettiş yaşlı kadını odadan çıkararak, Miss Grosvenor'u çağırttı.

Köşede sessizce not tutmakta olan Memur Waite kalemini yonttu. "Burası pek lüks bir yer, müfettiş bey. Zaten buradakilerin hepsinin ismi de pek kibar.

Grosvenor... Bu bir dükle ilgili değil mi? Sonra... For-tescue da seçkin bir isim."

Müfettiş Neele, güldü. "Babasının adı Fortescue değildi onun. Fontescu'ydu. Orta Avrupa'da bir yerden gelmişti. Herhalde bu adam Fortescue'nun daha kibar olduğunu düşündü."

Waite amirine hayran hayran baktı. "Demek onun hakkında bir hayli şey biliyorsunuz?"

"Buraya gelmeden önce biraz bilgi topladım." "Demek adamın sabıkası vardı?"

"Hayır, hayır. Bay Fortescue ele geçmeyecek kadar zekiydi. Karaborsayla ilgisi vardı. Sonra biraz karışık bir iki işe de girişmişti. Fakat tam anlamıyla yasalara aykırı bir şekilde hareket etmiyordu."

Waite, "Anlıyorum," dedi. "Pek de hoşa gidecek bir adam değilmiş." Neele,

"Düzenbazın biriydi," diye cevap verdi. "Fakat kendisini hiçbir zaman yakalayamadık. Bir bakıma Bay Fortescue ticari alanda büyük bir başarı sağlamıştı.

"Yani çok düşmanı olan bir adam..." Waite umutla Neele'e baktı. "Tabii bazı düşmanları vardı. Fakat onun evinde zehirlendiğini unutma. Veya şimdilik öyle gözüküyor. Biliyor musun, böyle şeylere

çok rastladım ben. Hayırlı evlat, Percival. Kadınları çeken kötü evlat, Lancelot. Kocasından genç olan ve hangi golf kulübüne gittiğini açıkça söylemeyen bir kadın. Evet, bilinen şeyler bunlar. Fakat bütün bunların arasında dikkati çeken şaşılacak bir şey var."

Waite, "Nedir o?" diye sorarken kapı açılarak Miss Grosvenor içeriye girdi.

Kendisini toplamıştı. Yine eskisi gibi çekici bir güzelliğe sahip bir sarışındı.

Kendini beğenmiş bir tavırla, "Beni mi görmek istediniz?" diye sordu.

"Patronunuz... Daha doğrusu ölen patronunuz hakkında birkaç soru soracaktım."

Miss Grosvenor, "Zavallı," diye mırıldandı ama ölen adama hiç acımadığı da belliydi.

"Son zamanlarda onda bir değişiklik olup olmadığını soracaktım."

"Şey, evet... Gerçekten onda böyle bir değişiklik vardı."

"Örneğin, nasıl?"

"Bunu tam olarak anlatamayacağım... Sık sık saçma sapan şeylerden söz ediyordu.

Sözlerinin yarısına bile inanamıyordum. Sonra çabucak kızıyordu. Özellikle Bay Percival'e. Bana çattığı yoktu tabii. Çünkü ben hiçbir zaman tartışmam. Ne kadar acayip şeyler söylerse söylesin. 'Evet. Bay Fortescue,' derim. Yani... derdim."

"Size uygun olmayan bir şekilde yaklaşmaya çalıştı mı?"

Miss Grosnevor üzgün bir tavırla cevap verdi. "Hayır, böyle bir şey olmadı."

"Bir şey daha var, Miss Grosvenor, Bay Fortescue'un cebinde çavdar taşımak alışkanlığı var mıydı?"

Miss Grosvenor pek şaşırdı. "Çavdar? Cebinde? Yani bunları güvercinlere filan mı veriyordu?"

"Evet. Belki cebine çavdarı bu amaçla dolduruyordu."

"Fakat onun güvercinleri beslediğini pek sanmıyorum. Bay Fortescue güvercinlere yem verecek? İmkânsız bir şey bu."

"Acaba bugün bu çavdarı cebine, sırf bir örnek olduğu için koymuş olamaz mı?

Belki çavdarla ilgili bir iş yapacaktı?"

"Hayır, hayır. O bugün öğleden sonra Asya Petrolleri Şirketi'nin temsilcilerini bekliyordu. Bir de Atticus İnşaat Şirketi'nin idare meclisi başkanını... Başka kimse gelmeyecekti."

"Ya. Neyse..." Müfettiş Neele eliyle Miss Grosvenor'a çıkabileceğini işaret etti.

Waite içini çekti. "Bacakları harika. İyi cins çorap da seçmiş..."

Müfettiş Neele mırıldandı. "Bacakların bana bir yararı yok. Hâlâ başladığım yerdeyim... Bir cep dolusu çavdar. Ve bunu kimse açıklayamıyor."

Mary Dove merdivenden inerken bir an durdu, yandaki büyük pencereden dışarıya baktı. Kapının önünde duran arabadan iki erkek iniyordu. Mary Dove onları şöyle bir süzdü. "Müfettiş Neele ve memurlarından biri..." Merdivenin dönemecindeki aynada beliren görüntüsüne bir göz attı. Ufak tefek, kibar tavırlı, genç bir kadındı Mary Dove. Beyaz yakalı gri bir elbise giymişti. Siyah pırıltılı saçlarını ortadan ayırarak, ensesinde toplamıştı. Dudaklarına uçuk gül rengi bir ruj sürmüştü. Görünüşü Miss Dove'un hoşuna gitmişti. Hafifçe gülümseyerek merdivenden indi.

Dışarda Müfettiş Neele eve bakıyordu. "Bir de buraya Porsuk Ağacı Kulübesi diyorlar. Ne kulübe, ne kulübe? Koskoca bir konak burası... Bu zenginlerin züppeliklerinin de sonu yok."

Porsuk Ağacı Kulübesi, kırmızı tuğladan yapılmış, büyük, yayvan bir binaydı.

Bahçedeki güller, kameriyeler ve havuzlar dikkati çekiyordu. Eve ismini veren porsuk ağaçları da dikkatle budanmış, bunlara geometrik şekil verilmişti.

Neele, taxine için bol bol hammadde var burda... diye düşündü... Arkada güllerin sarmış olduğu kameriyenin hemen gerisinde budan-mamış, koskocaman bir porsuk ağacı yükseliyordu. Neele kendi kendine, "Belki de bu ağacın meyvelerinden yararlandılar..." dedi.

- 24 -

Sonra dönerek zili çaldı. Kapıyı orta yaşlı bir adam açtı. Müfettiş Neele'nin kafasında canlandırdığı gibiydi o. Uşak görünüşte terbiyeli, sinsi bakışlı bir adamdı. Elleri de biraz titriyordu.

Müfettiş Neele kendi adını ve yardımcısının ismini verdi. Uşağın gözlerinde beliren korkuyu fark edince de bayağı sevindi. Belki bunun Rex Fortescue'nun ölümüyle bir ilgisi yoktu ama yine de dikkati çekecek bir şeydi.

"Bayan Fortescue döndü mü?"

"Hayır, efendim."

"Bay Percival Fortescue? Miss Elaine Fortescue?"

"Hayır efendim."

"O halde Miss Dove'la konuşalım."

Uşak başını hafifçe çevirdi. "İşte Miss Dove. Merdivenlerden iniyor."

Müfettiş Neele geniş merdivenden sakin sakin inen genç kadını süzdü. Bu sefer kafasının içinde düşündüğü gibi kâhya kadın karşısındakine hiç uymuyordu. Kâhya kadınla konuşurken onun siyahlar giymiş, iriyarı herkese sözünü dinleten bir insan olduğunu sanmıştı. Oysa Miss Dove ufak tefekti. Dudakları Mona Lisa'nınkini andıran bir gülümsemeyle bükülmüştü. Genç kadın, müfettişi yine sakin bir tavırla selamladı.

"Müfettiş Neele?"

"Evet. Bu da Komiser Muavini Hay. Size telefonda da söylediğim gibi Bay Fortescue 12'yi 43 geçe St. Jude Hastanesi'nde öldü. Ölümüne bu sabah kahvaltıda yediği bir şeyin neden olduğu sanılıyor. Hay'i mutfağa götürürseniz çok sevinirim. Kahvaltıda verilen şeylere baksın."

Genç kadın bir an düşünceli bir tavırla Neele'i süzdü. Sonra da başını salladı.

"Tabii..." Kaygıyla bekleyen uşağa döndü. "Crump, sen Bay Hay'i mutfağa götür.

Ona istediklerini göster."

İki adam uzaklaşırlarken, Mary Dove da bir kapıyı açtı. "Buraya buyrun."

Büyükçe, pek de zevkle döşenmemiş bir odaya girdiler. Miss Dove, "Lütfen oturun," dedi.

Karşılıklı koltuklara yerleştiler. Genç kadın, "Aileden hiç kimsenin evde olmaması ne aksilik," diye mırıldandı. "Bayan Fortescue biraz sonra dönebilir.

Bayan Val de öyle. Bay Percival'in uğrayacağı yerlere telgraf çektim."

"Teşekkür ederim, Miss Dove."

"Bay Fortescue'nun kahvaltıda yediği bir şey yüzünden öldüğü sanılıyor, demek?

Yani bir mide krizi yüzünden mi öldü o?"

"Belki..." Neele dikkatle genç kadını süzüyordu.

Mary Dove sakin sakin, "Pek sanmıyorum," diye cevap verdi. "Bu sabah kahvaltıda jambonlu yumurta, kahve, kızarmış ekmek ve marmelat vardı. Büfenin üzerine de soğuk jambon konulmuştu. Fakat dün kesilmişti bu. Kimse de jambondan rahatsız olmamıştı. Bu sabah balık filan da verilmedi."

"Verilen her şeyi bildiğiniz anlaşılıyor."

"Tabii. Her şeyi ben hazırlatırım. Dün akşam yemekte..."

Müfettiş Neele onun sözünü kesti. "Bu olayın dün akşamki yemekle bir ilgisi olduğunu sanmıyorum."

"Fakat yemekten zehirlenmelere yirmi dört saat önce yenilen şeylerin de neden olabileceğini duymuştum."

"Bu olay öyle değil... Bana Bay Fortescue'nun bu sabah evden ayrılmadan önce ne yiyip içtiğini anlatır mısınız?"

"Saat sekizde odasına çay yolladık. Kahvaltı dokuzu çeyrek geceydi. Söylediğim gibi Bay Fortescue jambonlu yumurta, kızarmış ekmek ve marmelat yedi, kahve içti."

"Peki kahvaltıda yenilen o şekerli çaydan ya da başka bir yiyecekten?"

"Hayır. Bay Fortesceu böyle şeylerden pek hoşlanmazdı."

"Kahveye konulan şeker... Bu toz muydu yoksa kesme şeker mi?"

"Kesme şeker. Fakat Bay Fortescue kahvesini şekersiz içerdi."

"Kendisi sabahları ilaç içer miydi? Tonik? Hazım ilacı?"

"Hayır. Böyie bir şey almazdı!"

"Siz de onunla birlikte mi kahvaltı ederdiniz?"

;

"Hayır. Ben çoğunlukla diğerleriyle birlikte kahvaltı sofrasına otururum."

"Kahvaltıda kimler vardı?"

"Bayan Fortescue. Miss Fortescue. Bayan Val Fortesceu. Bay Percival Fortescue burada değildi tabii."

"Bayan Fortescue da kahvaltıda aynı şeyleri mi yediler?"

"Bayan Fortescue sadece biraz kızarmış ekmek yer. Portakal suyu ve kahve içer Bayan Val'le Miss Fortescue daima iyi kahvaltı ederler. Yumurta, soğuk jambondan başka, muhallebi de yerler. Bayan Val kahve değil, çay içer."

Müfettiş Neele düşünüyordu. "Taxine'i kahveye koymuş olmalılar. O zaman adam zehrin acılığını fark etmemiştir." Birdenbire Mary Do-ve'un kendisini dikkatle süzdüğünü fark etti.

Kâhya, "İlaçlar hakkındaki sorunuz biraz acayip," diye mırıldandı. "Bundan da ilacın bozuk olduğunu veya buna bir şey karıştırıldığını düşündüğünüz anlaşılıyor. Herhalde bunun yemekten zehirlenmeyle bir ilgisi yok."

Neele ısrarla ona baktı. "Ben Bay Fortescue'nun yemekten zehirlenip öldüğünü kesin bir şekilde söylemedim."

"Fakat bir zehirlenme olayı var..." Usulca tekrarladı. "Bir zehirlenme olayı..."

Ne şaşırmış, ne de üzülmüştü. Onda sanki yeni bir şey öğ-reniyormuş gibi bir hal vardı. Zaten genç kadın kısa bir sessizlikten sonra ekledi. "Şimdiye dek, bir zehirlenme olayıyla karşılaşmamıştım."

Neele alaylı bir tavırla, "Bu pek de hoş bir şey değildir," dedi.

"Herhalde..:" Genç kadın, bir ah bunu düşündü. Sonra da başını kaldırarak gülümsedi. "Bunu ben yapmadım. Hoş herkes size böyle söyleyecek ya o da başka."

"Peki, bunu kim yaptı dersiniz, Miss Dove?"

Kâhya omzunu silkti. "Açıkçası iğrenç bir adamdı o. Bu işi herhangi bir kişi yapmış olabilir."

"Fakat bir insanı 'iğrenç' olduğu için pek zehirlemezler, Miss Dove. Böyle olayların çoğunluğunun önemli nedenleri vardır..."

"Evet... Tabii..." Mary Dove'un yüzünde düşünceli bir anlam belirmişti.

"Bana evdeki kişilerden söz eder misiniz?"

Neele genç kadının gözlerindeki alay dolu pırıltıyı görünce biraz şaşırdı. "Beni sorguya çekmiyorsunuz değil mi? Ama olamaz. Çünkü memurunuz aşağıda hizmetçilerin sinirlerini bozmakla meşgul. Sözlerimin mahkemede okunmasını istemem. Fakat size her şeyi anlatmayı isterim. Ama bu aramızda kalmalı."

"O halde konuşun bakalım, Miss Dove. Gördüğünüz gibi hiç tanığım yok."

Genç kadın arkasına dayandı. İnce, küçük ayağını sallıyordu. Gözleri kısılmıştı.

"Önce şunu söyleyelim. Fortescue'lara karşı bir bağlılık duygusu beslemiyorum.

Bana iyi ücret verdikleri için burada çalışıyorum."

"Sizin böyle bir iş yaptığınıza biraz şaştığımı söylemeliyim."

"Yani gidip bir büroya kapanmam mı gerekti? Veya bakanlıklardan birinde dosyalarımı yerleştirseydim? Sevgili Müfettiş Neele bundan daha iyi bir iş

bulanamaz. İnsanlar, ev işlerinden kurtulmak için bu uğurda bir servet vermeye hazırdırlar. Hizmetçi, uşak, aşçı tutmasını, onları çalıştırmasını iyi bilirim.

Ben sadece çok zengin olan kimseler için çalışırım. Fazla ücret verir, bu yüzden de en iyi kimseleri tutarım."

"Deminki uşak gibilerini mi?"

Mary Dove müfettişe hem beğeni, hem de neşeyle baktı. "O çiftle bazen başım derde giriyor. Crump'ı karısı yüzünden tutuyorum. Çünkü Bayan Crump rastladığım aşçıların en iyisi. Bizim Bay Fortescue yemekten çok hoşlanır... hoşlanırdı. Bu evde kimsenin bir şeye aldırdığı yok. Parasal sorunları yoktu. Yağ, yumurta, kaymak, Bayan Crump istediği şeyleri bol bol kullanabiliyor. Crump'a gelince. O

da fena sayılmaz. Gümüşleri parlatmasını iyi biliyor. Servisi de kötü değil.

Şarap mahzeninin anahtarını yanımdan ayırmıyorum. Viski ve cine dikkat ediyorum.

Diğer işlerde de kendisini daima denetlediğimi biliyor. Neyse... Aile hakkında düşündüklerimi öğrenmek istiyordunuz sanırım."

"Lütfen..."

"Doğrusu bence hepsi birbirinden kötü. Ölen Bay Fortescue yasalara aykırı bir şekilde hareket etmemeye çalışan sahtekârlardandı. Sık sık çevirdiği işlerden söz ederek övünürdü. Kaba ve terbiyesiz, ayrıca da küstahdı. Adele Fortescue onun ikinci karısı. Adamdan otuz yaş küçük. Bay Fortescue, Adele'e Brigton'da rastlamış. Kadın, zengin avına çıkmış bir manikürcüymüş. Çok güzel bir kadın.

Tam anlamıyla 'seksi' dedikleri türden."

Neele fena halde şaşırmıştı ama bunu belli etmemeye çalıştı. Ona göre Mary Dove gibi genç bir kadının böyle sözcükler kullanmaması gerekti. Kâhya sakin sakin konuşmasını sürdürdü. "Tabii Adele, Bay For-tescue'yla sırf onun parası için evlendi. Oğlu Percival'le kızı Elaine buna fena halde kızdılar. Kadına çok kötü davranıyorlar. Fakat Adele aptal değil. Onun için aldırmıyor. Veya bunun farkında bile değil. İhtiyara her istediğini yaptırabileceğini biliyor. Hay, Allah yine sanki Bay Fortescue sağmış gibi konuştum. Hâlâ onun öldüğüne inanamıyorum."

"Biraz da oğlunu anlatın."

"Sevgili Percival'i mi? Karısı onu, "Val," diye çağırır. Percival iki yüzlü sinsi adamın biridir. Babasından ödü patlar, yaşlı adamın kendisini ezmesine göz yumar. Fakat o da istediğini elde etmesini çok iyi bilir. Babasının eli açıklığına karşın kendisi çok cimridir. Eli çok sıkı olduğundan, uzun süre kendisine ayrı bir ev açmadı. Burada oturduğu için de bir hayli kâr ediyordu."

"Ya karısı?"

"Jennifer yumuşak başlıdır. Aptal gibi durur. Fakat bundan pek emin değilim.

Evlenmeden önce hemşireymiş. Percival zatürree olduğu zaman ona bakmış. Sonra ahbaplık romantik bir şekilde sonuçlanmış. Bu evlilik yaşlı adamı düş

kırıklığına uğratmış. Asalete düşkünmüş o Percival'in, kendi deyimiyle, "iyi bir evlilik yapmasını istiyormuş. Bu yüzden daima zavallı, Bayan Val'i aşağı görür, ona hakaret ederdi. O da Bay Fortescue'yu pek sevmezdi sanıyorum. Jennifer en

çok alışverişten ve sinemaya gitmekten hoşlanır. En büyük şikâyeti de kocasının kendisine yeteri kadar para vermemesidir."

"Peki Bay Fortescue'nun kızı?"

Elaine mi? Ben bir bakıma Elaine'e acıyorum. Aslında o kötü bir insan değil.

Bence Elaine hiçbir zaman büyümeyen okul çocuklarına benziyor. Spor yapıyor, izcilerle ilgileniyor. Kısa bir süre önce genç bir öğretmenle bir ilişki kurdu.

Fakat babası bu yakınlaşmadan pek hoşlanmamıştı. Onları ayırdı."

"Elaine babasına kafa tutacak kadar cesur değil miydi?"

"Cesurdu. Fakat genç adam korktu. Herhalde bu da yine parayla ilgili bir sorundu. Zavallı Elaine öyle bir kız değildir."

"Ya Bay Fortescue'nun diğer oğlu?"

"Onu hiç görmedim. Anlattıklarına göre kadınların çok beğendiği bir tipmiş.

Fakat kişiliği olmayan birisiymiş. Sanırım yıllar önce sahte bir çek yazmış.

Şimdi Doğu Afrika'da."

"Babasıyla dargın mıydı?"

"Evet, Bay Fortescue onu şirkete ortak ettiği için parasını keseme-miş. Fakat yıllarca onunla hiç konuşmamış. Hatta Lance'dan söz edildiğinde, "Bana o köpeği hatırlatmayın," derdi. "Benim oğlum değil o." "Buna rağmen..."

"Evet, Miss Dove?"

Mary ağır ağır, "Buna rağmen," diye mırıldandı. "Eğer ihtiyar Fortescue'nun onu buraya getirmeye hazırlandığını duyarsam, hiç şaşmam."

"Bunu nerden çıkardınız?"

"Çünkü bir ay kadar önce ihtiyar Fortescue, Percival'le korkunç bir şekilde kavga etti. Percival'in ona haber vermeden birtakım İşler yaptığını

öğrenmişti.

Bunun ne olduğunu bilmiyorum. Fakat ihtiyar çok öfkelenmişti. Birdenbire Percival'e yüz vermemeye başladı. Zaten son zamanlarda tavırları çok değişmişti."

"Bay Fortescue'nun mu tavrı çok değişmişti?"

"Hayır. Percival'in son derece endişeli bir hali vardı."

"Şimdi gelelim hizmetçilere. Crump'ları anlattınız. Onlardan başka kim var?"

"Orta hizmetçisi Gladys Martin. Bu kattaki odalara bakar. Sofra kurar, kaldırır.

Servis yapması için Crump'a yardım eder. İyi bir kızcağızdır. Fakat oldukça aptaldır. Şu burnunda et olan hımhımlardan."

- 30 -

Neele başını salladı.

Mary Dove konuşmasını sürdürdü. "Diğer hizmetçinin adı Ellen Curtis. Yaşlıca, aksi, somurtkan bir kadın. Fakat işini çok iyi biliyor. İşte bu kadar. Büyük temizlik filan için dışardan gündelikçi getiriyoruz."

"Burada oturanların hepsi bu kadar mı?"

"Bir de ihtiyar Miss Ramsbottom var."

"Kim o?"

"Bay Fortescue'nun baldızı. Yani ilk karısının ablası. İlk karısı Bay Fortescue'dan bir hayli büyükmüş. Ablası da kadından... Bundan da Miss Ramsbottom'un yetmişini geçkin olduğu anlaşılıyor. İkinci katta bir odası var onun. Yemeğini filan kendisi yapar. Bir kadın da temizliğe geliyor. Acayip bir kadın Miss Ramsbottom. Bay Fortescue'yu da hiç sevmezmiş. Fakat kız kardeşi sağken buraya gelmiş, o öldükten sonra da gitmemiş, Bay

Fortescue onunla pek ilgilenmezdi. Ama doğrusu Effie Teyze gerçekten görülmeye değecek bir kadındı.

Bir alemdir o."

"Hepsi bu kadar mı?"

"Bu kadar."

"Böylece size gelmiş oluyoruz, Miss Dove."

"Benim hayatımı mı öğrenmek istiyorsunuz? Yetimim ben. Bir sekreterlik okuluna gittim. St. Alfred'e. Stenograf olarak bir işe girdim. Ordan ayrıldım. Bir başkasını buldum. Bütün bunların bana göre olmadığını düşünerek şimdiki işime girdim. Şimdiye dek üç ailenin yanında çalıştım. Bir, bir buçuk yıl sonra o yerden sıkılmaya başlıyorum. Başka bir yere giriyorum. Porsuk Ağacı Kuiübesi'ne geleli bir yılı geçti. Çalıştığım yerlerin adreslerini yazar, referanslarımın da bir kopyesini çıkararak, sizin Bay Hay'a veririm. Oldu mu?"

"Oldu, Miss Dove." Neele bir an düşündü. "Şimdi Gladys adlı orta hizmetçisiyle Ellen isimli kadını görmek istiyorum." Ayağa kalkarken ekledi. "Miss Dove, Bay Fortescue cebine neden çavdar doldurmuştu acaba."

Mary Dove gerçekten şaşırmış gibiydi. "Çavdar mı?"

"Evet. Bu aklınıza bir şey getiriyor mu?"

"Getirmiyor."

"Onun elbiseleriyle kim ilgilenirdi?"

"Crump."

"Ya... Bay ve Bayan Fortescue aynı odada mı yatıyorlardı?"

"Evet. Tabii adamın banyosuyla giyinme odası vardı. Adele'in de öyle." Mary saatine baktı. "Onun artık dönmesi gerek."

Müfettiş, dostça bir tavırla, "Biliyor musunuz, Miss Dove," dedi. "Çevrede üç golf alanı var. Fakat Bayan Fortescue'yu hâlâ onlardan birinde bulamadılar."

"Bu o kadar acayip bir şey değil. Belki de Adele golf oynamıyor-du." Mary'nin sesi alaylı bir şekilde çıkmıştı.

Müfettiş hemen atıldı. "Bana onun golfa gittiğini söylediler."

Adele golf sopalarını aldı ve kulübe gideceğini söyledi. Tabii kendi arabasına binmişti."

Neele dikkatle ona baktı. Genç kadının ne demek istediğini anlamıştı. "Bayan Fortescue kiminle oynuyor? Bunu biliyor musunuz?"

"Bay Vivian Dulbois'le oynayabilir..."

Neele sadece, "Anlıyorum," demekle yetindi.

"Size Gladys'i göndereyim. Herhalde kızın ödü patlamıştır." Mary bir ada kapıda durdu. "Benim sözlerime pek aldırmayın. Ben pek sivri dilli bir insanımdır."

Dışarı çıktı.

Müfettiş Neele kapalı kapıya bakarak, eğer Rex Fortescue'yu bilerek zehirledilerse, diye düşünüyordu. "Porsuk Ağacı Kulübesi'nde oturanların çoğu suçlu olabilir."

İstemeye istemeye odaya giren kız, çirkin ve biçimsizdi. Uzun boyluydu. Sırtında şarap rengi zarif bir üniforma olmasına rağmen yine de pasaklı gibi bir hali vardı. Yalvarır gibi müfettişe bakarak, he-

men, "Ben bir şey yapmadım," dedi. Gerçekten bir şey yapmadım. Hiçbir şey bilmiyorum."

Neele babacan bir tavırla, "Bu kadar kaygılanmanıza gerek yok. Şuraya otur. Bu sabahki kahvaltı hakkında birkaç soru soracaktım," dedi.

"Ben hiçbir şey yapmadım."

"Kahvaltıyı sen hazırladın değil mi?"

"Evet, evet." Kız bunu bile istemeye istemeye söylemişti. Oysa Müfettiş Neele onun gibi korkak tanıklara çoktan alışmıştı. Güleç bir yüzle sorular sordu.

Kahvaltıya önce Elaine Fortescue inmişti. O içeri girdiği sırada Crump da kahve ibriğini getiriyordu. Sonra Bayan Fortescue, Bayan Val ve sonunda Bay Fortescue gelmişlerdi. Servis yapılmasını istememişler, yiyecekleri şeyleri kendileri almışlardı.

Müfettiş Neele kıza kendi hakkında da birkaç soru sordu. Gladys bunları çabucak cevaplandırdı. Önce hizmetçilik etmişti. Sonra birkaç lokantada çalıştı ve sonunda Porsuk Ağacı Kulübesi'ne gelmişti. Buraya gireli iki ay olmuştu.

"Buradan hoşlandın mı?"

"Eh, fena sayılmaz..." Sonra ekledi. "İnsan garsonluk yaparken fazla yorulmuyor.

Ama istediği gibi de gidip gelemiyor."

"Bana Bay Fortescue'nun elbiselerinden söz et. Onlarla kim ilgilenirdi?

Elbiseleri kim temizlerdi?"

Gladys'in yüzünde hafif, öfkeli bir anlam belirdi. "Aslında bu işi Bay Crump'ın yapması gerek. Ama çoğu kez bunu benim üzerime yıkıyor."

"Bay Fortescue'nun bugün giydiği elbiseyi kim fırçalayıp ütüledi?"

"Onun hangi elbisesini giydiğini hatırlayamadım. O kadar çok giysisi var ki."

"Hiç ceketlerinin cebinde çavdar buldun mu?"

"Çavdar mı?" Kız hayretle baktı.

"Evet. Cebinde çavdar vardı."

"Doğrusu böyle bir şeyden haberim yok..."

Neele, Gladys'ten başka bir şey öğrenemedi. Müfettiş bir an kızın da olay hakkında bazı bildikleri olup olmadığını düşündü. Gladys'in sıkıntılı ve endişeli bir hali vardı. Fakat bu tipler polisten daima korkarlardı zaten. Kıza gidebileceğini söylediği zaman Gladys ona baktı.

"Onun öldüğü doğru değil mi?"

"Evet. Bay Fortescue öldü."

"Çok ani oldu bu değil mi? Bürodan telefon ettikleri zaman onun kriz geçirdiğini söylediler."

"Evet. Bir tür krizdi bu."

Gladys, "Benim tanıdığım bir kızın da sara nöbeti tutardı," diye mırıldandı.

"Birdenbire oluverirdi bu. O zaman ödüm patlardı."

Neele mutfağa gitti. Onu hiç de ummadığı bir şekilde karşıladılar. ¦ iriyarı kıpkırmızı suratlı bir kadın, oklavayı sallayarak üzerine yürüdü. } "Polis ha?

Gelip buraya türlü türlü sözler edersiniz! Ben yemek salonuna çok nefis yemekler yolladım. Bir de tutup efendimi zehirlediğimi söylüyorsunuz! İster polis olun, ister olmayın, sizi şikâyet edeceğim. \ Bu evde hiçbir zaman kötü yemek çıkmadı."

Müfettiş Neele öfkeli aşçıyı zorlukla yatıştırabildi. Komiser Muavini j Hay kilerin kapısında durmuş, gülerek bakıyordu. Neele onun da Bayan Crump'la bir hayli uğraşmış olduğunu anladı. Telefonun çaldığını duyarak, hole çıktı. Mary Dove ondan önce davranmıştı. Genç kadın eğilmiş, not defterine bir şeyler kaydediyordu. Sonra omzunun üzerinden müfettişe baktı. "Bir telgraf." Almacı yerine bırakarak, kâğıdı Neele'e uzattı. Postaneden memurun okuduğu telgraf Paris'ten çekilmişti.

"Mektup geciktiği için özür dilerim. Yarın çay zamanı orda olacağım. Akşam yemeği için rosto isterim. Lance."

Neele kaşlarını kaldırdı. "Demek küçük bey eve dönüyor?"

Rex Fortescue'nun son çayını içtiği sırada Lance Fortescue'yla karısı Pat, Paris'te Champs Elysees'de ağaçların altında oturmuş gelip geçeni seyrediyorlardı.

"Onu tarif et," demek kolay, Pat ben insanları tarif etmesini pek bilmem. Ama sen buna aldırmazsın herhalde? Artık böyle şeylere biraz alışmış olman gerek."

Pat mırıldandı. "Evet... Dediğin gibi böyle şeylere alıştım." Üzüntüsünü belli etmemeye çalıştı, belki, diye düşünüyordu. "Bütün dünya hilekâr..." "Belki de ben talihsizim..."

Uzun boylu ve bacaklı, genç bir kadındı. Güzel sayılmazdı, fakat şirin, canlı ve iyi kalpli bir insandı. Uzun, kırmızı kahverengi saçları vardı. Hareketlen zarif ve uyumluydu. Yarış dünyasındaki dönen dolapları öğrenmişti. Anlaşılan şimdi ne mali alanda düzenbazlarla karşılaşacaktı. Fakat henüz tanışmamış olduğu kayınpederinin yasalara bağlı, namuslu bir insan olduğunu da anlıyordu. Çok sevdiği Lance ona ilk gençlik yıllarında bazı

karanlık işlere karıştığını anlatmıştı. Fakat kanuna karşı gelmeden kirli işler çeviren bütün bu adamlardan çok daha dürüsttü o.

Lance, "Babamın dolandırıcı olduğunu söylemek istemiyorum," dedi. "Böyle şeyler yapmaz. Fakat yine de işini bilir."

Pat içini çekti. "Bazen işini bilen insanlardan nefret ettiğimi düşünüyorum."

Ekledi. "Babanı seviyorsun."

Lance bir an düşündü. Sonra da hayretle başını salladı. "Sevgilim, galiba öyle."

Pat güldü. Lance dönerek ona baktı. Gözleri kısılmıştı. Ne sevimli kadındı, Pat.

Lance ona âşıktı. "Onun için her şey yapmaya değer," diye düşündü genç adam.

"Bir bakıma," dedi. "Geri dönmek pek de hoş bir şey olmayacak. Şehir hayatı.

5.48 treniyle eve dönmek. Bana göre bir şey değil bu. Ben kendimi başarısızlığa uğramış serserilerin arasında daha rahat hissediyorum. Fakat insanın bir çağdan sonra yaşamını düzene sokması gerek. Sen yanımda olduğuna göre bu yaşantıdan da pek sıkılmam. Bizim ihtiyar yumuşadı, bundan da yararlanmalı. Doğrusu mektubunu aldığım zaman çok şaştım. Düşün Percival gibi biri işleri karıştırsın... Hoş

Percival sinsidir. O daima sinsiydi zaten."

Pat Fortescue, "Ağabeyin Percivai'den pek hoşlanacağımı sanmıyorum," diye cevap verdi.

"Seni etkilememeliyim. Percival'le hiçbir zaman geçinemezdik. Mesele bundan ibaret. Ben cep harçlığımın hepsini bitirirdim, yaşamın tadını çıkaran, fakat isimleri kötüye çıkmış arkadaşlarım vardı. Percival ise sadece işine yarayabilecek kimselerle dost olurdu. Huylarımız birbirine taban tabana zıttı.

Bence iyi bir insan değildi o. Bazen onun benden nefret ettiğini bile düşünürdüm. Bunun nedenini pek bilmiyorum..."

"Ben tahmin edebiliyorum."

"Öyle mi, sevgilim? O kadar akıllısın ki. Biliyor musun, çoğu kez düşünürüm bu pek acayip bir şey ama..."

"Acayip olan nedir? Söylesene."

"Aslında o çek işini yapanın Percival olup olmadığını düşünürüm. Babamın beni kovduğu zaman demek istiyorum. Şirkete beni de ortak yapmıştı. Bu yüzden beni mirastan mahrum edemedi. Fakat işin tuhafı o sahte çeki ben sürmemiştim. Fakat daha önce kasadan para alıp at yarışlarında oynadığım için bu olayda bana kimse inanmadı. Aldığım parayı yerine koyabileceğimden çok emindim. Bir bakıma kendi param da sayılırdı bu. Fakat o çek işiyle benim hiçbir ilgim yoktu. Nedense bana sahte çeki Percival sürmüş gibi geliyor. Belki saçma bir düşünce ama..."

"Fakat paranın ona bir yararı olmaz ki. Senin hesabına yatırılmıştı i bu."

"Biliyorum. Onun için bu pek anlamsız bir şey değil mi?"

Pat çabucak ona doğru döndü. "Yani ağabeyinin bu işi seni kovdurmak için yaptığını mı söylemek istiyorsun?"

"Doğrusu böyle düşündüğüm oldu. Ama pek kötü bir suçlama bu. Neyse unut bu sözleri. Percival benim döndüğümü görünce ne yapacak acaba? O uçuk, patlak gözleri yuvalarından uğrayacak herhalde."

"Senin döneceğini biliyor mu?"

"Bir şeyden haberi yoksa buna hiç şaşmam. Bizim ihtiyarın şakaları biraz acayiptir."

"Fakat ağabeyin babanı bu kadar kızdırmak için ne yapmış acaba?"

"Doğrusu bunu öğrenmeyi ben de istiyorum. Bir şey bizim ihtiyarı öfkeden kudurtmuş sanırım. Hemen oturup bana mektup yazmış."

"ilk mektubu ne zaman almıştın?"

"Dört... Hayır beş ay önce. Kurnazca bir mektuptu bu. Fakat babamın benimle barışmak istediği de anlaşılıyordu. Ağabeyin birçok bakımdan beni düş

kırıklığına uğrattı. Parasal bakımdan hiçbir pişmanlık duymayacağından emin olabilirsin... 'Seni ve karını memnuniyetle karşılayacağım.' Biliyor musun, sevgilim, seninle evlenmemin de bu işte etkisi olduğunu sanıyorum. Bizim ihtiyar bizimkinden yüksek bir aileden kız almamdan pek hoşlanmış."

Pat güldü. "Soylu serserilerden biriyle evlenmedin mi?"

Lance gülümsedi. "Evet. Fakat babam serseri yanına değil de asil tarafına dikkat etmiş. Percival'in karısını görmelisin? Posta pullarından söz eden, "Lütfen konserveyi uzatır mısınız?" diyen kadınlardan o.

Pat gülmedi. Evlendiği ailenin kadınlarını düşünüyordu. Lance bu noktayı göz önüne almamıştı. Genç kadın, "Ya kız kardeşin?" diye sordu.

"Elaine mi? İyi kızdır. Ben evden ayrıldığım zaman bir hayli küçüktü, idealist bir kızdı o zamanlar. Herhalde artık değişmiştir. Her olay onu çok etkilerdi."

Bu da pek hoşa gidecek bir şeye benzemiyordu. "Sen evden ayrıldıktan sonra Elaine sana hiç mektup yazmadı mı?"

"Ben adres bırakmadım ki. Ama bıraksaydım da yine yazmazdı. Biz birbirlerine bağlı insanlar değiliz."

"Belli."

Lance çabucak karısına bir göz attı. "Ailem yüzünden endişelenmeye mi başladın?

Onlarla birlikte oturacak değiliz ki. Bir yerde kendimize küçük bir ev buluruz.

Atlar, köpekler, başka ne istersen alırız."

"Ama sen yine 5.48 treniyle döneceksin değil mi?"

"Orası öyle... Süslenip şehre ineceğim. Fakat üzülme, sevgilim. Londra çevresinde bile yeşil kırlar vardır. Ayrıca son zamanlarda mali

işlere karşı bir ilgi duymaya başladım. Ne de olsa, kanımda var bu benim. Hem annemin, hem de babamın tarafından almışım bunu."

"Anneni pek hatırlamıyorsun değil mi?"

"O bana daima inanılmayacak kadar ihtiyar gözükürdü. Aslında da yaşlıydı tabii.

Elaine dünyaya geldiği zaman ellisine yakındı. Kollarına taktığı bilezikler daima şangırdar, divana uzanarak, "Leydiler ve şövalyeler" hakkında içimi sıkan hikâyeler okurdu. Herhalde onu severdim... Pek silik bir kadındı. Şimdi düşünüyorum da bunu anlıyorum."

Pat sitemle ona baktı. "Senin de pek kimseyi sevmediğin anlaşılıyor."

Lance onun kolunu sıktı. "Seni seviyorum..."

Müfettiş Neele, Lance Fortescue'nun eve döneceğini bildiren telgraf elinde şaşkın şaşkın dururken, kapının önünde bir araba durdu.

Mary Dove mırıldandı. "Herhalde. Bayan Fortescue geldi."

Neele kapıya doğru gitti. Göz ucuyla Mary Dove'un usulca ordan uzaklaştığını fark etmişti. Bundan sonraki sahnede rol almak niyetinde olmadığı anlaşılıyordu.

Müfettiş kapıya yaklaştığı sırada Crump da ortaya çıktı. Anlaşılan arabanın geldiğini o da duymuştu. Otomobil spor i bir Rolls Bentley'di. Bundan inen iki kişi eve doğru geldiler. Tam basa-1 maklardan çıkarlarken kapı açıldı. Fena halde şaşıran Adele Fortescue şaşkınlıkla Müfettiş Neele'e baktı.

Müfettiş daha ilk bakışta genç kadının gerçekten çok güzel olduğunu fark etti.

Üstelik Mary Dove'un kendisini şaşırtan sözleri de doğruydu. Adele Fortescue sanki seks için yaratılmıştı. Oysa bakışları kurnaz davranışları ölçülüydü.

Neele, Adele Fortescue erkeklerden hoşlanıyor, diye düşündü. Ama parayı erkeklerden daha fazla seviyor.

Kadının arkasındaki golf sopalarını taşıyan genç adama baktı. Bu tipleri iyi bilirdi Neele. Onlar yaşlı ve zengin adamların genç karılarına pek sokulurlardı.

Bay Vivian Dulbois erkek gibiydi, ama aslında böyle olmadığı da tavırlarından anlaşılıyordu. "Kadınları çok iyi anlıyor," denilen adamlardandı o.

"Bayan Fortescue?"

"Evet." Kadın iri mavi gözlerini açarak ona baktı. "Fakat sizi tanıdığımı..."

"Ben Müfettiş Neele'im. Korkarım size kötü bir haberim var."

"Yani evde hırsızlık filan mı oldu?"

"Hayır, hayır, böyle bir şey yok. Söyleyeceklerim kocanızla ilgili. Kendisi bu sabah ciddi şekilde hastalandı."

"Rex mi hastalandı?"

"Saat on bir buçuktan beri sizinle bağlantı kurmaya çalışıyoruz."

"Fakat nerede o? Burada mı? Yoksa hastanede mi?"

"Kendisini St. Juda Hastanesi'ne kaldırdılar. Kendinizi acı bir habere hazırlamalısınız."

"Yani... o... o öldü mü?" Kadın hafifçe sendeleyerek, müfettişin kolunu yakaladı. Neele kendisini bir piyeste rol almış gibi hissediyordu. Ciddi bir tavırla genç kadını hole soktu. Crump merakla etrafında dolaşıyordu. "Ona konyak vermeli."

Vivian Dulbois'in kalın sesi duyuldu. "Haklısın, Crump. Koş, konyak getir."

Müfettişe döndü. "Şuraya girelim." Solda bir kapıyı açtı. Neele ve Adele Fortescue, Vivian Dulbois elinde konyak şişesiyle ve iki kadehle Crump sırayla içeriye girdiler. Adele Fortescue bir koltuğa çökerek, bir eliyle gözlerini örttü. Müfettişin uzattığı kadehten bir yudum içti. Sonra da bunu eliyle itti.

"İstemem... Bir şeyim yok. Fakat bana ne olduğunu anlatın. Herhalde Rex kalp krizi sonunda öldü. Zavallı."

"Müfettiş olduğunuzu söylemiştiniz değil mi?" Bu soruyu Vivian Dulbois sormuştu.

Neele ona dönerek tatlı bir sesle cevap verdi. "Evet. Cinayet Şubesinden Müfettiş Neele."

Vivian Dulbois'in siyah gözlerinde kaygı dolu bir anlam belirdi. Cinayet Şubesi'nden bir müfettişin çıkagelmesi hiç hoşuna gitmemişti. "Ne var? Bir şey mi oldu?" Farkına varmadan usulca kapıya doğru çekildi. Bu Neele'nin gözünden kaçmadı tabii.

Adele Fortescue'ya döndü. "Korkarım resmi soruşturma yapılacak."

"Resmi soruşturma mı? Yani... Ne demek istiyorsunuz?"

"Bay Fortescue'nun bugün şirkete gitmeden önce ne yiyip içtiğini hemen öğrenmemizin doğru olacağını düşündük."

"Yani o zehirlendi mi?"

"Evet. Öyle gözüküyor."

"Buna inanamam. A, evet. Yemekten zehirlendiğini belirtmek istiyorsunuz değil mi?" Sesi iyice hafiflemişti.

Müfettiş Neele anlamsız bir yüzle ona baktı. "Madam? Neyi belirtmek istediğimi sanmıştınız?"

Kadın bu soruya aldırmayarak telaşla konuşmasını sürdürdü. "Fakat hiçbirimize bir şey olmadı."

"Bunu ailenin bütün bireyleri hakkında söyleyebilir misiniz?"

"Şey... Hayır... Tabii ki söyleyemem."

Dulbois dikkati çekecek bir şekilde saatine baktı. "Artık benim gitmem gerek Adele. Çok üzgünüm. Bana ihtiyacın yok, değil mi? Yani hizmetçiler ve küçük Dove var..."

"Ah, Vivian gitme. Gitme." Genç kadının bu iniltisi Bay Dulbois'e ters bir etki yaptı.

"Çok üzgünüm, yavrum. Önemli bir randevum var. A, evet. Ben Dormy House'da kalıyorum, Bay Müfettiş şey... Belki benimle konuşmak istersiniz..."

Müfettiş Neele başını salladı. Vivian Dulbois'i orada tutmak için kaçmaya çalıştığının da farkındaydı.

Adele Fortescue durumu idareye çalıştı. "Eve gelip polisle karşılaşınca çok şaşırdım."

"Haklısınız. Fakat yiyecek, çay ve kahveden örnekler alabilmek için hemen çalışmalara başlamamız gerekli."

"Çayla kahve mi? Ama onlar bozuk da olsalar insanı zehirlemezler ki. Herhalde bu işe yediğimiz o berbat jambon neden oldu. Bazen yenilecek gibi değil o."

"Nasıl olsa bunu öğreneceğiz, Bayan Fortescue. Üzülmeyin. Bazen olanları duysanız şaşarsınız. Bir olayda da d'gitalis zehirlenmesiyle karşılaşmıştık.

Sonradan adamın bayır turpu yerine yanlışlıkla yük-sükotu yemiş olduğunu öğrendik."

"Burada da böyle bir şey olduğunu mu sanıyorsunuz?"

"Bunu otopsiden sonra daha ayrıntılı olarak anlayacağız, Bayan Fortescue."

"Otop... oh, anlıyorum..." Genç kadın titredi.

Müfettiş devam etti. "Bahçede bir hayli porsuk ağacı var, değil mi, madam? Acaba bunun yaprakları veya meyveleri yiyeceklere karışmış olamaz mı?" Bakışları kadının üzerindeydi. Adele ona hayretle baktı.

"Porsuk ağacının meyveleri mi? Zehirli mi onlar?" Abartmalı suçsuz bir tavır takınmıştı.

"Çocukların bunlardan yiyip hastalandıkları görülmüştür."

Adele ellerini şakaklarına bastırdı. "Artık dayanamayacağım. Bu konuyu kapatalım. Bundan söz etmemiz şart mı? Gidip uzanmak istiyorum. Dayanamayacağım artık Bay Percival Fortescue her şeyi denetler. Bu yaptığınız haksızlık."

"Bay Percival Fortescue'yla hemen bağlantı kurmak istiyoruz. Ne yazık ki şu anda kendisi Kuzey'de."

"A, sahi. Unuttum."

"Bir şey daha var, Bay Fortescue. Kocanızın cebinden çavdar çıktı., Bunun nedenini açıklayabilir misiniz?"

Adele başını salladı. Şaşırmış gibi bir hali vardı.

"Biri çavdarı, onun cebine şaka olsun diye koymuş olabilir mi?"

"Böyle şaka olur mu?"

Müfettiş Neele de aynı kanıdaydı. "Artık sizi rahatsız etmeyeceğim Bayan Fortescue. Hizmetçilerden birini yanınıza yollayayım mı? Veya Miss Dove'u?"

"Efendim?" Adele dalgın dalgın mırıldanmıştı bu sözcüğü. Neele onun neler düşündüğünü merak etti. Genç kadın, çantasını karıştırarak bir mendil çıkardı.

Sesi titremeye başlamıştı. "Korkunç bir şey bu.

Durumunu yavaş yavaş anlamaya başlıyorum. Şu ana kadar bir bunalım içindeydim.

Zavallı Rex... Zavallı Rex'cigim." Hemen hemen karşısındakini inandıracak bir tavırla hıçkırmaya başladı. Neele ona adeta saygıyla bakıyordu.

Sonra, "Bunun pek ani olduğunu bilmiyorum," dedi. "Yanınıza birini göndereyim."

Kapıya giderek, dışarı çıktı. Sonra da omzunun üzerinden çabucak içeriye bir göz attı. Adele Fortescue yine mendilini gözlerine götürmüştü. Bunun ucu aşağıya sarkıyor fakat genç kadının ağzını tamamıyla örtmüyordu. Adele'nin dudakları hafif bir gülümsemeyle aralanmıştı.

8

Komiser Muavini Hay, "Elden geldiği kadar örnek topladım, efendim. Marmelat, jambon parçası, çay, kahve ve şeker. Tabii ibrikteki kahveyle, çaydanlıktaki çay çoktan dökülmüş. Fakat bir sorum var. ibrikte oldukça çok kahve kalmış.

Hizmetçilerin hepsi de bundan içmişler. Bu önemli sanırım."

"Evet, önemli. Bundan da şu anlaşılıyor. Eğer adama zehiri kahveyle verdilerse o zaman bunu fincanına karıştırmışlar demektir."

"Bunu ordakilerden biri yaptı tabii. Belli etmeden ağızlarını aradım. Evde porsuk yaprağı veya meyvesi gören olmamış. Adamın cebindeki çavdara da bir anlam veremediler. Pek acayip bir iş bu, efendim."

Telefon çaldı. Müfettişin işaretlemesi üzerine Hay, hemen koştu. Merkezden Percival Fortescue'yıı bulduklarını ve adamın hemen Londra'ya döneceğini haber veriyorlardı.

Aynı anda evin önünde bir araba durdu. Crump telaşla koşarak kapıyı açtı. İçeri giren kadının kolları paketlerle doluydu. Uşak bunları ondan aldı.

"Teşekkür ederim, Crump. Taksinin parasını veriver. Çay istiyorum, Bayan Fortescue veya Miss Elaine evde mi?"

Uşak duraksadı, sonra omzunun üzerinden arkaya baktı. "Kötü bir haber aldık, madam beyefendi hakkında."

"Bay Fortescue hakkında mı?"

Neele ilerledi. Crump, "Bayan Percival geldi, efendim," dedi.

"Ne var? Ne oldu? Bay Fortescue kazaya mı uğradı?"

Val Fortescue otuz yaşlarında, tombul bir kadındı. Ağzının kenarlarında hayatından pek de memnun olmadığını belirten çizgiler vardı. Kadın bu soruları heyecanla sormuştu. Neele onun iç sıkıntısından patladığını düşündü.

"Bay Fortescue'nun bu sabah ciddi bir şekilde hastalandığını ve St. Jude Hastanesi'ne kaldırılarak orada öldüğünü size söylemek zorunda kaldığım için çok üzgünüm."

"Öldü mü? Yani Bay Fortescue öldü mü? Jennifer Fortescue'nun bu haberi umduğundan daha heyecan verici bulduğu anlaşılıyordu. Tanrım... Buna çok şaştım.

Kocam burada değil. Onu hemen bulmanız gerek. Kendisi Kuzey'de bir yerde.

Herhalde şirkettekiler bilirler. Her şeyi denetlemesi gerek. Böyle şeyler de daima en uygunsuz zamanlarda olur. Öyle değil mi?" Bir an bu konuyu düşündü.

"Tabii her şey cenaze töreninin nerede yapılacağına bağlı. Herhalde bunu burada yaparlar. Yoksa cenaze Londra'da mı kalkacak?"

"Bu aileye bağlı tabii."

"Tabii, tabii. Ben sadece düşünüyordum." İlk kez karşısındaki adamın iyice farkına vardı.

"Siz şirketten misiniz? Doktor değilsiniz sanırım."

"Ben polisim, efendim. Bay Fortescue'nun ölümü pek ani oldu ve..."

Kadın onun sözünü kesti. "Yani onu öldürdüler mi?"

Bu söz ilk kez açıkça söyleniyordu. Neele kadının heyecanlı yüzüne baktı. "Neden böyle düşündünüz, madam?"

"Bazen insanları öldürüverirler. Onun da aniden öldüğünü söylediniz. Sonra polistensiniz. Kadını gördünüz mü? O ne söyledi?"

"Kadın mı? Anlayamadım, efendim."

"Adele'i demek istiyorum. Val'e daima babasının kendisinden çok genç bir kadınla evlenmekle büyük bir delilik ettiğini söyledim. Dünyada yaşlı bir budaladan daha budala bir kimse yoktur. O korkunç kadına bayılıyordu. Ve bakın şimdi ne oldu...

Hepimizin de başı dertte. Gazetelerde resimler, kapıyı aşındıran muhabirler..."

Bir an durdu. Olacakları düşündüğü fakat bunları hiç de öyle kötü bulmadığı belliydi. Neele'e döndü. "Onu neyle öldürdüler? Arsenikle mi?"

Neele anlamsız bir sesle, "Ölüm nedeni henüz saptanmadı," diye cevap verdi.

"Otopsi ve resmi soruşturma yapılacak."

"Ama siz ölüm nedenini biliyorsunuz değil mi? Yoksa buraya gelmezdiniz." Tombul aptalca suratında birdenbire kurnaz bir anlam belirmişti. "Herhalde kayınpederimin ne yediğini, ne içtiğini sordunuz! Akşam yemeği... Bu sabahki kahvaltı... içkiler..."

Neele, "Bay Fortescue'nun bu sabah kahvaltıda yediği bir şeyden ötürü hastalandığı sanılıyor."

"Kahvaltıda mı?" Jennifer Fortescue şaşırmış gibiydi. "Bu güç. Pek de anlayamadım..." Durarak başını salladı. "O halde bu işi Adale yapmış olamaz.

Tabii adamın kahvesine Elaine'le ben bakmadığım sırada bir şey karıştırmışsa o başka..."

Arkalarından sakin bir ses duyuldu. "Çayınız kütüphanede Bayan Val."

Bayan Val irkildi. "A teşekkür ederim, Miss Dove. Evet, çay bana iyi gelir.

Doğrusu çok şaşırdım. Ya siz? Çay ister misiniz... Bay ...Bay müfettiş..."

"Teşekkür ederim. Şu ara istemem."

Tombul kadın kısa bir duraksamadan sonra uzaklaştı. O bir kapıdan girerken, Mary Dove usulca mırıldandı. "İftira sözcüğünü duymamış olduğu anlaşılıyor." Müfettiş

Neele cevap vermedi. Mary Dove konuşmasını sürdürdü. "Sizin için yapabileceğim bir şey var mı?"

"Hizmetçi Ellen'i nerede bulabilirim?"

"Sizi ona götüreyim. Kendisi biraz evvel yukarı çıktı."

Ellen somurtkan bir kadındı ama polisten korktuğu da yoktu. Kırışıklıklarla dolu yüzünde bir zafer ifadesi belirdi, sonra müfettişe baktı.

"Korkunç bir olay bu, efendim. Böyle olayların olduğu bir evde çalışacağım hiç aklıma gelmezdi. Ama bir bakıma bunun beni şaşırttığını söyleyemem. Çok zaman önce buradan çıkmalıydım. Bu evde edilen küfürler, içilen içki miktarı ve olanlar hiç hoşuma gitmiyordu, Bayan Crump için söyleyecek bir sözüm yok. Fakat Crump'la, o Gladsy denilen kız doğru dürüst çalışmanın ne demek olduğunu bilmiyorlar. Fakat asıl benim sinirime dokunan bu evde dönen şeyler."

"Bu sözle ne demek istiyorsunuz?"

"Eğer bilmiyorsanız, çok geçmeden öğrenirsiniz. Herkes bundan söz ediyor. Onları her yerde beraber görüyorlar. Sözümona hanım golf veya tenis oynamaya gidiyor.

Sonra bu evde olanları ben kendi gözümle gördüm. Kütüphanenin kapısı açıktı.

Sarmaş dolaş olmuş, öpüşüyorlardı."

İhtiyar kızın sesi kin doluydu.

Neele, "Kimi demek istiyorsun?" demenin gereksiz olduğunu biliyordu buna rağmen bu soruyu yine de sordu.

"Kimi demek isteyeceğim? Evin hanımıyla, o adamı. Hiç utanmıyorlar da. Bana sorarsanız, bizim beyefendi bu durumu sezmişti. Sanırım peşlerine onları gözetlemesi için birini de takmıştı. Sonunda da kadını boşayacaktı tabii. Ama onun yerine kendisi öldü."

"Yani."

"Beyefendinin ne yediğini, ne içtiğini, bunları ona kimin verdiğini soruyordunuz, efendim. Bana kalırsa bu işi ikisi birlikte yaptılar. Adam zehiri bir yerden aldı. Kadın da bunu beyefendiye verdi. Bundan hiç kuşkum yok."

"Evde porsuk ağacı meyvesi gördün mü? Veya bir köşede?"

Kadının küçük gözleri merakla parladı. "Porsuk? Pek zehirli bir şeydir bu. Ben çocukken annem, "Sakın onlara dokunma," derdi. Bu işte de porsuk mu kullanmışlar, efendim?"

"Henüz ne kullanıldığını bilmiyoruz."

"Kadının porsuklara yaklaştığını hiç fark etmedim." Ellenin düş kırıklığına uğramış olduğu belliydi. "Ağacın meyvelerini de hiç görme-

dim." Neele ona Rex Fortescue'nun cebinde bulunan çavdan da sordu. Fakat kadın,

"Böyle bir şeyden haberim yok," dedi.

Neele başını salladı. "Pekâlâ. Şimdi Miss Ramsbottom'u görebilir miyim?"

Ellen bir an durakladı. "Kendisine sorayım efendim. Fakat o herkesle konuşmaz.

Kendisi çok yaşlı. Biraz da acayip."

Neele'nin üstelemesi üzerine merdivenlerden çıkmaya başladılar. Müfettiş yan pencereden bahçeye baktı. Hay, porsuk ağacının yanında durmuş bahçıvan olduğu anlaşılan bir adamla konuşuyordu. Hizmetçi kadın koridordan ilerleyerek bir kapıya vurdu.

"Burada polisten bir 'centilmen' var, miss. Sizinle konuşmak istiyor." Effie Ramsbottom, uygun cevap vermiş olacaktı ki, Ellen gerileyerek Neele'e içeri girmesini işaret etti.

Müfettiş kendisini tıklım tıklım eşya dolu bir odada buldu. Havagazı yanan şöminenin önüne küçük bir masa çekilmişti. Bunun başında oturan yaşlı bir kadın, pasyans açıyordu. Koyu kırmızı bir elbise giymiş, seyrek, kır saçlarını yüzünün iki tarafına yapıştırmıştı. Oyununu kesmeden ve başını kaldırıp bakmadan sabırsız bir tavırla mırıldandı. "Girin, girin. İsterseniz oturun. Müfettiş

çevresine şöyle bir baktı. Oturulacak her yere dini kitaplar ve broşürler konulmuştu. Neele kanepe-dekileri bir tarafa iterken, Miss Ramsbottom sert bir sesle, "Misyonerlikle ilginiz var mı?" diye sordu.

"Korkarım pek yok, madam."

"Hata ediyorsunuz. Olmalı, insanın karanlık Afrika'ya ışık götürmesi gerek.

Geçen hafta burada genç bir rahip vardı. Yüzü sizin şapkanız gibi kapkaraydı."

Müfettiş Neele ne söyleyeceğini bilemedi. Yaşlı kadının, "Radyom yok," demesi de onu büsbütün şaşırttı.

"Efendim?"

"Radyo izin belgesi için gelmiş olabileceğinizi düşündüm de..." Veya o gülünç formalitelerden biri dolayısıyla... e, sorun nedir?"

"Size acı bir haber vereceğim için üzgünüm. Miss Ramsbottom. Kayınbiraderiniz Bay Fortescue bu sabah birdenbire hastalanıp öldü."

Effie Ramsbottom sakince pasyansa devam etti. "Küstahlığı ve ki-biri yüzünden sonunda cezalandırıldı demek."

"Bu haberin sizi sarsmadığını umarım."

Effie Teyze gözlüklerinin üzerinden müfettişe baktı. "Üzülmediği-mi demek istiyorsunuz, bunda haklısınız. Rex Fortescue, günahkârın biriydi. Kendisini hiç sevmezdim."

"Ölümü çok ani oldu..."

Yaşlı kadın, memnuniyetle başını salladı. "Günahkârlara özgü bir ölüm."

"Onun zehirlenmiş olması kuvvetli bir olasılık..." Müfettiş bu sözlerinin kadını nasıl etkilediğini anlamak için sustu.

Fakat Effie Ramsbottom aldırmadı bile. Sadece, "Siyah sekizin üstüne kırmızı yedili," diye mırıldandı. "Şimdi Papaz'ı oradan kaldırabilirim." Neele'nin sessizliği birdenbire dikkatini çekmişti anlaşılan. Çabucak sordu. "E, ne dememi bekliyordunuz? Merak ediyorsanız söyleyeyim: onu ben zehirlemedim."

"Bunu kim yapmış olabilir?"

Yaşlı kadın, öfkeyle, "Uygunsuz bir soru bu," diye homurdandı. "Bu evde ölmüş

olan kız kardeşimin iki çocuğu oturuyor. Damarlarında Ramsbottom kanı olan bir insanın cinayet işleyebileceğine kesinlikle inanamam. Çünkü bu söylediğiniz cinayet, öyle değil mi?"

"Ben öyle söylemedim madam."

"Tabii cinayet bu. Rex'i öldürmek isteyen çok kişi vardı. Namussuzun biriydi o.

Dedikleri gibi, "Eski günahkârların gölgeleri uzun olur!"

"Bu sözlerle belirli birini mi söylemek istiyorsunuz?"

Effie Ramsbottom kâğıtları toplayarak ayağa kalktı. Oldukça uzun boyluydu.

"Artık gitmeniz iyi olur." Öfkeli değildi ama soğuk bir tavırla konuşuyordu.

"Fikrimi sorarsanız, bu işi hizmetkârlardan biri yapmıştır, derim. O uşağı gözüm hiç tutmuyor. Orta hizmetçisi ise muhakkak ge-rizekâlı. İyi akşamlar..."

Müfettiş Neele sessiz sedasız dışarı çıkmaktan başka çare bulamadı. İlgi çekici bir kadındı Effie Teyze. Ağzından söz almak da müm-

kün değildi. Aşağıdaki dört köşe hole indiği zaman uzun boylu, siyah saçlı, genç bir kızla karşılaştı. Kızın sırtında ıslak bir yağmurluk vardı. Müfettişi, acayip boş bakışlarla süzdü.

"Şimdi geldim. Bana... Babamın öldüğünü söylediler..." Kız sanki dayanacak bir yer arıyormuş gibi elini uzattı. Eski meşe tabureye dokundu. Sonra da bunun üzerine oturdu. "Olmaz... Olamaz..." İki damla iri gözyaşı yanaklarından süzüldü. "Korkunç... Ondan hiç hoşlanmadığımı sanıyordum... Babamdan nefret ettiğime inanıyordum... Fakat herhalde yanılmışım. Yoksa... Bu kadar üzülmezdim." Gözlerini ileriye dikti. Yine yanaklarından yaşlar akıyordu. Sonra tekrar konuşmaya başladı. Kesik kesik soluyordu. Yani artık Gerald'la evlenebiliriz. İstediğim her şeyi yapabilirim. Fakat her şeyin bu şekilde düzelmesi hoş değil. Babamın ölmesini istemezdim... Ah... Babacığım...

Babacığım..."

Müfettiş Neele Porsuk Ağacı Kulübesi'ne geldiğinden beri ilk kez Rex Fortescue'nun ölümüne üzülen birine rastlıyordu. Bu onu çok şaşırttı.

Müdür yardımcısı, "Galiba katil adamın karısı," dedi. Müfettiş Ne-ele'nin anlattıklarını dikkatle dinlemişti. "Evet. Katil kadın olmalı. Sen ne düşünüyorsun, Neele?"

Müfettiş başını salladı. "Bana da öyle geldi... Zaten çoğunlukla böyle olur katil kurbanın ya karısı çıkardı ya da kocası."

"Kadının eline fırsat geçmiş. Peki cinayetin nedeni ne olabilir?" Müdür yardımcısı durdu. "Böyle bir neden var değil mi?"

"Evet, var sanırım. Şu Bay Dulbois."

"O da bu işe karıştı mı dersin?"

"Hayır, pek sanmıyorum." Müfettiş Neele bir an düşündü. "Vivian Dulbois böyle bir işe karışmayacak kadar kendi canını seviyor. Kadı-

nın ne düşündüğünü sezmiş olabilir. Fakat Adele Fortescue'yu kışkırttığını sanmıyorum."

t "Çok ölçülü davranıyor demek?"

"Sandığından da öte..."

"Tabii acele etmemeliyiz. Fakat bence en fazla kuşkuyu çeken bu kadın. Peki kahveye zehir karıştırma fırsatı bulabilecekleri anlaşılan diğer ikisi?"

"Fortescue'nun kızıyla gelini... Genç kız biriyle evlenmek istemiş fakat babası buna engel olmuş. Oysa genç adam da kızla parası olmadıkça evlenmek istemiyormuş. Onun için Elaine Fortescue da babasını öldürmeyi düşünmüş

olabilir. Geline gelince... Bu konuda bir şey söyleyemem. Onun hakkında fazla bir şey bilmiyorum. Fakat bu üç kişiden biri adamı zehirlemiş olabilir. Başka birinin bu işi yapmış olması biraz imkânsız. Orta hizmetçisi, uşak ve aşçı kahvaltıyı hazırlamış, sofrayı kurmuşlar. Fakat onlar da taxine'i yalnız Fortescue'nun içebileceğinden emin olamazlardı. Tabii kullanılan zehir taxine'se."

Müdür yardımcısı, "Taxine'mis," dedi. "İlk raporu aldım."

Neele, "İyi," diye cevap verdi. "Soruşturmayı sürdürebiliriz."

"Uşakla orta hizmetçisi çok telaşlı. Fakat bu da şaşılacak bir şey değil. Bu tipler polisten çekinirler. Aşçı bize çok öfkelendi. Diğer hizmetçi ise bu işe bayağı memnun olmuş gibiydi. Yani hepsi normal bunların."

"Kuşkulu başka kimse yok mu?"

"Hayır. Pek sanmıyorum." Neele'nin aklına Mary Dove ve genç kadının esrarlı gülümsemesi gelmişti. Sonra, "Artık zehrin taxine olduğu anlaşıldığına göre, katilin bunu nasıl ele geçirdiğini gösterecek bazı kanıtlar bulunmalı."

"Evet. Sen devam et, Neele. Ha aklıma gelmişken Bay Percival Fortescue şimdi burada. Kendisiyle bir, iki kelime konuştum. Seni bekliyor. Adamın diğer oğlunu da bulduk. Paris'te Bristol'daymış. Bugün hareket ediyormuş. Herhalde onu havaalanında karşılayacaksın?"

"Evet, efendim. Öyle yapmayı düşünüyorum..."

"Şimdi Percival Fortescue'yu gör." Müdür yardımcısı hafifçe güldü. "Percival pek ukala."

Percival Fortescue otuz beş yaşlarında, kibar tavırlı, sarışın bir adamdı.

Saçları ve kirpiklerinin rengi çok açıktı. Biraz ukalaca bir tavırla konuşuyordu. "Bu haber beni çok sarstı, Müfettiş Neele. Bunu herhalde tahmin edersiniz."

Müfettiş başını salladı. "Tabii, tabii."

"Evvelki gün evden ayrıldığım zaman babamın hiçbir şeyi yoktu. Bu yemekten zehirlenme mi neyse herhalde birdenbire oldu, değil mi?"

"Gerçekten birdenbire oldu ama babanız yemekten zehirlenmedi, Bay Fortescue."

Percival hayretle ona baktıktan sonra kaşlarını çattı. "Gerçek mi? Demek bu yüzden..." Birdenbire sustu.

Müfettiş Neele, "Babanız taxine'le zehirlendi," dedi.

"Taxine? Bunu hiç duymamıştım."

"Sanıyorum bu zehrin adını pek az kişi biliyor. Birdenbire ve pek korkunç etki eden bir zehir bu."

Percival'in kaşları daha da çatıldı. "Yani birinin babamı özellikle zehirlediğini mi söylemek istiyorsunuz, Müfettiş Neele?"

"Öyle gözüküyor, efendim."

Percival mırıldandı. "Hastanedekilerin tavırlarını, beni buraya göndermelerinin nedenini anlıyorum..." Durakladı. "Cenaze?"

"Resmi soruşturma yarın otopsiden sonra yapılacak. Tabii bu sadece bir formaliteden ibaret olacak. Yani resmi soruşturma ertelenecek."

"Anlıyorum... Daima böyle mi olur?"

"Evet... Son zamanlarda daima böyle yapılıyor."

"Bu işi kimin yaptığı hakkında bir fikriniz var mı? Yani, ben..." Yine durakladı.

;

Neele, "Henüz bir karara varmak için vakit pek erken, Bay Fortescue," dedi.

"Evet, evet. Herhalde."

'

"Fakat bize babanızın vasiyetnamesi hakkında biraz bilgi verirseniz sanırım bu işimize yarar, Bay Fortescue. Veya belki bana babanızın avukatının ismini söylersiniz."

"Onun avukatları Billingsby, Horsethorpe ve Walters'dir. Yazıhaneleri Bedford Meydanı'ndadır. Vasiyetname hakkında da size bilgi verebilirim."

"Size minnettar oluruz, Bay Fortescue. Korkarım yerine getirilmesi gereken bu formalite bu."

Percival kuru bir sesle, "Babam iki yıl önce evlendiği zaman yeni bir vasiyetname yaptı," dedi. "Karısına 100.000, kız kardeşim Elaine'e 50.000

sterlin bırakıyordu. Geri kalan her şey bana kalmaktaydı. Ayrıca ben şirketin ortaklarındanım."

"Babanız, kardeşiniz Lancelot Fortescue'ya bir şey bırakmadı, değil mi?"

"Hayır. Babamla kardeşim yıllar önce birbiriyle darılmışlardı."

Neele ona bir göz attı. Fakat Percival emin bir tavırla konuşuyordu. Müfettiş

mırıldandı. "Bu vasiyetnameye göre babanızın ölümünden üç kişi yararlanabilecek.

Bayan Fortescue, Miss Elaine Fortescue ve siz."

Percival içini çekti. "Bunun bana pek yararı olacağını sanmıyorum. Bildiğiniz gibi veraset vergileri çok ağır, Bay Müfettiş. Ve ayrıca son zamanlarda babam paralarını düşüncesizce bazı işlere yatırıyordu."

"Son günlerde babanızla iş bakımından pek anlaşamıyordunuz, değil mi?" Neele bu soruyu çok kibar bir tavırla sormuştu.

"Ona görüşümü açıkladım ama ne yazık ki..." Percival omzunu silkti.

Neele mırıldandı. "Herhalde bunu pek sert bir şekilde anlattınız. Hatta açıkçası bu yüzden kendisiyle de kavga ettiniz sanırım."

"Pek de öyle denilemez, Bay Müfettiş." Percival'in alnı öfkesinden kızarmıştı.

"O halde başka bir sorun yüzünden tartıştınız Bay Fortescue."

"Babamla hiçbir zaman tartışmadım Bay Müfettiş."

"Bundan emin misiniz, Bay Fortescue? Neyse, önemli değil... Babanızla erkek kardeşiniz hâlâ dargınlar mı?"

"Evet."

"O halde bu telgrafın ne anlama geldiğini belki bana anlatabilirsiniz." Neele genç adama Mary Dove'un telefonda yazdığı kâğıdı uzattı Percival bunu okur okumaz hayret ve ökeyle bağırdı. Hem gözlerine inanamamış, hem de fena halde öfkelenmişti. "Bunu anlayamıyorum... Gerçekten anlayamıyorum.

Gözlerime de inanamıyorum."

"Fakat telgraf doğru Bay Fortescue. Kardeşiniz bugün Paris'ten geliyor."

"Fakat şaşılacak bir şey bu. Pek şaşılacak bir şey. Doğrusu bu işi anlayamadım."

"Babanız size bundan hiç söz etmedi mi?"

"Söz etmedi ya. Ne çirkin bir hareket! Sen kalk benden gizli Lan-: ce'ı çağır."

"Onun neden böyle hareket ettiğini herhalde bilmiyorsunuz?"

"Tabii bilmiyorum. Bu onun tam son zamanlardaki haline uyuyor. Babam çıldırmıştı galiba. En umulmayacak şeyler yapıyordu. Ona engel olmalı... Ben..." Percival birdenbire durdu. Rengi yine sarardı. "Unuttum... Bir an babamın ölmüş olduğunu unuttum..."

Müfettiş Neele anlayışlı bir tavırla başını salladı. Percival Fortescue gitmeye hazırlanıyordu. Şapkasını alırken, "Yapabileceğim bir şey varsa bana haber verin," dedi. "Fakat herhalde..." Durakladı. "Siz de Porsuk Ağacı Kulübesi'ne geleceksiniz."

"Evet, Bay Fortescue. Zaten şimdi orada bir adamım var."

Percival titredi. "Bu çok çirkin bir olay. Başımıza böyle bir şeyin geldiğini düşünüyorum da..." İçini çekerek, kapıya doğru gitti. "Akşama kadar şirketteyim.

Orada yapılması gereken bir sürü iş var. Fakat akşama Porsuk Ağacı Kuiübesi'ne gideceğim."

"Peki, efendim." Percival çıktı. Neele, "Ukala Percival," diye mırıldandı.

Köşede sessiz sedasız oturmakta olan Hay başını kaldırdı. "Efendim?" Neele cevap vermeyince sordu. "Bütün bunlardan ne anlam çıkardınız, efendim?"

Neele içini çekti. Hiçbir anlam çıkaramadım. Hepsi de iğrenç insanlar." Hay'in hayretle baktığını görünce ekledi. "Bu sözler, Alice Harikalar Diyarı'nda eserinden. Sen Alice'i bilmiyor musun, Hay?"

Hay, "O klasiklerden değil mi?" diye cevap verdi. "Radyodan ondan söz ediyorlar.

Ama ben öyle programları pek dinlemem."

10

Uçak Le Bourget Havaalanı'ndan kalktıktan beş dakika sonra Lance Fortescue Daily Mail'ln Avrupa sayısını açtı. Bir iki dakika sonra da hayretle bağırdı. Yanında oturan Pat merakla döndü.

Lance, "Bizim ihtiyar," diye mırıldandı. "Ölmüş?"

"Baban mı ölmüş?"

"Evet. Şirkette birdenbire hastalanıp St. Jude Hastanesi'ne kaldırılmış. Ve biraz sonra da ölmüş."

"Sevgilim, çok üzüldüm. Kalp krizi mi geçirmiş?"

"Herhalde. Öyleye benziyor."

"Şimdiye kadar kalp krizi geçirmiş miydi?"

"Hayır. Böyle bir şeyden haberim yok."

"İnsanların ilk krizde öldüklerini hiç bilmiyordum."

Lance içini çekti. "Zavallı ihtiyarcık. Onu pek sevmezdim ama şimdi öldüğünü öğrenince..."

"Onu sevdiğinden eminim."

"Bizler iyi insanlar değilizdir, Pat. Neyse... Şansımın yine döndüğü anlaşılıyor. Öyle değil mi?"

"Evet. Bunun şu ara olması çok acayip. Tam sen eve döneceğin sırada."

Lance çabucak karısına baktı. "Acayip mi? Ne demek istiyorsun, Pat?"

Pat'in yüzünde hafif bir hayret belirdi. "Bu acayip bir rastlantı demek istedim."

"Yani her yapmaya kalktığım işin ters gittiğini mi anlatmak istiyorsun?"

"Hayır, sevgilim. Onu demek istemiyorum. Fakat bazen aksilikleri üst üste gelir."

"Evet... Öyle herhalde..."

Pat fısıldadı. "Çok üzgünüm."

Heath Row'a eriştikten sonra uçaktan inmek için beklerken, hava şirketinin bir memuru seslendi. "Bay Lance Fortescue uçakta mı?"

Lance, "Bay Fortescue benim," dedi.

"Şu taraftan buyrun..."

Lance'la Pat adamın peşi sıra uçaktan indiler. O arada arka sırada oturan bir adamın karısına, "Bunlar tanınmış kaçakçılar olmalı," diye fısıldadığını

duydular.

Lance, "İnanılacak gibi değil," diye başını salladı. "İnanılacak gibi j değil..." Hayretle masada karşısında oturan Müfettiş Neele'e bakıyor- J du.

Neele anlayışlı bir tavırla başını salladı.

"Taxine... Porsuk ağacı... Melodrama kaçan şeyler bunlar. Belki böyle olayları siz olağan karşılıyorsunuz, Müfettiş Neele. Fakat bizim aileden birinin zehirlenerek ölmesi inanılacak gibi değil..."

.<

Müfettiş, "O halde babanızı kimin zehirlediği hakkında bir fikriniz j yok," diye sordu.

"Tabii yok. Herhalde bizim ihtiyar iş hayatında birçok kişiyi kendisine düşman etmişti. Çok kimse onun derisini diri diri yüzmeyi ister, babamı iflas ettirmeye can atardı. Fakat onu zehirlemek?... Fakat bu konuları iyi bildiğimi de iddia edemem. Yıllardan beri burada değilim. Evde neler olduğundan da pek haberim yok."

"Ben de size bunu sormak istiyordum, Bay Fortescue. Ağabeyiniz babanızla yıllar önce darıldığınızı söyledi. Şimdi eve dönmenizin nedenlerini anlatır mısınız?"

-54

"Tabii, Bay Müfettiş. Babamdan ilk... Durun bakayım beş altı ay önce haber aldım. Ben evlendikten hemen sonra oldu bu. Babam bana mektup yazarak geçmişi unutabileceğim ima etti. Eve dönerek, tekrar şirkette çalışmamı istiyordu. Bunun sonucunda üç... evet üç ay önce ingiltere'ye geldim. Yani ağustosta. Gidip Porsuk Ağacı Kulübe-si'nde babamı gördüm. Doğrusu bana pek kârlı bir öneride bulundu. Ona bu konuyu düşünmem ve karımın da fikrini almam gerektiğini söyledim. Bana hak verdi. Doğru Afrika'ya dönerek Pat'le konuştum. Sonunda bizim ihtiyarın önerisini kabul etmeye karar verdim. Oradaki işlerimi bitirmem gerekiyordu. Fakat bunu geçen

ayın sonuna kadar tamamlamaya söz verdim. Ona İngiltere'ye hangi tarihte geleceğimi telgrafla bildireceğimi söyledim."

Neele öksürdü. "ingiltere'ye dönmeniz ağabeyinizi bir hayli şaşırttı sanırım."

Lance birdenbire gülümsedi. Yüzünde şimdi alaycı bir anlam belirmişti.

"Percival'in bu işten hiç haberi yoktu sanırım. Ben buraya geldiğim zaman o Norveç'te tatilini geçiriyordu. Bana sorarsanız, babam beni bilerek o sırada çağırtmıştı. Bu işi Percival'le veya yeğlediği ismiyle Val'ie müthiş bir kavgadan sonra yaptığından kuşkulandım. Val bizim ihtiyarı idareye kalkışmıştı sanırım. Bizimki böyle şeylere hiç gelmezdi. Kavganın asıl nedenini bilmiyorum tabii. Fakat babam çok öfkeliydi. Beni oraya getirterek, zavallı Val'in elini ayağını bağlamaya karar vermişti. Ayrıca bizim ihtiyar Val'in karısından hiç hoşlanmazdı. Bir hayli züppe olduğu için de benim Pat'le evlenmeme sevinmişti.

Beni birdenbire eve getirerek, Percival'in karşısına çıkaracak ve böylece bir hayli eğlenecekti."

"Geçen sefer Porsuk Ağacı Kulübesi'nde ne kadar kaldınız?"

"Ancak bir iki saat. Babam gece orada kalmamı söylemedi. Bence Percival'in yokluğundan yararlanarak hazırlık yapıyordu. Hatta hizmetçilerin bunu ağabeyime haber vermelerinden çekindiğinden, bunu istemediğinden de eminim. Her neyse...

Dediğim gibi önerini düşüneceğimi, Pat'le de konuştuktan sonra kararımı kendisine mektupla bil-

direceğimi söyledim. Öyle de yaptım. Önce ona buraya hangi tarihlerde döneceğimi yazdım. Sonra da dün Paris'ten kendisine bir telgraf çektim."

Müfettiş Neele başını salladı. "Bu telgraf ağabeyinizi çok şaşırttı."

"Bundan eminim. Ama yine her zamanki gibi Percival kazandı. Ben dönmekte çok geç kaldım."

Müfettiş düşünceli düşünceli mırıldandı. "Evet... Geç kaldınız. Geçen ağustos buraya geldiğiniz zaman aileden başka kimselerle karşılaştınız mı?"

"Biz çay içerken üvey annem de oradaydı."

"Onu daha önce hiç görmemiş miydiniz?"

"Hayır." Lance birdenbire güldü. "Bizim ihtiyar kadın seçmesini iyi biliyordu doğrusu. Adele babamdan en aşağı otuz yaş küçüktü."

"Bu soruyu sorduğum için özür dilerim. Babanız yeniden evlendiği için ona kızdınız mı? Ağabeyiniz buna öfkelendi mi?"

Lance hayretle baktı. "Yo, kızmadım. Percy'nin de öfkelendiğini pek sanmıyorum.

Sonunda annemiz biz on, on iki yaşındayken ölmüştü. Ben asıl babamın daha önce evlenmemiş olmasına şaşıyorum."

Müfettiş Neele mırıldandı. "Çok kişi kendisinden genç biriyle evlenmeyi tehlikeli bulur."

"Bunu size sevgili ağabeyim mi söyledi? Böyle bir söz ancak ondan çıkar.

Percival gizli kapaklı imzalarda bulunmakta pek ustadır. Olay böyle mi, Bay Müfettiş? Üvey annemin babamı zehirlediğinden mi kuşkulanılıyor?"

Neele'nin yüzündeki anlam birden değişti. "Henüz başlangıçta olduğumuz için kesin bir bilgi edinmek imkânsız, Bay Fortescue. Şimdi size planlarınızı sorabilir miyim?"

"Planlarım?" Lance düşündü. "Herhalde yeni planlar yapmam gerek. Aile nerede?

Hepsi de Porsuk Ağacı Kulübesi'ndeler mi?" •

"Evet."

"O halde ben de hemen oraya gideyim." Karısına döndü. "Senin burada bir otelde kalman doğru olur, Pat."

Genç kadın hemen itiraz etti. "Hayır, Lance. Ben de seninle geleceğim."

"Olmaz, sevgilim."

"Ama ben istiyorum."

"Gelmemeni yeğlerim, Pat. Git... Tanrım, Londra'dan çok uzakta kaldım. Sana hangi oteli tavsiye edeceğimi de bilmiyorum. Hah. Git, Barnes'de kal. Orası iyi ve sakin bir oteldi. Orası hâlâ açık değil mi?"

"Evet, Bay Fortescue."

"Pekâlâ, seni şimdi otele yerleştiririm. Pat. Tabii odaları varsa. Ben de sonra porsuk ağacına giderim."

"Fakat seninle gelmemi neden istemiyorsun, Pat?"

Lance'ın biçimli yüzünde birdenbjre ciddi bir anlam belirdi. "Açıkçası, Pat.

Beni memnunlukla karşılayacaklarını pek sanmıyorum. Beni oraya babam çağırdı.

Fakat o öldü artık. Şimdi evin kime ait olduğunu bilmiyorum. Belki Percival'e, belki de Adele'e. Her neyse... Seni oraya götürmeden önce beni nasıl karşılayacaklarını görmeliyim. Sonra..."

"Sonra ne?"

"Seni babamı zehirleyen katilin oturduğu eve götürmek istemem."

"Saçma."

Lance kararlı bir tavırla, "Seni hiçbir zaman tehlikeye atamam," diye cevap verdi.

11

Bay Dulbois öfkeliydi. Adele Fortescue'nun mektubunu yırtarak, kâğıt sepetine attı. Sonra da telaşla parçaları çıkararak, tablada kibritle tutuşturdu.

Bunların kül oluşunu seyretti,

"Bu kadınlar neden bu kadar budala oluyor? Biraz daha ölçülü davransalar...

Fakat kadınlar çoğunlukla ölçülü davranamıyorlar..." Vi-

vian Dulbois kadınların bu durumlarından her zaman yararlanmıştı, ama şimdi bu huyları genç adamın sinirine dokunuyordu. Kendisi her türlü önlemi atmıştı.

Bayan Fortescue telefon ettiği takdirde kendisinin çıkmış olduğunu söylemelerini sıkıca tembih etmişti. Adele üç kez telefonla aramıştı onu. Şimdi de kalkıp mektup yazmıştı. Daha da tehlikeliydi bu. Vivian Dulbois bir an düşündü. Sonra telefona uzandı.

"Bayan Fortescue'yla konuşabilir miyim? Evet, ben Bay Dulbois." Bir iki dakika sonra Adele'in sesini duydu.

"Vivian nihayet!"

"Evet, evet, Adele. Fakat dikkatli ol. Nereden konuşuyorsun?"

"Kütüphaneden."

"Holde kimsenin dinlemediğinden emin misin?"

"Neden dinlesinler?"

"Böyle şeyler bilinmez... Polis hâlâ evde mi?"

"Hayır. Şu ara rahatız. Ah, Vivian'cığım, ne kötü anlar geçirdim."

"Evet, evet, bundan eminim. Fakat buraya bak Adele, dikkatli olmalıyız."

"Tabii şekerim."

"Bana telefonda, "Şekerim," deme. "Tehlikeli bu."

Sen de fazla telaşlısın, Vivian. Son zamanlarda herkes birbirine, "Şekerim,"

diyor.

"Evet, evet, doğru. Fakat dinle. Bana bir daha telefon etme, mektup da yazma."

"Fakat Vivian..."

"Şimdilik böyle yapalım. Dikkatli olmalıyız."

"İyi ya. Pekâlâ." Adele'in sesinden kızmış olduğu anlaşılıyordu.

"Adele dinle. Benim sana yazdığım mektuplar. Onları yaktın değil mi?"

Adele Fortescue kısa bir duraksamadan sonra cevap verdi. "Tabii. Sana onları yakacağımı söylemiştim ya."

"İyi, iyi. Ben artık telefonu kapatıyorum. Sakın beni arama, mektup da yazma.

Zamanı gelince ben sana haber yollarım."

Vivian Dolbois telefonu kapattı. Düşünceli düşünceli yanağını ovuşturuyordu.

Adele'in cevap vermeden önce duraklaması hoşuna gitmemişti. "Bu kadın mektupları yakmadı mı acaba? Kadınların hepsi de aynı... Mektuplarını yakacaklarına söz verirler, sonra da bundan vazgeçerler... Mektuplar... Aslında böyle şeyler yazmak doğru değil. Ben de tedbirli bir adamım ama kadınlar ille kendilerine mektup yazman için ısrar ederler. Adele'e yolladığım birkaç mektupta ne vardı?... Bilinen beylik sözler. Ama... Bunların arasında polisin ters anlayacağı bazı şeyler olabilir mi? Mektuplarım zararsız ama yine de emin olamam. Adele mektupları daha önce yakmadıysa bile artık akıllanır, bu işi yapar mı? Yoksa bunlar polisin eline mi geçti? Adele mektupları nereye saklıyordu?

Herhalde yukarı kattaki oturma odasında bir yere... Uydurma XIV. Louis yazı masasının gözüne. Adele bunda gizli bir çekmece olduğundan söz etmişti. Gizli çekme! Polisler böyle şeyleri kolaylıkla bulurlar. Fakat şu ara evde polis yokmuş. Adele öyle söyledi. Acaba hemen harekete geçersem..." Evi gözlerinin önünde canlandırdı. Bahçeden gizlice geçerek, küçük yan kapıdan içeri girebilirdi. Bu kapı yatma zamanına kadar hiç kitlenmezdi. Etrafı kolaçan eder, sonra da ikinci kata çıkabilirdi.

Vivian Dulbois mırıldandı. "Bu sorunu çözümlemeli..."

Mary Dove ağır ağır merdivenlerden indi. Sahanlıktaki pencerenin önünde bir an durdu. Hava kararıyordu. Mary Dove bir erkeğin porsuk çitinin arkasında kaybolduğunu fark etti. "Acaba Lancelot Fortescue mu bu? Belki arabadan bahçe kapısının önünde indi. Şimdi de bahçede dolaşarak, eski günleri düşünüyor, kendisine düşman olan kardeşleriyle konuşmaya hazırlanıyor. Mary Dove, Lance'a hak veriyordu. Dudaklarında hafif bir gülümsemeyle basamaklardan indi. Holde Gladys Martin'le karşılaştı. Hizmetçi kız onu görünce endişeyle irkildi.

Mary, "Demin telefon mu çaldı?" diye sordu. "Kim arıyordu?" "Yanlış numara çevirmişler. Burayı çamaşırcı zannetmişler." Gladys soluk soluğaydı. Telaşlı bir hali de vardı. "Ondan önce de Bay Dulbois telefon etti. Hanımefendiyle konuşmak istedi."

"Ya..." Mary holde ilerledi. "Çay zamanı geldi sanırım. Tepsiyi getirmedin mi daha."

Gladys, "Daha dört buçuk değil mi, miss?" diye mırıldandı.

"Beşe yirmi var. Tepsiyi hemen getir." Mary Dove kütüphaneye girdi. Adele kanepeye oturmuş, şöminedeki alevlere bakıyor ve dalgın dalgın dantel mendilini yırtıyordu. Aksi aksi, "Çay nerede?" diye sordu.

Mary Dove, "Geliyor," dedi.

Gladys mutfağa irdi. Kırmızı yüzlü Bayan Crump, yoğurduğu hamurdan başını kaldırarak, "Kütüphanenin zili deminden beri çalıyor," diye homurdandı. "Çayı götürme zamanı geldi kızım."

"Peki, Bayan Crump, peki."

Bayan Crump homurdandı. "Bu gece Crump'a söyleyeceklerimi biliyorum. Onu bir güzel paylayacağım."

Gladys kilere girdi. Sandviç hazırlamamıştı. "Hazırlayacak da değilim. Yiyecek bir sürü şey var. İki büyük pasta, bisküvi, çörek, bal ve taze yağ. Domates veya kaz ciğerli sandviç yapmama değmez. Zaten düşünecek başka şeyler var. Bayan Crump çok öfkeli. Kocasının sokağa çıkmasına kızmış. Ama adamın izin günü bu.

Bay Crump çok haklı."

Bayan Crump mutfaktan seslendi. "Çaydanlık iyice kaynadı, neredeyse patlayacak.

Hâlâ çay yapmayacak mısın?"

"Geliyorum."

Ölçmeden gümüş demliğe çay doldurdu. Bunu mutfağa götürerek üzerine kaynar su koydu. Sonra çaydanlıkla demliği büyük gümüş tepsiye yerleştirdi. Bunu götürüp kütüphanedeki küçük masanın üzerine bıraktı. Telaşla geri dönerek bu sefer de yiyeceklerin bulunduğu tepsiyi kaptı. Bununla hole çıktı. Aynı anda büyük saat beşi çalmadan önce acayip bir hırıltı çıkardı. Gladys korkuyla irkildi.

Kütüphanede Adele Fortescue huysuz huysuz, Mary Dove'a, "Herkes nerede?" diye soruyordu.

"Bilmiyorum Bayan Fortescue. Elaine geleli epey oldu sanırım. Bayan Percival de odasında mektup yazıyor."

Adele aksi aksi mırıldandı. "Mektup yazıyor... Mektup yazıyor... O kadının mektup yazmaktan başka bir şey yaptığı yok. O tabakadan olan kadınlar böyledir zaten. Felaket ve ölüm pek hoşlarına gider. İğrenç bir şey bu. İğrenç."

Mary, "Ona çayın hazır olduğunu haber vereyim," dedi. Kapıya giderken, biraz geriledi. Elaine odaya girmişti.

Genç kız, "Soğuk," diye içini çekerek, şöminenin yanına oturdu. Ellerini ısıtmaya başladı.

Mary bir an holde durdu. İçine pastalar konulmuş olan büyük bir tepsi taburelerden birinin üstünde duruyordu. Karanlık bastırmaya başladığı için Mary holün ışıklarını yaktı. Aynı anda yukarki koridordan ayak sesleri duyuldu.

Herhalde Jennifer Fortescue'ydu bu. Fakat aşağıya inen olmadı. Mary merdivenlerden çıkarak koridora saptı. Perci-val'le karısının bölüklerden birinde ayrı daireleri vardı. Mary oturma odasının kapısına vurdu. Bayan Percival daima kapıya vurulması konusunda ısrar ederdi. Crump da bu yüzden kadını aşağı görüyordu. Çünkü Crump iyi bir uşağın hiçbir kapıya vurmayacağını bilmekteydi.

"Giriniz."

Mary kapıyı açarak mırıldandı. "Çay geliyor, Bayan Percival."

Jennifer Fortescue'nun sırtında sokak elbiseleri olduğunu fark ederek biraz şaşırdı. Kadın deve tüyü, uzun bir paltoyu sırtından çıkarmaktaydı.

Mary, "Sokağa çıktığınızı biliyordum," dedi.

Jennifer soluk soluğaydı. "Sadece bahçede biraz dolaştım. Hava aldım. Ama dışarsı çok soğuktu. Aşağıya inip şöminenin önünde ısınayım. Galiba kaloriferler iyi yanmıyor. Bunu bahçıvanla konuşsanız, Miss Dove."

Mary başını salladı. "Olur."

Jennifer Fortescue paltosunu bir sandalyeye atarak, Mary'nin peşi sıra odadan çıktı. Fakat merdivenlerin başında hafifçe geri çekilen genç kadının önüne geçti. Mary holde pasta tepsisini hâlâ yerinde olduğunu görünce biraz şaşırdı.

Tam mutfağa gidip Gladys'i çağıracağı sırada kütüphanenin kapısında Adele belirdi.

Öfkeyle, "Bir şey yemeyecek miyiz?" diye seslendi.

:

Mary çabucak tepsiyi alarak, kütüphaneye götürdü. Bunun içindeki tabakları şöminenin yakınındaki alçak masalara koydu. Boş tepsiyle hole çıkarken sokak kapısı çaldı. Mary tepsiyi bir kenara bırakarak ilerledi. "Gelen galiba Lance..." Mary ailenin bu haylaz oğlunu çok merak ediyordu.

Kapıda duran genç adamın yakışıklı esmer yüzüne hafif, alaylı bir gülümsemeyle bükülmüş olan dudaklarına bakarak, diğer Fortes-cue'lara hiç benzemiyor, diye düşündü.

Usulca, "Bay Lancelot Fortescue?" dedi.

"Ta kendisi."

Mary dışarıya baktı. "Eşyalarınız?"

"Taksiyi savdım. Bütün eşyam bundan ibaret." Orta boyda fermu-varlı bir çantayı yerden aldı.

Mary hafifçe şaşalamıştı. "Taksiyle mi geldiniz? Ben sizin yoldan buraya yürüdüğünüzü sanıyordum. Ya karınız?"

Lance hemen ciddileşti. "Karım gelmiyor. Daha doğrusu şimdilik; Londra'da kalacak."

"Anlıyorum. Şöyle buyrun, Bay Fortescue. Herkes kütüphanede.; Çay içiyorlar."

Mary genç adamı kütüphanenin kapısına kadar götürerek, orada I yanından ayrıldı.

Lance Fortescue'nun gerçekten çok yakışıklı bir er-| kek olduğunu düşünüyordu.

Sonra kendi kendine ilave etti. "Herhaldet birçok kadın da benimle aynı kanıda."

"Lance!"

Elaine telaşla ona doğru koşarak, okul çocuklarını andıran bir ta-'J vırla ağabeyinin boynuna atıldı. Lance onun bu haline bir hayli şaştı.

"Merhaba. Ben geldim." Usulca kardeşinin kollarından sıyrıldı. "Bü| Jennifer mı?"

Jennifer Fortescue ona büyük bir merakla bakıyordu. "Korkarım! Val şehirde takıldı. Bildiğin gibi yapılacak birçok iş var. Her şeyle ilgi-f lenmesi gerek. Tabii hepsi Val'e düşüyor. Neler çektiğimizi bilemezsin."

Lance ciddi bir tavırla, "Çok üzüldüğünüzden eminim," diye cevap verdi.

Jennifer birdenbire bağırdı. "Sahi, Adele'le tanışmıyorsun, değil mi?"

Lance, Adele'in elini tutarak mırıldandı. "Tanışıyoruz..." Genç kadına baktı.

Adele kirpiklerini kırpıştırıp duruyordu. Sol elindeki çöreği bırakarak saçlarına dokundu. Odaya yakışıklı bir erkeğin girdiğini fark ettiğini gösteriyordu bu hareket. O yumuşak boğuk sesiyle, "Gel yanıma otur, Lance,"

dedi. Bir fincana genç adam için çay doldurdu. "Geldiğine o kadar sevindim ki.

Evde bir erkeğe daha ihtiyacımız var."

Lance gülümsedi. "Yardım etmek için elimden geleni yapacağım."

"Biliyorsun, belki de bilmiyorsun, buraya polisler geldiler. Onlar... Onlar..."

Durakladı. Sonra da üzüntüyle bağırdı. "Korkunç bir şey bu! Korkunç!"

"Biliyorum." Lance ciddi ve anlayışlı bir tavır takınmıştı. "Açıkçası polis gelip beni havaalanında karşıladı."

"Seni mi karşıladı?"

"Peki, ne dedi?"

Lance omzunu kaldırdı. "Burada olanları anlattı."

Adele, "Onu zehirlediler," dedi. "Polis öyle düşünüyor. Bize de böyle söylediler. Yemekten zehirlenmek değilmiş bu. Yani biri babanı özellikle öldürmüş. Katilin içimizden biri olduğunu sandıklarından da eminim."

Lance ona bakarak birdenbire gülümsedi. "Ne sanarlarsa sansınlar. Bu işi aydınlatmak onlara düşer. Bizim üzülmemize gerek yok. Ne şahane servis bu İngiliz çayı içmeyeli çok oldu."

Diğerleri de çok geçmeden genç adama uydular.

Sonra Adele, birdenbire, "Fakat karın..." diye mırıldandı. "Sen evli değil misin, Lance?"

"Evet, evliyim. Karım Londra'da."

"Fakat... fakat onu buraya getirmen daha doğru olmaz mı?"

Lance omzunu silkti. "Plan yapmak için zamanımız çok. Pat... Pat olduğu yerde rahat."

Elaine bağırdı. "Yani sen... yani..."

Lance çabucak, "Şu çikolatalı pastanın duruşu pek güzel," dedi. "Ondan biraz yemeliyim." Pastadan bir dilim kesti. "Effie Teyze hâlâ sağ mı?"

"Evet, Lance. Aşağıya inip bizimle yemek yemekten hoşlanmıyor. Fakat sıhhati yerinde. Sadece gitgide acayipleşiyor."

Genç adam, "O daima acayiptir," diye cevap verdi. "Çaydan sonra yukarı çıkıp onu göreyim."

Jennifer mırıldandı. "Bence o yaşta bir insan ihtiyarlar evine gitmelidir. Şöyle kendisine iyi bakacakları bir yer."

Lance güldü. "Effie Teyze'yi alacak ihtiyarlar evindekilerin Allah yardımcısı olsun. Bana kapıyı açan mahcup taze kimdi?"

Adele hayretle baktı. "Sana kapıyı Crump mı açtı? Yani uşak. A, sahi bugün o izinli. Bunu unutmuştum. Fakat herhalde Gladys..."

Lance, Mary'i tarif etti. "Mavi gözler, ortadan ayrılmış siyah saçlar ve yumuşak bir ses. Pek masum bir tavır. Doğrusu o kadının kafasından neler geçtiğini anlamak isterdim."

Jennifer, "Sözünü ettiğim Mary Dove," diye atıldı.

Elaine ekledi. "Burasını o yönetiyor."

"Öyle mi?"

Adele, "O çok becerikli," dedi.

Lance'ın yüzünde düşünceli bir ifade belirmişti. "Evet... Öyle oldu-' ğu belli..."

Jennifer, "Fakat işin en iyi tarafı," dedi. "Mary haddini biliyor. Hiçbir zaman küstahlığa kalkmıyor."

Lance çikolatalı pastadan bir dilim daha kesti. "Mary Dove çok zeki..."

12

Effie Ramsbottom, "Yine ortaya çıktın demek?" diye homurdandı.

Lance güldü. "Öyle oldu, Effie Teyze."

"Püf." Miss Ramsbottom alaylı bir tavırla dudak büktü. "Bunu yapmak için tam zamanını buldun. Babanı dün öldürdüler. Evin içi polis dolu. Her tarafa burunlarını sokuyor, hatta çöp tenekelerini bile karıştırıyorlar. Onları pencereden gördüm." Yine dudak büktü. "Karın yanında mı?"

"Hayır. Pat"i Londra'da bıraktım."

"Akıllılık etmişsin. Ben senin yerinde olsaydım onu buraya kesinlikle getirmezdim. Neler olacağını bilemezsin."

"Ona mı? Pat'e mi?"

Yaşlı kadın, "Herkese," dedi.

Lance Fortescue teyzesini düşünceli bakışlarla süzdü. "Bu cinayet hakkında ne düşünüyorsun, Effie Teyze?"

Miss Ramsbottom, açıkça cevap cevap vermedi. "Dün buraya bir müfettiş geldi, bana birtakım sorular sordu. Benden bir şey öğrenemedi tabii. Fakat aslında hiç de göründüğü kadar aptal değil..." Öfkeli bir tavırla ekledi. "Büyükbaban eve polislerin doluştuğunu duysaydı ne yapardı acaba? Herhalde şimdi mezarında dönüp duruyor. Çok ciddi ve dürüst bir adamdı o. Bir keresinde danslı bir toplantıya gittiğimi duymuş ve bana çok kızmıştı. Ama herhalde cinayetin yanında pek hafif kalır."

Başka zaman olsaydı Lance bu sözlere çok gülerdi. Fakat genç adamın ince, esmer yüzünde hâlâ ciddi bir ifade vardı. "Biliyor musun... Çoktan beri dışarda olduğum için hiçbir şeyden haberim yok. Son zamanlarda burada neler oldu?"

Effie Ramsbottom gözlerini tavana dikti. "Rezaletler..."

"Evet evet, Effie Teyze sen bu sözcüğü her zaman söylersin. Fakat polis babamın burada, bu evde öldürüldüğünü nereden çıkardı?"

Effie Ramsbottom. "Zina başka şeydir, cinayet başka şey," diye homurdandı. "O

kadının katil olduğunu düşünmek istemem. Gerçekten istemem."

Lance kaşlarını kaldırdı. "Adele'i mi katil sanıyorsun?"

Yaşlı kadın, mırıldandı. "Ağzım mühürlü."

Lance, "Hadi, şekerim," diye eğildi. "Güzel bir söz bu. Ama anlamsız. Adeie'in bir sevgilisi mi var? Üvey annemle sevgilisi babamın sabah çayına baldıran otu mu karıştı? Durum böyle mi?"

"Şakanın sırası değil."

"Aslında şaka etmiyordum ki."

Effie Ramsbottom birdenbire, "Sana bir tek şey söyleyeceğim," dedi. "O kız bu mesele hakkında bir şeyler biliyor."

Lance hayretle ona baktı. "Hangi kız?"

Effie Ramsbottom. "Şu durmadan burnunu çeken kız," diye cevap verdi. "Bu akşamüzeri çayımı getirmesi gereken fakat nedense bunu yapmayan hizmetçi kız.

izin almadan evden ayrıldığını söylediler. Eğer polise gitmişse buna hiç şaşmam.

Sana kapıyı kim açtı?"

"Adı Mary Dove'muş sanırım. Sakin ve masum görünüşlü. Ama aslıda öyle olmadığından eminim. Polise giden o mu?"

Miss Ramsbottom başını salladı. "O polise gitmez." Hayır, canım, şu ahmak orta hizmetçisini söylüyorum. Bütün gün tavşan gibi irkilip zıplayıp durdu. Ona, 'Nen var senin?' diye sordum. "Yoksa vicdan azabı mı çekiyorsun?" Hemen, 'Ben hiçbir şey yapmadım,' dedi. Ben öyle şey yapmam. 'Ben de yapmayacağını umarım,' diye cevap verdim. Fakat seni endişelendiren bir şey var. Öyle değil mi? Burnunu çekmeye, kimsenin başını belaya sokmak istemediğinden, bütün bunların bir hata olduğundan söz etmeye başladı. Ona, 'Haydi kızım,' dedim. 'Gerçeği söyle ve şeytanı da utandır.' İşte böyle dedim ona. 'Polise git. Gerçek ne kadar kötü olursa olsun bunu saklamanın kimseye bir yararı olmaz.' O zaman birtakım şeyler saçmaladı. Polise gidemeyeceğini, onların kendisine inanmayacağını, adamlara bir şey anlatamayacağını söyledi. Sonunda da, 'Zaten ben bir şey bilmiyorum,' diye burnunu çekti.

"Acaba..." Lance durakladı. "Kendisine önem verilmesi için böyle davranmış

olamaz mı?"

"Sanmıyorum. Bana kalırsa kızın fena halde ödü patlamıştı. O ya bir şey gördü ya bir şey duydu. Bu yüzden de işin iç yüzünü anladı. Bu önemli olabilir. Tabii önemsiz bir şey de olabilir."

"Acaba o babama düşman mıydı..." Lance yine durakladı.

Effie Ramsbottom kesin bir tavırla başını sallıyordu. "O babanın fark edebileceği tipte bir kız değildi. Zavallı ona hiçbir erkek aldırmaz. Neyse...

Bu da onun ruhu için daha iyi bir şey tabii."

Lance'ın, Galdys'in ruhuna pek aldırdığı yoktu. "Kız, polis karakoluna mı gitti dersin."

Effie Teyze hemen, "Öyle sanıyorum," diye cevap verdi. "Onlarla evde konuştuğu takdirde birinin kendisini duyacağından korkuyordu herhalde."

Lance sordu. "Kız birinin yemeklere zehir karıştırdığını mı gördü dersin?"

Yaşlı kadın, ona çabucak bir göz attı. "Bu imkân dahilinde değil mi?"

"Evet, belki." Sonra özür dilermiş gibi ekledi. "Bana bütün bunlar pek inanılacak gibi gelmiyor. Olanlar tıpkı polisiye romanlardakine benziyor."

Effie Ramsbottom, "Percival'in karısı hemşire," dedi.

Bu sözlerinin daha önceki konuşmalarıyla bir ilgisi yok gibiydi. Lance şaşkın şaşkın yaşlı kadına baktı.

Miss Ramsbottom mırıldandı. "Hemşireler ilaç kullanmasını bilirler."

Lance pek o kanıda değildi. "O zehir... yani taxine... ilaç olarak kullanılıyor mu?"

"Anladığıma göre bu porsuk meyvelerinden çıkarılıyormuş." Effie Ramsbottom bir an durdu. "Çocuklar bazen porsuk meyvesi yerler. Bu yüzden de fena halde hastalanırlar. Ben çocukken olan bir olayı hatırlıyorum. Bu beni de etkilemişti.

Hiçbir zaman da unutmadım. Bazen böyle şeylerin insana çok yararı dokunuyor."

67 -

Lance başını çabucak kaldırarak ona baktı.

Effie Ramsbottom, "Tabii sevgi başka," diye mırıldandı. "Ben de kimseye karşı sevgi duymayan bir kadın olmadığımı umarım. Fakat kötülüğe karşıyım. Kötülük, ortadan kaldırılmalıdır."

Bayan Crump başını kaldırdı. Artık hamuru açmaya başlamıştı. Kırmızı yüzünde öfkeli bir ifade vardı. "Bana bir şey söylemeden çıkıp gitti. Sinsi o sinsi!

Kendine engel olacağımdan korkuyordu. Zaten kızı yakalasaydım, muhakkak gitmesine engel olurdum. Küstah! Beyefendi ölmüş, yıllardan beri burada olmayan Bay Lance eve dönmüş. Sen kalk git! Crump'a da, "ister izinli ol, ister olma,"

dedim. "Bu gece her perşembe yaptığım gibi soğuk yemek çıkaracak değilim. Güzel bir yemek hazırlayacağım. Bir centilmen karısıyla uzaktan geliyor. Üstelik lady, hem bir soylunun kızı, hem de daha önce bir lordla evliymiş. Onun için her şey düzgün olmalı. "Beni bilirsiniz miss. Ben daima görevimi yerine getirmeye çalışırım."

Onu dinlemekte olan Mary Dove usulca başını salladı.

"Ya Crump ne dedi?" Aşçı kadının sesi öfkeyle yükselmeye başlamıştı. 'Ben bugün izinliyim. Sokağa çıkacağım. Soylular bana vız gelir.' Crump işiyle iftihar eden bir adam değil. Onun için de defolup gitti. Ben de Galdys'e, 'Bu gece tek başına

servis yapacaksın,' dedim. O da, 'Pekâlâ, Bayan Crump,' diye cevap verdi. Fakat ben arkamı döner dönmez de usulca kaçtı. Üstelik onun izin günü de değil bu. O

cumaları izinli. Bilmiyorum şimdi ne yapacağız? Allahtan Bay Lance karısını beraber getirmemiş."

"idare ederiz, Bayan Crump." Mary'nin sesi hem müşfik, hem de otoriterdi. "Yemek listesini biraz basitleştiririz, olur biter," diye fikirlerini açıkladı. Bayan Crump istemeye istemeye başını salladı. Mary sözlerini, "Böyle olursa," diye bitirdi. "Ben servisi kolaylıkla yapabilirim."

"Yani sofraya siz mi bakacaksınız, Miss?" Bayan Crump'un sesi hayret ve kuşku doluydu.

"Gladys zamanında gelmezse öyle olacak."

Bayan Crump homurdandı. "Artık gelmez o. Kimbilir nereye gitti? Allah bilir ya, dükkânlara dalıp parasını çarçur ediyordur. Biliyor musunuz, onun bir sevgilisi de var, miss. Yüzüne bakınca insan buna pek ihtimal veremiyor ama böyle.

Delikanlının adı Albert. Gladys'in söylediğine göre baharda evleneceklemniş. Bu kızlar evliliğin ne demek olduğunu bilmiyorlar. Crump'dan neler çekmedim..." Acı acı başını salladı. Sonra da daha sakin bir sesle, "Ya çay takımları, miss?"

dedi. "Onları kim toplayacak?"

Mary, "Bu işi ben yaparım," diye cevap verdi. "Hemen gideyim."

Kütüphanede ışıklar yakılmamıştı. Fakat Adele Fortescue hâlâ çay takımının konduğu alçak masanın arkasındaki kanepede oturuyordu.

Mary sordu. "Işıkları yakayım mı, Bayan Fortescue?" Adele cevap vermedi.

Mary ışıkları yakarak pencereye gitti. Perdeleri kapattı. Ancak ondan sonra döndü ve yastıkların üzerine yığılmış olan genç kadının yüzünü gördü. Yanında yarısı yenilmiş, üzerine bal sürülmüş bir çörek ve oldukça dolu bir çay fincanı duruyordu. Ölüm, Adele Fortescue'yu pek çabuk yakalamıştı.

Müfettiş Neele sabırsız bir tavırla sordu. "E?"

Doktor hemen cevap verdi. "Siyanür... Siyanürde olabilir. Çaya karıştırılma sanırım."

Neele homurdandı. "Siyanür."

Doktor hafif bir merakla ona baktı. "Fena sarsıldın bunun özel bir nedeni var mı..."

Neele, "Onun katil olduğunu sanıyorduk," dedi.

"Ve o katile kurban oldu. Hım... Yeni bir varsayım kurman gerek öyle değil mi?"

Neele başını salladı. Yüzünde acı bir ifade vardı. Yüz hatları iyice gerilmişti.

Burnunun dibinde zehirlemişlerdi kadını. Rex Fortescue'nun sabah kahvesine taxine koymuşlardı. Adele Fortescue'nun çayına ise siyanür. Yine aileden birisiydi bu. Veya öyle gözüküyordu.

Adele Fortescue, Jennier Fortescue, Ellen Fortescue ve eve yeni gelmiş olan Lance Fortescue kütüphanede oturup çay içmişlerdi. Lance, Miss Ramsbottom'u görmek için yukarıya çıkmış. Jennifer mektup yazmak için kendi odasına çekilmişti. Kütüphaneden son Elaine ayrılmıştı. Ona göre Adele'in hiçbir şeyi yoktu. Genç kadın fincanını doldu-ruyordu. Son çayını içecekti.

Son çay! Gerçekten bu Adele'in son çayı olmuştu.

Sonra aradan yirmi dakika geçmişti. Sonunda Mary Dove odaya girmiş ve cesedi bulmuştu.

"Ve o yirmi dakika sırasında...

Müfettiş Neele kendi kendine küfrederek mutfağa gitti. Mutfak masasının başında Bayan Crump oturuyordu. Şişman kadının o öfkeli hali kalmamıştı. Sönmüş bir balona benziyordu sanki. Müfettiş içeri girince de yerinden kımıldamadı.

"Hizmetçi kız nerede? Geri döndü mü o?"

"Gladys mi? Hayır dönmedi. On bire kadar da gelmez sanırım."

"Çayı o yaptı ve içeri götürdü, değil mi?"

"Evet, efendim Tanrı biliyor, ben çaya elimi bile sürmedim. Ayrıca Gladys'in kötü bir şey yaptığını da sanmıyorum. Gladys öyle bir kız değildir, iyi bir insandır o. Biraz aptaldır ama kötülük nedir bilmez."

Neele de Gladys'in kötü bir insan olduğunu, çaya zehri onun karıştırdığını sanmıyordu. Zaten demlikte de siyanür bulunmamıştı.

"Fakat kız neden öyle birdenbire çıkıp gitti? Bugün izinli değildi sanırım."

"Hayır, efendim. Onun izin günü yarın."

"Peki Crump..."

Aşçı kadın, birdenbire öfkeleniverdi. Bağırırcasına konuşmaya başladı. "Suçu Crump'ın üstüne atmaya kalkmayın. Kocamın bu işle hiçbir ilgisi yok. Saat üçte gitti o. Şimdi buna bayağı seviniyorum. Kocamın da Bay Percival gibi bu konuyla bir ilgisi olmadığını bilmeniz gerek."

"Percival biraz önce Londra'dan dönmüş ve bu ikinci felaket haberini almıştı."

Neele sakin bir tavırla, "Ben Crump'ı suçlamıyorum," diye cevap verdi. "Acaba o Gladys'in ne yapmak istediğini biliyor mu, diyecektim?"

Bayan Crump başını salladı. "Gladys en yeni çoraplarını giymişti. Muhakkak bir işler karıştırmak niyetindeydi. Bilmez miyim ben? Çay için sandviç de hazırlamadı. Evet, evet, sinsice bir şeyler yapmak niyetindeydi o. Döndüğü zaman ona söyleyeceklerimi bilirim."

Döndüğü zaman...

Neele kaygılanmaya başlamıştı. Bu duygudan kurtulmak için yukarıya, Adele Fortescue'nun odasına çıktı. Koskocaman bir yerdi burası. Perdeler pembe brokardan, karyola ise yaldızlıydı. Yandaki kapıdan duvarlarına ayna geçirilmiş

banyoya geçiliyordu. Gömme küvet siklamen rengiydi. Banyonun yanında ise Rex Fortescue'nun giyinme odası vardı. Neele tekrar Adele'in yatak odasına geçti.

Etrafına bakındı. Sonra da diğer kapıyı açarak genç kadının oturma odasına girdi.

Burası Ampir stili eşyalarla döşenmişti. Yerde pembe bir halı vardı. Neele buraya pek bakmadı bile. Zira bir gün evvel burayı iyice araştırmıştı özellikle küçük, zarif yazı masasıyla ilgilenmişti.

Fakat müfettiş birdenbire irkildi. Pembe halının tam ortasında bir çamur parçası vardı. Neele ilerleyerek eğildi. Çamur hâlâ ıslaktı.

Müfettiş etrafına bir göz attı. Halının üzerinde bu çamurdan başka hiçbir ayak izi yoktu.

Müfettiş Neele, Gladys'in yatak odasındaydı şimdi. Saat on biri geçiyordu. Crump yarım saat önce dönmüştü fakat hizmetçi kız görünürlerde yoktu. Müfettiş Neele odaya bir göz attı. Gladys iyi bir hizmetçiydi belki. Fakat kızın özel hayatında pasaklı olduğu anlaşılıyordu. Müfettiş Neele yatağın

pek şık yapılmadığını, pencerenin de açılmadığını düşündü. Fakat Gladys'in âdetleri onu hiç ilgilendirmiyordu. Müfettiş kızın eşyalarını araştırmaya başladı.

Pek ucuz ve insanın kalbini merhametle burkan şeylerdi bunlar, içlerinde dayanıklı veya iyi cins bir şey yoktu. Yardıma çağırdığı yaşlı Ellen'in de ona bir yararı dokunmamıştı. Kadın, Gladys'in kaç elbisesi

olduğunu bilmiyordu. Onun için giysilerinin eksik olup olmadığını söylememişti.

Neele elbiselere ve çamaşırlara baktıktan sonra çekmeceleri açmaya başladı.

Gladys en kıymetli şeylerini burada saklıyordu anlaşılan. Renkli kartpostallar, gazetelerden kesilmiş yazılar, örgü tarif- \ leri, güzellik ve kültürle ilgili öğütler.

Müfettiş Neele bunları özenle ayırdı. Kartpostallar Gladys'in tatillerini geçirdiği yerlerle ilgiliydi anlaşılan. Bunlardan üçünün altında "Albert" imzası vardı Bayan Crump'ın sözünü ettiği delikanlı olacaktı bu. İlk kartpostalın arkasına okunaksız bozuk bir yazıyla, "Seni çok özle-dim. İyi olduğunu umarım.

Seni seven, Albert," yazılmıştı. İkincisinde ise, "Burada bir sürü güzel kız var," deniliyordu. "Ama hiçbiri senin tırnağın bile olamaz. Yakında görüşürüz.

Randevumuzu unutma. Ondan sonra seninle mutlu bir hayat süreceğiz." Üçüncü kartpostalın arkasına ise sadece şu sözler karalanmıştı. "Unutma. Sana güveniyorum. Sevgiler, A."

Neele daha sonra gazetelerden kesilmiş yazılara bakarak bunları üçe ayırdı.

Elbise tarifleri ve güzellik öğütleri. Gladys Martinin çok hayran olduğu anlaşılan sinema yıldızları hakkında haberler. Kızın bilimin son buluşlarına

karşı büyük bir hayranlık beslediği de belliydi. Zira kâğıtların arasında uçan daireler, gizli silahlar, Rusların kullandığı "gerçek serumlar" Amerikan doktorlarının bulduğu söylenen harika ilaçlarla ilgili yazılar da vardı. Neele, yirminci asır sihirbazlıkları, diye düşündü. Fakat bütün odada kızın neden ortadan kaybolduğunu gösterecek bir tek ipucu bile yoktu. Gladys hatıra defteri www.netevin.com

tutmamıştı. Zaten Neele de böyle bir şey beklemiyordu. Müfettiş, Rex Fortescue'nun ölümüyle ilgili bir şey de bulamadı. Örneğin Gladys'in gördüklerini, duyduklarını açıkladığı yarıda kalmış bir mektup Gladys belki bir şey görmüştü. Belki bir şeyler duymuştu ama bunu odadaki eşyalardan anlamak imkânsızdı. Kız, neden tepsiyi holde bırakmıştı? Niçin birdenbire ortadan kaybolmuştu? Bu soruların cevabını da bilmiyordu, Ne- ; ele.

Müfettiş içini çekerek odadan çıktı ve kapıyı arkasından kapattı.

Dar, döner merdivenlerden inmeye hazırlanırken aşağıdaki sahanlıkta telaşla koşan birinin ayak sesleri duyuldu. Sonra Komser Muavini Hay'in endişeli yüzü belirdi. Genç adam, soluk soluğaydı.

Telaşla, "Efendim," diye bağırdı. "Efendim. Onu bulduk..."

"Onu mu buldunuz?"

"Hizmetçi kızı efendim." Ellen, Gladys'in çamaşırları ipte asılı bıraktığını, onları toplayıp getirmediğini hatırladı. Arka kapıdan çıkınca, hemen köşenin arkasında buldu. Kadın el fenerini alarak çamaşırları toplamaya çıktı. Az kalsın kızın cesedinin üzerine yuvarlanıyordu. Gladys'i boğmuşlar, efendim. Çorapla boğmuşlar. O saatler önce ölmüş sanırım. Sonra katil kötü bir şaka da yapmaya kalkışmış, efendim. Kızın burnuna bir mandal takmış..."

13

Yaşlı kadın trene binmeden önce üç sabah gazetesi almıştı. Bunları okuduktan sonra dikkatle katlayarak yanına koydu. Üç gazetedeki başlıklar da birbirinin aynıydı. Kara manşetler Porsuk Ağacı Kulübe-si'ndeki üçlü felaketi haber veriyorlardı.

ihtiyar kadın dimdik oturmuş trenin penceresinden dışarıya bakıyordu.

Dudaklarını büzmüştü. Kırışık, pembe beyaz yüzünde hem üzgün, hem de öfkeli bir ifade vardı.

Miss Jane Marple sabah trenlerinden biriyle St. Mary Mead'den ayrılmış, aktarma yaparak Londra'ya gitmişti. Oradan başka bir trene binerek Heath'e doğru yola çıkmıştı.

Yaşlı kadın istasyonda bir taksiye binerek, Porsuk Ağacı Kulübe-si'nin adresini verdi. Miss Marple'ın, bembeyaz pamuk gibi saçları, pembe yüzüyle öyle masum bir hali vardı ki, adeta düşman tarafından sarılmış bir kaleye benzeyen eve kolaylıkla girebildi. Polis bir ordu halinde gazeteleri ve fotoğrafçıları binaya yakıştırmazken, yaşlı kadının,

hiç sorguya çekilmeden bahçe kapısından girmesine izin verildi. Herhalde onun ailenin yaşlı akrabalarından biri olduğunu sanmışlardı.

Miss Marple bir avuç bozuk para vererek, şoföre olan borcunu ödedi. Sonra da basamaklardan çıkarak zili çaldı. Ona kapıyı Crump açtı. Miss Marple uşağı çabucak süzdükten sonra kararını verdi. 'Sinsi' bakışlı. Üstelik çok da korkuyor."

. Crump karşısında duran bu uzun boylu, yaşlı kadına dikkatle baktı. Miss Marple modası geçmiş bir tüvid mantoyla eteklik giymiş, boynuna birkaç eşarp sarmıştı.

Elinde büyükçe bir çanta, ayağının dibinde de eski fakat iyi cins küçük bir bavul duruyordu. Crump daha ilk bakışta karşısındakinin gerçek bir "lady"

olduğunu anlamıştı.

En kibar tavırlarıyla, "Buyrun madam," dedi.

Miss Marple sordu. "Evin hanımını görebilir miyim?"

Crump yaşlı kadının içeri girebilmesi için yana çekildi. Bavulu alarak bunu dikkatle hole taşıdı. Sonra da kararsız bir tavırla, "Şey, madam," diye mırıldandı. Kimi görmek istediğinizi tam anlamıyla..."

Miss Marple ona yardıma çalıştı. Öldürülen şu zavallı kız hakkında görüşmeye geldim. Gladys Martin hakkında."

"Anlıyorum, madam. O halde..." Sözünü tamamlamayarak kütüphaneye doğru baktı.

Kapıda uzun boylu, genç bir kadın belirmişti. "İşte Bayan Lance Fortescue, madam."

Pat ilerledi. Miss Marple'da birbirlerine baktılar. Yaşlı kadın biraz şaşırmıştı. Bu evde Pat Fortescue gibi bir kadınla karşılaşacağı hiç aklına gelmemişti, Miss Marple'ın. Evin içi düşündüğü gibi çıkmıştı ama doğrusu Pat buraya uymuyordu.

Crump atıldı. "Gladys hakkında konuşmak istiyorlarmış, madam."

Pat kararsız bir sesle mırıldandı. Buraya buyurmaz mısınız? Orada kimse yok."

Kütüphaneye doğru gitti. Miss Marple da onun peşinden ilerledi.

Pat, "Özellikle görmek istediğiniz kimse yok, değil mi?" dedi. "Aslında size pek yardımcı olacağımı sanmıyorum. Anlayacağınız kocamla birkaç gün evvel Afrika'dan döndük. Evdekiler hakkında pek bir bil-gimiz yok. Fakat isterseniz görümcemi veya kayınbiraderimin karısını çağırabilirim."

Miss Marple genç kadına baktı. Ondan hoşlanmıştı. Onun ciddiyeti ve sadeliği hemen dikkati çekiyordu. Dalgın dalgın, bu genç kadın buradan, bu fazla süslü evden çok atların, köpeklerin yetiştirildiği bir yere yakışır, diye düşündü.

Sonra da eldivenlerini çıkararak, bunların parmaklarını dikkatle düzeltti.

"Mesele aslında çok basit. Gazetede Gladys Martinin öldürüldüğünü okudum. Onu gayet iyi tanırım. Kız bizim taraflıdır. Hatta ilk kez benim yanımda çalışmaya başladı. Onu ben yetiştirdim sayılır. Başına bu korkunç felaketin geldiğini öğrenince, "Bari gidip yapabileceğim bir şey olup olmadığını sorayım, dedim."

Pat başını salladı. "Anlıyorum..." Gerçekten de anlıyordu genç kadın. Miss Marple'ın bu hareketi ona gayet normal gelmişti. Gülümsedi, "iyi ki geldiniz.

Kız hakkında kimse fazla bir şey bilmiyor. Yani akrabalarını filan demek istedim."

Miss Marple, "Tabii," diye cevap verdi. "Aslında Gladys'in akrabası yok. Onu St.

Faith Yetimhanesi'nden almıştım. İyi bir yönetimi olan yerdir orası. Ama daima para sıkıntısı çekeriz. Oradaki kızlara özen gösterir, iyi bir şekilde yetiştirmeye çalışırız. Gladys yanımda çalışmaya başladığı zaman on yedi yaşındaydı. Ona servis yapmasını, gümüş parlatmasını filan öğrettim. Tabii yanımda uzun süre kalmadı. Daima böyle olur zaten. Biraz bir şeyler öğrenince gitti bir lokantaya girdi. Nedense bütün kızlar garsonluk yapmak isterler. Bunun daha serbest ve eğlenceli bir hayat sürmek demek olduğunu sanırlar. Belki de öyledir. Bunu bilemem..."

Pat, "Ben onu hiç görmedim," dedi. "Güzel miydi?"

Miss Marple içini çekti. "Hayır, hayır. Burnu daima tıkalıydı. Yüzünde de sivilceler vardı. Üstelik acınacak kadar da aptaldı." Miss Marple düşünceli bir tavırla devam etti. "Onun arkadaş edinebileceğini hiç sanmıyorum. Erkeklere bayılırdı, zavallı. Fakat gençler ona aldırmazdı. Kız arkadaşları ise alay ederlerdi.

Pat üzülmüştü. "Ne hainlik."

Miss Marple başını salladı. "Evet, yavrum. Korkarım hayat çok zalim. İnsan böyle Gladys gibi kızları ne yapacağını bilemiyor. Böyleleri sinemaya filan gitmeye bayılırlar fakat daima olmayacak şeyler düşünürler. Belki bu da bir tür mutluluktur. Fakat daima düş kırıklığına uğrarlar. Sanırım Gladys garsonlukta beklediğini bulamadı. Öyle ilgi çekici bir şey olmuyor, üstelik ayakları da yoruluyordu. Herhalde bu yüzden tekrar hizmetçilik yapmaya karar verdi. Buraya ne zaman girdiğini biliyor musunuz?"

"Hayır... Fakat Gladys'in buraya geleli çok olduğunu sanmıyorum. Herhalde bu işe bir iki ay önce girdi." Pat bir an durdu, sonra sözlerini sürdürdü. "Onun bu işe karışmış, bu yüzden ölmüş olması korkunç bir şey. Herhalde zavallı bir şey duydu veya bir şeyin farkına vardı."

Miss Marple o yumuşak sesiyle mırıldandı. "Beni asıl o mandal hikâyesi sarstı."

"Mandal hikâyesi mi?"

"Evet. Bunu gazetede okudum. Herhalde doğru bu. Gladys'i buldukları zaman burnuna çamaşır mandalı takılıymış."

Pat başını salladı. Miss Marple'ın yanakları büsbütün pembeieşti. "İşte ben en çok buna kızdım. Bilmem beni anlayabilecek misiniz, yavrum? Bu çok haince, horgören bir davranış. Bunu okuduğum zaman katili karşımda görür gibi oldum.

İnsan böyle bir şey yapar mı? İnsanın onuru hiçe saymak çok kötü bir şey.

Özellikle öldürdüğün bir kimsenin onurunu."

Pat ağır ağır sanırım ne demek istediğinizi anlıyorum," diyerek ayağa kalktı.

"Yukarı çıkıp Müfettiş Neele'i görmeniz iyi olur. Soruşturmayı o yürütüyor.

Kendisi şimdi burada. Ondan hoşlanacağınızı sanıyorum. Müfettişin insan tarafı

çok kuvvetli." Birdenbire titredi. "Bütün bunlar korkunç bir karabasandan farksız. Anlamsız. Delice bir şey bu. Üstelik ortada sebep de yok."

Miss Marple, "Ben o kanda değilim," diye cevap verdi.

Müfettiş Neele'in yorgun ve bitkin bir hali vardı. Üç kişi ölmüştü. Ülkesindeki bütün gazeteciler onun peşindeydiler. Olağan vakalardan farksız gibi gözüken bu hadise birdenbire içinden çıkılamayacak bir

hal almıştı. Katil sandıkları Adele Fortescue katilin ikinci kurbanı olmuştu. O

korkunç günün sonunda müdür yardımcısı, Neele'i çağırmış iki adam hemen hemen sabaha kadar konuşmuşlardı.

Müfettiş Neele bütün üzüntüsüne karşın yine de bir bakımdan memnundu. Genç kadınla âşığı sorunu. Pek basitti bu. Onun için müfettiş daima yanılıp yanılmadığını kendi kendisine sormak zorunda kalmıştı. Şimdi de kuşkulanmakta haklı olduğunu anlıyordu.

Müdür yardımcısı, çatık kaşlarla odada bir aşağı bir yukarı dolaşarak, "Mesele tamamıyla değişti şimdi," demişti. "Neele bana karşımızda bir manyak var gibi geliyor. Önce adam, sonra karısı. Fakat bütün olanlardan bu cinayetleri yine de evden birinin işlediği anlaşılıyor. Aileden biri bu. Fortescue'yla kahvaltıya oturan biri adamın kahvesine veya yemeğine taxine karıştırdı. O gün aileyle birlikte çay içen biri For-tescue'nun fincanına siyanür koydu. Güvenilen, dikkati çekmeyen, aileden biri bu. Ama hangisi Neele?"

Müfettiş alay eden bir tavırla gülmüştü. "Percival orada değildi. Bu yüzden onun bu ikinci cinayetle bir ilgisi olmadığını düşünebiliriz."

Müdür muavini ona dikkatle bakmıştı. "Ne var, Neele? Tavrın bir tuhaf. Ne düşünüyorsun?"

Neele'in yüzünde sakin bir ifade vardı. "Hiç, efendim. Benimki pek parlak bir fikir sayılmaz. Fakat bu durumun Bay Percival'in pek işine yaradığını söyleyebilirim."

"Orası öyle..." Müdür muavini biraz düşündükten sonra başını sallamıştı. "Adamın bir yolunu bulup bu cinayeti işlediğini mi düşünüyorsun, Neele? Fakat bunu nasıl yapmış olabilir? Doğrusu buna pek ihtimal vermiyorum. Üstelik adam çok da dikkatli davranıyor."

"Fakat zeki. bir insan."

"Kadınların suçlu olduğunu sanmıyorsun, öyle mi? Fakat bu işle kadınların ilgisi olabilir. Elaine Fortescue'yle, Percival'in karısının... İkisi de o sabah kahvaltıdalarmış. Sonra da çayda. Bu cinayetleri ikisinden biri işlemiş

olabilir. Onlarda olağan bir hal yok mu? Hoş, bu da her zaman belli olmaz ya.

Belki vaktiyle ruhi bir bozukluk geçirdiler."

Müfettiş Neele cevap vermemişti Mary Dove'u düşünmekteydi o. Genç kadından kuşkulanması için bir neden yoktu ama, müfettiş yine de bazı şeyler düşünüyordu.

Mary Dove'da anlatamadığı, kendisini rahatsız eden bir hal vardı. Hafif, alayla karışık bir düşmanlık mıydı bu? Rex For-tescue'nun ölümünden sonra kâhya gerçekten böyle bir tavır takınmıştı. Şimdiki hali nasıldı? Genç kadın, yine kibar bir şekilde hareket ediyordu. Fakat o eski alaycı davranışı kalmamıştı galiba. "Acaba bir iki kez onun yüzünde belirip kaybolan ifade korku değil miydi? Gladys Martin'in ölümünden kendimi suçlu tutuyorum. Onun halini anlayamadım. Bu tiplerin polisten daima korktuklarını düşündüm. Böyle şeylerle çok karşılaştım. Ama bu seferki böyle değildi. Gladys Martin kuşkulanmasının nedeni olan bir şey duymuş veya görmüştü. Belki bu basit, belirsiz bir şeydi.

Onun için kız bundan söz etmek istemedi. Ve artık o zavallı korkak tavşan bir daha kimseyle konuşamayacak..."

Müfettiş Neele, şimdi Porsuk Ağacı Kulübesi'nde karşısına dikilen yaşlı kadının sakin yüzüne dikkatle baktı. Önce ona nasıl davranacağını bilemedi. Sonra çabucak kararını verdi. Miss Marple'ın ona yararı dokunabilirdi. Bütün yaşlı

"lady"ler gibi o da kibar ve nazikti. Bol vakit vardı. Ayrıca ihtiyar kızlar gibi o da dedikoduları çabucak duyabilirdi. | Hizmetçilerden, evdeki kadınlardan onların kendisine ve adamlarına söylemeyecekleri bazı şeyleri öğrenmesi olasıydı. Konuşmalar... Varsayımlar... Anılar... Yinelemeler... Miss Marple bütün bunların arasından cinayetle ilgili şeyleri seçebilirdi. Onun için Müfettiş Neele kibar kibar konuşmaya karar verdi.

"Buraya kadar gelmekle büyük incelik gösterdiniz, Miss Marple."

"Bu benim görevimdi. Müfettiş Bey. Kız, vaktiyle benim yanımda oturmuştu. Bu yüzden kendimi sorumlu tutuyorum. Bir bakıma gülünç

| bir kızdı, Gladys."

Müfettiş Neele ona takdirle baktı. "Evet, öyle." Yaşlı kadının meselenin candamarını bulmuş olduğundan emindi.

Miss Marple devam etti. "Ne yapacağını pek bilemezdi o. Yani bir durum karşısında demek istiyorum. Ah, ne demek istediğimi bir türlü anlatamıyorum."

Müfettiş Neele, "Ben anlıyorum," dedi. "Gladys neyin önemli, neyin önemsiz olduğunu anlayamazdı. Bunu demek istiyorsunuz değil mi?"

"Evet, evet, Müfettiş Bey."

"Onun gülünç olduğunu söylerken..." Müfettiş sözlerini tamamlamadı.

Miss Marple hemen açıkladı. "Pek kolayca aldatılan biriydi. Gladys parası olduğu takdirde bunu kolaylıkla bir dolandırıcıya kaptıracak bir tipti. Tabii fazla parası yoktu. Çünkü gider kendisine hiç yakışmayacak giysiler alırdı."

Müfettiş sordu. "Ya erkekler bakımından?"

Miss Marple, "Bir sevgilisi olmasını çok istiyordu," diye cevap verdi. "Sanırım St. Mary Mead'den de bu yüzden ayrıldı. Orada rekabet fazladır. Çünkü genç adam pek azdır bizim köyde. Gladys'in bize balık getiren delikanlıdan ümidi vardı.

Fakat bütün kızlara tatlı sözler söylerdi. Ama aslında ona göre önemli bir şey değildi. Bu zavallı Gladys'i bir hayli üzdü. Fakat anladığıma göre sonunda Gladys kendisine bir sevgili bulmuş. Öyle değil mi?"

Müfettiş Neele başını salladı. "Öyle sanırım. Gencin adı da Albert Evans.

Anlaşılan Gladys onunla bir tatil kampında tanışmış. Kıza nişan yüzüğü filan takmamış. Onun için belki bu hikâye de uydurmadır. Aşçıya söylediğine göre genç adam maden mühendisiymiş."

Miss Marple, "Olacak gibi değil," diye mırıldandı. "Fakat herhalde genç adam Gladys'e öyle söyledi. Dediğim gibi hemen her şeye inanırdı. O gencin bu işle bir ilgisi var mı?"

Müfettiş Neele, "Hayır," diye cevap verdi. "Arada bir bağ olduğunu sanmıyorum.

Genç adam, hiçbir zaman buraya Gladys'i görmeye gelmemiş. Zaman zaman kıza bazı limanlardan kartpostal yollamış. Herhalde Baltık'ta çalışan bir geminin üçüncü makinisti."

Miss Marple içini çekti. "Neyse... Hiç olmazsa Gladys aradığı romantik aşkı bulmuş. Hayatı böyle birdenbire sona erdiğine göre..." Dudakları gerildi,

"Biliyor musunuz Müfettiş Bey, bu beni o kadar kızdırdı ki." Pat Fortescue'ya söylediklerini yineledi. "Özellikle o çamaşır

mandalı. İşte, Müfettiş Bey, bence bundan daha büyük bir kötülük olamaz."

Müfettiş Neele ona ilgiyle baktı. "Ne demek istediğinizi anlıyorum, Miss Marple."

Yaşlı kadın, özür dilermiş gibi öksürdü. "Acaba... Size kadınca bir şekilde yardım etmek istesem, büyük bir kabalık mı yapmış olurum? Bu kötü bir cinayet, Müfettiş Neele. Kötüler cezasız kalmamalıdır."

Genç adam, homurdandı. "Son zamanlarda böyle fikirleri modası geçmiş sayıyorlar.

Ama ben de sizin gibi düşünüyorum."

Miss Marple düşünceli bir tavırla mırıldandı. "İstasyonun yakınında bir otel var... Bir de Golf Oteli... Sonra bu evde misyonerlikle çok ilgilenen biri oturuyormuş. Miss Ramsbottom isminde biri."

Müfettiş Neele yaşlı kadını takdirle süzdü. "Evet... Bu önemli olabilir. Ben ondan fazla bir şey öğrendiğimi söyleyemeyeceğim."

Miss Marple, "Çok naziksiniz, Müfettiş Neele," dedi. "Benim serüven meraklısı bir kadın olmadığımı anladığınıza çok sevindim."

Müfettiş Neele birdenbire beklenmedik bir şekilde güldü. Miss Marple alışılmış

intikam meleklerine hiç benzemiyor, diye düşünüyordu. "Fakat belki de aslında o gerçekten intikam meleği."

Miss Marple mırıldandı. "Gazeteler haberleri öyle abartarak veriyorlar ki. Fakat bunların insanın istediği kadar gerçeğe uygun olduklarını pek sanmıyorum." Soru sorar gibi müfettişe baktı. "İnsan işin iç yüzünü öğrenebilse..."

Neele ellerini açtı. "İşin iç yüzünü biz de pek bilmiyoruz. Fakat abartılmış

taraflarını atarsak durum şöyle. Bay Fortescue, taxine'den zehirlendiği için

kaldırıldığı hastanede hemen öldü. Taxine porsuk ağacının meyve ve yapraklarından çıkarılıyor."

Miss Marple, "Çok uygun," dedi.

Müfettiş başını salladı. "Evet. Fakat zehrin buradaki ağaçlardan elde edildiğini gösterecek bir kanıt bulamadık. Henüz demek istiyorum." Bu nokta üzerinde özellikle duruyordu. Zira Miss Marple'ın kendisine bu bakımdan yararlı olabileceğini düşünüyordu. Eğer evde porsuk mevyelerinden bir şey yapılmışsa, Miss Marple muhakkak bunun izle-

rini bulacaktı. Evde likör ve konserve yapan ihtiyar kadınlardandı o. Onun için böyle bir şeyi yapma ve ortadan kaldırma usullerini de bilmezi lazımdı.

"Ve Bayan Fortescue?"

"Bayan Fortescue ailenin diğer bireyleriyle birlikte kütüphanede çay içti.

Odadan en son üvey kızı Miss Elaine Fortescue çıktı. Kız kapıdan çıktığı sırada Adele Fortescue'nun fincanına tekrar çay doldurduğunu söylüyor. Evde kâhyalık yapan Miss Dove yirmi dakika kadar sonra çay tepsisini almak için kütüphaneye girdiği zaman, Bayan Fortescue hâlâ kanepede oturuyordu. Ölmüştü. Yanında neredeyse hemen hemen dolu bir fincan duruyordu. Buna potasyum siyanür karıştırılmıştı."

Miss Marple, "Bu zehir hemen etkisini gösterir değil mi?" dedi.

"Evet."

Yaşlı kadın, "Tehlikeli bir zehir bu," diye mırıldandı. "Tabii eşek arılarını öldürmek için siyanür kullanıyorum ama daima dikkatli davranırım."

Müfettiş Neele, "İyi bildiniz," dedi. "Bahçıvanın aletlerini koyduğu kulübecikte bir paket zehir bulduk."

Miss Marple ellerini açtı. "Yine pek uygun." Sonra ekledi. "Bayan Fortescue bir şey yememiş mi?"

"Yemiş. Yiyecek şey pek bolmuş?"

"Pasta her yerde? Ekmek ve yağ? Çörek? Reçel? Bal?"

"Evet, tepside bal, çörek, çikolatalı pasta, bisküvi filan varmış." Miss Marple'a garip bir tavırla baktı. "Potasyum siyanür çaya karıştırılmıştı."

"Evet, evet. Bunu anladım. Ayrıntıları öğrenmeye çalışıyordum. Aslında bu pek manalı. Öyle değil mi?" Müfettiş Neele onu hafif bir hayretle süzdü. Yaşlı kadının yanakları kızarmıştı, mavi gözleri pırıl pırıl parlıyordu.

"Ya üçüncü ölüm Müfettiş Bey?"

"Bu görünüş de gayet basit. Gladys çay tepsisini kütüphaneye götürmüş. Sonra pastaların bulunduğu tepsiyi almış. Fakat bunu nedense holde bırakmış. Anlaşılan bütün gün gayet dalgın hali varmış.

Ondan sonra kendisini gören olmamış. Aşçı Bayan Crump onun kimseye bir şey söylemeden çıkıp gittiği kanısına varmış. Bunu düşünmesine, Giadys'in en iyi naylon çoraplarıyla, en yeni ayakkabılarını giymesi neden olmuş sanırım. Sonra Gladys birdenbire çamaşırları topla-madığını hatırlamış. Onları almaya koşmuş.

Çamaşırların yarısını da ipten indirmiş. O sırada biri usulca boynuna çorabı dolamış.... İşte böyle..."

Miss Marple sordu. "Dışardan biri mi?"

Müfettiş Neele omzunu kaldırdı. "Belki. Fakat belki de katil evden biri. Kızı yalnız ele geçirme fırsatını kollayan bir adam veya bir kadın. Gladys'i ilk sorguya çektiğimiz zaman endişeli ve sinirli bir hali vardı. Fakat korkarım ben o sırada bunun önemini anlayamadım."

Miss Marple bağırdı. "Nasıl anlayabilirdiniz? Çünkü çok kimse polis tarafından sorguya çekilirken utangaç ve suçlu gibi bir tavır takınırlar."

"Evet, bütün sorun da bu ya. Fakat bu kez durum böyle değildi, Miss Marple.

Zannedersem Gladys birinin bir şey yaptığını görmüştü. Kızın anlatılmasını isteyeceği bir şey. Bunun pek kesin bir olay olduğunu sanmıyorum. Çünkü Gladys o zaman açık açık konuşurdu. Fakat durumu anladığını bu işle ilgisi olan kimseye belli etti. O zaman bu kişi Giadys'in kendisi için bir tehlike olacağını sezdi.

Miss Marple kendi kendine konuşurmuş gibi mırıldandı. "Bu yüzden Gladys'i boğdu ve burnuna da çamaşır mandalını taktı."

"Evet. İğrenç bir davranış bu. Katilin horgörmesini belli eden bir şey. İğrenç ve gereksiz bir meydan okuma."

Miss Marple başını salladı. "Gereksiz olduğunu sanmıyorum. Böylece ortaya bir varsayım çıkıyor. Öyle değil mi?"

Müfettiş Neele merakla yaşlı kadına baktı. "Ne demek istediğinizi anlayamadım."

Miss Marple hemen utandı. "Şey... görünüşte... yani hepsini sıraya koyarsanız insan gerçeklerden kaçamıyor, değil mi?"

"Ne demek istediğinizi anladığımı sanmıyorum."

"Yani önce Bay Fortescue öldürüldü. Rex Fortescue. Şehirdeki bürosunda ağırlaştı adam. Bayan Fortescue ise kütüphanede oturmuş

çay içerken zehirlendi. Önünde çörek ve bal vardı. Sonra zavallı Giadys'in burnuna mandal taktılar. Bütün mesele anlaşılsın diye tabii. Biraz evvel görüp pek beğendiğim Bayan Lance Fortescue bana cinayetlerin çok anlamsız olduğunu söyledi. Fakat onunla aynı kanıda değilim. Bütün bunların bir anlamı olmalı değil mi?"

Müfettiş Neele, ağır ağır, "Doğrusu..." dedi.

Miss Marple çabucak sözlerini sürdürdü. "Müfettiş Neeie siz otuz beş, otuz altı yaşındasınız değil mi? Zannedersem siz küçükken yeni bir moda çıkmıştı. Herkes o çocukça şiirlere karşıydı. Fakat insan benim gibi "Kaz Ana" masallarını dinleyerek büyürse... Yani bu çok anlamlı değil mi? Miss Marple bir an durdu.

Sonra bütün cesaretini toplayarak, "Tabii size bütün bunları söylemem büyük bir saygısızlık," dedi.

"Bana istediğiniz her şeyi söyleyebilirsiniz, Miss Marple."

"Çok naziksiniz. O halde söyleyeceğim. Fakat bunu çekinerek yaptığımdan da emin olabilirsiniz. Çok yaşlı olduğumu biliyorum. Kafam da karmakarışık. Onun için belki bu fikrimin hiçbir kıymeti yok... yani şunu demek istiyorum. Karatavuklar meselesini incelediniz mi?"

14

Müfettiş Neele on saniye kadar Miss Marple'a büyük bir şaşkınlıkla baktı. Önce yaşlı kadının çıldırdığını sandı bir an.

Sonra da yineledi. "Karatavuklar."

Miss Marple heyecanla başını salladı. "Evet." Sonra derin bir soluk aldı.

"Bir şarkı söyle.

Altı peni, bir cep dolusu çavdar

Böreğin içinde pişirilen yirmi dört karatavuğun şarkısını.

Börek kesildiği zaman karatavuklar ötmeye başlamış.

Tam krala göre bir yemek değil mi bu?

Kral, hazinesindeymiş. Parasını sayıyormuş. Kraliçe odasında ekmekle bal yiyormuş. Hizmetçi bahçede çamaşırları asıyormuş. Bir serçe gelerek burnunu gagalayıvermiş."

Müfettiş Neele, "Tanrım," dedi.

Miss Marple başını salladı. "Bu çocukça şiir buradaki olaylara uyuyor, değil mi?

Adamın cebinden çavdar çıkmış sanırım. Gazetelerde okudum. Bu doğru mu?"

Müfettiş Neele, "Evet," diye cevap verdi.

Miss Marple zaferle güldü. "Gördünüz mü? Rex Fortescue, Rex, Latince "Kral"

anlamına gelir. Ve Bayan Fortescue, yani kraliçe odada ekmekle bal yiyormuş, işte bu yüzden katil Gladys'in burnuna o mandalı takmış. Kuşun hizmetçinin burnunu gagaladığını belirtmek için."

Müfettiş Neele, "Yani," diye mırıldandı. "Adam deli mi?"

"Hemen böyle düşünmemiz doğru değil. Fakat durumun acayip olduğu meydanda. Fakat karatavuklar hakkında soruşturma yapmalısınız. Bir yerde bir karatavuk meselesi olmalı."

Aynı anda Komiser Muavini Hay içeri girerek, telaşla, "Efendim," dedi Miss Marple'ı görünce durakladı. O arada Müfettiş Neele de kendini toplamayı başardı.

"Teşekkür ederim, Miss Marple. O konuyu inceleyeceğim. Madem kızla ilgileniyorsunuz, belki odasından aldığımız eşyalarına bakmak istersiniz.

Komiser Muavini Hay onları biraz sonra size gösterir."

Miss Marple nezaketle bir şeyler söyleyerek dışarı çıktı.

Müfettiş Neele kendi kendine, "Karatavuklar," diye mırıldandı.

Komiser Muavini Hay ona hayretle baktı.

"Evet, Hay, ne var?"

Hay yine telaşla, "Efendim," dedi. "Şuna bakın." Kirlice mendile sarmış olduğu bir şeyi müfettişe uzattı. "Bunu otların arasında buldum. Arka pencerelerin birinden atılmış olabilir." Mendili açarak, içindekini masaya, Müfettiş Neele'in önüne bıraktı. Neele eğilerek gitgide artan

bir merakla buna baktı. Bu içi hemen hemen ağzına kadar marmelatla dolu bir kaptı.

Müfettiş sessiz sedasız kaba bakıyordu. Yüzünde sakin hatta aptalca bir ifade belirmişti. Bundan da Müfettiş Neeie'nin kafasının içinde bir şeyler düşündüğü anlaşılıyordu. Genç adamın gözlerinin önünde bir sahne canlanmıştı şimdi. Yeni bir marmelat kavanozu açılıyordu. Biri bundan dikkatle bir parça alıyor ve içine taxine karıştırıyordu. Sonra da zehirli marmelatı tekrar kavanoza koyarak ağzını kapatıyordu.

Müfettiş Hay'e döndü. "Marmelatı kavanozdan alıp kristal kaplara koymuyorlar mı?"

"Hayır, efendim. Savaş sırasında kavanozu sofraya koymaya alışmışlar. Ondan sonra hep süre gitmiş."

Neele mırıldandı. "Bu da katilin işini kolaylaştırmış tabii."

Hay ekledi. "Bir şey daha öğrendim. Kahvaltıda yalnız Bay Fortescue marmelat yermiş. Bir de Bay Percival evde olduğu zaman. Diğerleri reçel ve balı yeğlermiş."

Neele başını salladı. "Evet..." iş kolaylaşıyor değil mi?"

Bu kısa duraklamadan sonra kafasındaki düşündüğü şey onu zorluyordu. Şimdi kahvaltı masasındalardı. Rex Fortescue marmelat kavanozuna doğru uzanıyordu.

Bundan bir kaşık alıyor ve marmelatı yağlı ekmeğinin üzerine sürüyordu. Bu zehri kahveye karıştırmaktan daha kolay ve tehlikesizdi.

Müfettiş Neele, "Marmelatı tahlil ettirmemiz gerekiyor," diye başını salladı.

"Bakalım içinde taxine izi bulabilecekler mi? Hemen sonuç çıkarmaya kalkmayalım."

"Evet, efendim. Kavanozun üzerinde parmak izleri de olabilir."

Müfettiş Neele kederli kederli içini çekti. "Üzerindekilerin istediğimiz parmak izleri olacağını sanmıyorum. Herhalde Gladys'in, Crump'ın ve Fortescue'nun kendi parmak izlerini bulacaklar. Ayrıca Bayan Crump'ın, bakkal çırağının da izleri olabilir! Eğer biri marmelata taxine karıştırdıysa parmak izi bırakmamaya çalışmıştır. Neyse... Dediğim gibi hemen sonuç çıkarmaya kalkmayalım. Marmelatı nasıl ısmarlıyorlarmış? Bunlar nerede duruyor?"

-84 -

- 85 -

Çalışkan Hay bunların cevabını da biliyordu. "Her seferinde altı kavanoz marmelat ve reçel alıyorlarmış. Açılmış olanının içindeki marmelat azalmaya başlayınca bir yenisini mutfağa getiriyorlarmış."

Neele, "O halde," dedi. "Zehir marmelata, kavanoz sofraya konulmadan birkaç gün önce karıştırılmış olabilir. Porsuk Ağacı Kulübe-si'ndekiler veya eve girip çıkan herkes bu işi kolaylıkla yapabilirdi..."

Bu sözleri Hay'i biraz şaşırtmıştı. Müfettişin kafasından neler geçtiğini anlayamadı.

Oysa Neele, zehir marmelata daha önce karıştırıldıysa, diye düşünüyordu. O zaman Fortescue'nun öldüğü sabah kahvaltı sofrasına oturanlardan birinin katil olması gerekmez. Böylece ortaya ilgi çekici yeni varsayımlar çıkıyordu. Diğerlerini yeniden sorguya çekecekti Neele. Fakat bu kez başka sorular soracaktı. Kendi kendine, "Her olasılığı göze almalı," dedi. "Hatta

Mis... neydi o ihtiyar kızın adı? Onun çocuk şiiri hakkındaki sözlerini de ciddiye alacağım. Çünkü bu şiir olaylara gerçekten şaşılacak bir şekilde uyuyor. En önemlisi beni başından beri düşündüren o cep dolusu çavdar..."

Müfettiş Neele, "Karatavuklar?" diye mırıldandı.

Hay hayretle ona baktı. "O gün kahvaltıda tavuk yediklerini hiç sanmıyorum, efendim."

Müfettiş Neele, Mary Dove'u aramaya çıktı.

Genç kadını ikinci kattaki yatak odalarından birinde buldu. Mary yataktaki pek de temiz duran çarşafları toplamakta olan Ellen'i denetliyordu. Bir sandalyeye temiz havlular konulmuştu.

Müfettiş Neele şaşkın şaşkın baktı. "Misafir mi geliyor?"

Mary Dove ona gülümsedi. Somurtkan ve aksi tavırlı Eilen'e karşılık genç kadın her zamanki gibi sakin ve güler yüzlüydü. "Tahminlerinizin aksi..."

Neele kaşlarını kaldırdı.

Mary, "Bu odayı Bay Gerald Wright için hazırlamıştık," diye mırıldandı.

"Gerald Wright? O da kim?"

"Miss Elaine Fortescue'nun bir arkadaşı." Mary'nin sesi kuru ve anlamsız çıkmıştı.

"Buraya mı gelecekti o? Ne zaman?"

"Zannedersem kendisi Bay Fortescue'nun ölümünden bir gün sonra Golf Oteli'ne indi."

"Ölümünden bir gün sonra?"

"Miss Fortescue öyle söyledi." Mary'nin sesi hâlâ kuru ve anlamsızdı. "Bana onun gelip evde kalmasını istediğini söyledi. Onun üzerine bu odayı hazırlattım.

Şimdi diğer iki felaketten sonra Gerald Wright' in yine otelde kalması daha doğru olacak."

"Golf Oteli'nde mi?"

"Evet."

Müfettiş Neele, "Pekâlâ," dedi.

Ellen çarşafları ve havluları toplayarak odadan çıktı.

Mary Dove merakla Neele'i süzüyordu. "Beni mi görmek istiyordunuz?"

Neele dostça bir tavırla, "Saatleri kesin olarak saptayamadık," diye cevap verdi. "Önem kazanmaya başladı bu. Ailenin bireyleri saat bakımından belirsiz şeyler söylüyorlar. Bir bakıma onlara hak vermek gerek. Fakat siz saatleri kesin olarak biliyorsunuz, Miss Dove."

"Bu bakımdan da bana hak vermek gerek."

"Evet belki. Doğrusu herkesin paniğe kapılmasına rağmen evin düzenini bozmadan yönettiniz. Sizi tebrik etmek gerekiyor, Miss Dove. Bu cinayetler herkesi dehşete düşürdü." Durdu. Sonra da merakla sordu. "Bu işi nasıl başardınız?"

Mary Dove'un en zayıf noktasını bulmuştu. Genç kadın beceriklilği ve işleri düzenli yürütmesiyle övünüyordu. Mary Dove cevap verirken yüzünde daha yumuşak bir ifade belirdi.

"Crump'lar hemen buradan ayrılmaya kalktılar, tabii."

"Buna izin vermezdik."

"Biliyorum. Onlara ayrıca Bay Percival'in kendisini zor durumda bırakmayanlara karşı daha cömertçe davranacağını söyledim."

"Ya Ellen?"

"O gitmek istemiyor."

Neele tekrarladı. "Ellen gitmek istemiyor. Sinirleri sağlam olmalı."

Mary Dove, "Ellen felaketlerden zevk alıyor," dedi. "Bayan Percival gibi felaketler onda da zevkli birer dram etkisini uyandırıyor."

"Bakın bu çok ilgi çekici. Sizce Bayan Percival bu felaketlerden zevk aldı mı?"

"Hayır, hayır. O kadar ileri gitmek istemem. Bence bütün bu olaylar diğerlerinin karşısında boyun eğmemeyi ona öğretti..."

"Peki, olanlar sizi nasıl etkiledi, Miss Dove?"

Genç kadın omzunu silkti. "Doğrusu bu pek de hoş bir serüven sayılmaz." Sesi alaycıydı.

Müfettiş Neele yine bu soğukkanlı kadını gafil avlama isteğine kapıldı. Bu ihtiyatlı ve becerikli yaratığın kafasından neler geçiyordu acaba?

Fakat sadece sert bir sesle, "Şimdi saatleri hatırlamaya çalışalım," dedi.

"Gladys Martin'i en son çaydan önce holde gördünüz, değil mi? O sırada beşe yirmi vardı?"

"Evet, ona çayı getirmesini söyledim."

"Siz nereden geliyordunuz?"

"Yukardan inmiştim. Bana bir iki dakika önce telefon çalmış gibi gelmişti."

"Telefona Gladys mi cevap vermişti?"

"Evet. Burayı yanlışlıkla aramışlardı. Biri Baydon Heath çamaşırhanesini arıyordu."

"Kızı en son o zaman mı gördünüz?"

"On dakika kadar sonra çay tepsisini kütüphaneye getirdi."

"Ondan sonra da Miss Elaine Fortescue içeri girdi, değil mi?"

"Evet. Üç dört dakika sonra. Ben de yukarı çıkıp Bayan Percival'e çayın hazır olduğunu haber verdim."

"Bunu daima yapar mıydınız?"

"Hayır... Herkes çaya istediği zaman inerdi. Fakat Bayan Fortescue herkesin nerede olduğunu sormuştu. Bayan Percival'in ayak seslerini duyduğunu sandım.

Fakat sonradan yanıldığımı anladım..."

Neele onun sözünü kesti. Yeni bir şeydi bu. "Yani birinin yukarda dolaştığını mı işittiniz?"

"Evet. Ayak seslerinin merdivenin başından geldiğini sandım. Fakat aşağıya kimse inmedi. Onun üzerine yukarı çıktım. Bayan Percival odasındaydı. Dışardan yeni gelmişti. Yürüyüşe çıkmıştı..."

"Yürüyüşe çıkmıştı, demek. Anlıyorum. O sırada saat kaçtı?"

"Beşe geliyordu sanırım..."

"Sonra Bay Lancelot Fortescue geldi değil mi? Saat kaçta?"

"Ben aşağıya indikten birkaç dakika sonra. Onun daha önce geldiğini sanıyordum... Fakat..."

Müfettiş Neele tekrar genç kadının sözünü kesti. "Neden onun daha önce geldiğini düşündünüz?"

"Sahanlıktaki pencereden baktığım zaman bahçede birini gördüm. Onun Bay Lancelot olduğunu sandım."

"Bahçede?"

"Evet. Sözünü ettiğim kimse porsuk çitin arkasında gözden kayboldu. Ben de onun Bay Lancelot olabileceğini düşündüm."

"Bahçedeki adamı, Bayan Percival Fortescue'ya çayın hazır olduğunu haber verdikten sonra aşağıya inerken mi gördünüz?"

"Hayır... hayır... o zaman değil. Daha önce oldu bu. Aşağıya ilk indiğim zaman."

Müfettiş Neele hayretle ona baktı. "Bundan emin misiniz, Miss Dove?"

"Tabii eminim. Bu yüzdendir. Lancelot daha sonra zili çaldığı zaman bayağı şaşırdım."

Müfettiş Neele başını salladı. Heyecanlandığını belli etmemeye çalışıyordu.

"Bahçede gördüğünüz Lancelot Fortescue olamaz. İstasyona 4.28'de ulaşması gerek, gelen treni dokuz dakika gecikmişti. O Baydon Heath İstasyonu'na 4.37'de indi.

Taksi bulabilmek için birkaç dakika bekledi. Çünkü o tren her zaman çok kalabalıktır. Arabayla istasyondan ayrıldığı zaman beşe çeyrek vardı. Yani bu sizin bahçedeki adamı gördüğünüzden beş dakika sonra oldu. Bay Lancelot da buraya on dakika sonra erişti. Burada arabadan inip şoföre para verdiği zaman saat beşe beş vardı. Hayır, gördüğünüz Lancelot Fortescue değildi."

"Bahçede birini gördüğümden eminim."

"Evet, birini gördüğünüz muhakkak. Fakat hava kararıyordu. Onu iyice fark etmiş

olmanız imkânsız."

"Orası öyle... Adamın yüzünü filan göremedim. Sadece biçimini fark ettim. İnce ve uzundu. Biz de o sırada Lancelot Fortescue'yu bekliyorduk. Bu yüzden gördüğüm adamın o olduğunu sandım."

"Adam... Ne tarafa doğru gidiyordu?"

"Evin doğusuna doğru uzanan porsuk çitinin arkasından ilerlemekteydi."

"Evin yan kapısı orada. Kitli miydi o?"

"O kapı ancak gece kitlenir. Diğer kapılarla birlikte."

"O halde, herhangi bir kimse evdekilere gözükmeden o kapıdan içeri girebilirdi."

Mary Dove bir an düşündü. "Sanırım. Evet." Sonra hemen ekledi. "Yani... Daha sonra yukarda dolaştığını duyduğum kimse yan kapıdan içeri mi girmişti? Onu mu demek istiyorsunuz. Adam yukarıya mı saklanmıştı?"

"Mümkün değil bu."

"Fakat kim?"

"Elbet bunu da öğreneceğiz. Teşekkür ederim. Miss Dove."

Genç kadın çıkmak için dönerken, Müfettiş Neele sakin sakin, "Bana karatavuklar hakkında bilgi vermeniz herhalde mümkün değil?" diye mırıldandı.

Mary Dove karşılaştıklarından beri ilk kez şaşırmış gibiydi. "Ben... Fte dediniz?"

"Size karatavukları soruyordum." *-[

"Yani..."

Müfettiş Neele, "Karatavuklar," dedi. Yüzünde gayet aptalca bir ifade belirmişti.

"Geen yaz ki o bludalaca olayı mı söylemek istiyorsunuz?" "Fakat herhalde onun..." Genç kadın, birdenbire durakladı.

Müfettiş Neele, tatlı tatlı, "Bundan biraz söz ettiler," diye mırıldandı. "Fakat sizin bana bu konuyu daha anlaşılır bir şekilde anlatacağınızdan emindim."

Mary Dove yine o sakin ve becerikli genç kadın olup çıkmıştı. "Bence bu saçma ve tatsız bir şakaydı Bay Fortescue'nun buradaki çalışma odasına, masasının üzerine dört tane ölü karatavuk koymuşlardı. Yazdı. Odanın camları kapıları açıktı. Bu işi bahçıvanın oğlunun yaptığını sandık. Fakat çocuk karatavuklarla hiçbir ilgisi olmadığını söyleyip durdu. Fakat aslında bunlar bahçıvanın vurup meyve ağaçlarına astığı karatavuklardı."

"Demek biri onları dallardan indirip Bay Fortescue'nun masasının üzerine koymuştu."

"Evet."

"Bunun ne sebebi olabilirdi? Karatavuk sözü size bir şeyi hatırlatıyor mu?"

Mary başını salladı. "Hayır."

"Bay Fortescue bu hadiseyi nasıl karşıladı? Sinirlendi mi?"

"Tabii ki sinirlendi."

"Fakat endişelenmedi değil mi?"

"Doğrusu bunu hatırlamıyorum."

Müfettiş Neele, "Anlıyorum," dedi.

Onun başka bir şey söylemek istemediğini anlayan genç kadın dönerek dışarı çıktı. Fakat sanki müfettişin ne düşündüğünü sormak

öğrenmek istiyormuş gibi istemeye istemeye gidiyordu. Neele büyük bir nankörlükle, Miss Marple'a kızdığını hissetti. Yaşlı kadın ona karatavuklar olması gerektiğinden söz etmişti. Onun söylediği gibi de ol- ; muştu. Fakat bu ne anlama geliyordu? Müfettiş Neele bunu bilmiyor- i du işte.

'

15

"Sizi tekrar rahatsız ettiğim için özür dilerim, Miss Fortescue. Fakat durumu iyice anlamamız gerek. Bayan Adele Fortescue'yıı en son gören sizsiniz değil mi?

Kütüphaneden beşi yirmi beş geçe çıktınız?"

Elaine, "Hemen hemen," diye cevap verdi. "Zamanı kesin olarak söyleyemeyeceğim."

Sonra da kendisini savunmuş gibi ekledi. "İnsan durmadan saate bakmaz ki."

"Tabii, tabii. Diğerleri çıktıktan sonra, Bayan Adele Fortescue'yla yalnız kaldığınız zaman, nelerden söz ettiniz?"

"Nelerden söz ettiğimiz o kadar önemli mi?"

Müfettiş Neele gülümsedi. "Belki de değil. Fakat bu sayede Adele Fortescue'nun neler düşündüğünü tahmin edebilirim."

"Yani... Onun intihar ettiğini mi düşünüyorsunuz?"

Neele kızın gözlerinin parlayıverdiğini fark etmişti. Polis Adele'in intihar ettiğine inandığı takdirde bütün aile rahatlayacaktı.

"intihar etmiş de olabilir, Miss Fortescue. Belki şimdi bana onunla neler konuştuğunuzu anlatırsınız."

"Daha çok benim işlerimden söz ettik." Elaine bir an kararsız tavırla durakladı.

Neele ona dostça baktı. "Sizin işleriniz..."

"Bir arkadaşım bu yöreye gelmişti de... Adele'e onu... eve davet j etmenin bir sakıncası olup olmadığını soruyordum."

"Ya?... Kim bu arkadaşınız?"

"Bay Gerald Wright adında biri. Kendisi öğretmendi. O... o Golf Oteli'nde kalıyor."

"Belki de kendisi samimi bir arkadaşınız..." Müfettiş Neele babacan bir tavırla genç kıza baktı. Bu haliyle olduğundan on beş yaş büyük duruyordu. "Belki de pek yakında mutlu bir haber duyacağız..."

Kızın birdenbire kızardığını, elleriyle beceriksizce birtakım işaretler yaptığını fark ederek kendi kendisinden utandı. Elaine'in genç adama âşık olduğu belliydi.

"Onunla daha nişanlı değiliz... Şu ara bunu ilan da edemeyiz. Fakat... Şey...

Gerald'la muhakkak evleneceğiz."

Müfettiş Neele gülümsedi. "Tebrikler. Demek Bay Wright Golf Oteli'nde kalıyor?

Ne zamandan beri orada?"

"Babam öldüğü zaman kendisine telgraf çektim."

Müfettiş Neele başını salladı. "Ve o da hemen kalkıp geldi. Anlıyorum. Peki, Bay Wright'i buraya davet etmek istediğinizi söylediğiniz zaman Bayan Fortescue ne yaptı?"

"Pekâlâ," dedi. "Buraya istediğini çağırabilirsin." V

"Demek Adele Fortescue

anlayış gösterdi?" 'I

"Pek de anlayış gösterdi, denilemez. Yani o..." 'r

"Evet?"

Elaine tekrar kızardı. "Budalaca birtakım şeyler söyledi. "Artık kendine daha iyi bir koca bulabilirsin," dedi. Tam Adele'in söyleyebileceği bir şeydi bu.

Müfettiş Neele onu yatıştırmaya çalıştı. "Aldırmayın... Akrabalar, daima böyle şeyler söylerler."

"Evet, gerçekten öyle. Zaten çok kimse Gerald'ı... Gerald'ı takdir etmiyor. O

bir entelektüel. Başkalarının hoşuna gitmeyen, değişik ileri fikirleri var."

"Babanızla bu yüzden mi geçinemiyordu?"

Elaine'in yüzü öfkeden morardı. "Babamın peşin yönleri vardı. Üstelik haksever bir insan değildi o. Gerald'a karşı çok haksızlık etti. Onu

kırdı. Hatta Gerald babama o kadar sinirlendi ki, buradan uzaklaştı. Haftalarca kendisinden haber alamadım."

Müfettiş Neele, baban ölüp sana para bırakmasaydı ondan yine de haber alamazdın, diye düşündü. Sonra da, "Bayan Adele Fortes-cue'yla başka bir

şey konuştunuz mu?" diye sordu.

"Hayır. Hayır, sanmıyorum."

"Bu konuşma beşi yirmi beş geçe sularında oldu değil mi? Bayan Adele Fortescue'nun cesedini altıya beş kala buldular. O yarım saatlik zaman sırasında kütüphaneye tekrar dönmediniz değil mi?"

"Hayır."

"Peki ne yaptınız?"

"Çı... çıkıp biraz dolaştım."

"Golf Oteli'ne mi gittiniz?"

"Şey... evet. Fakat Gerald orda değildi."

Müfettiş Neele tekrar, "Anlıyorum," diye mırıldandı.

Elaine ayağa kalktı. "Başka soracağınız bir şey var mıydı?"

"Yok, Miss Fortescue. Teşekkür ederim." Kız kapıya doğru giderken, sakin sakin ekledi. "Bana karatavuklar hakkında bir şey söyleyebilir misiniz?"

Elaine hayretle genç adama baktı. "Karatavuklar mı? Şu börekte-kileri mi kastediyorsunuz?"

Müfettiş Neele, karatavukların böreğin içinden çıkacaklarını bilmeliydim, diye düşündü. Sonra da, "Ne zaman oldu bu?" dedi.

"Hım... Üç dört ay önce... Babamın masasının üstünde de karatavuklar buldular.

Babam öyle öfkelendi ki..."

"Demek öfkelendi? Etraftakileri sorguya çekti mi?"

"Tabii. Fakat karatavukları oraya kimin koyduğunu bir türlü öğre-j nemedik."

"Babanızın neden o kadar öfkelendiğini biliyor musunuz?"

"Bu iğrenç bir şakaydı. Öyle değil mi?"

Neele dikkatle genç kızı süzdü. Fakat onun bir şey saklamaya çalışmadığı belliydi. Müfettiş, "Bir şey daha var, Miss Fortescue," dedi. "Acaba üvey anneniz vasiyetname yaptı mı? Bunu biliyor musunuz?"

Elaine başını salladı. "Hayır, bilmiyorum. Ama herhalde yapmıştır. Doğal bir şey değil mi bu?"

"Öyle ama herkes vasiyetname yapmaktan hoşlanmaz. Örneğin siz vasiyetnamenizi yazdınız mı, Miss Fortescue?"

"Hayır... hayır... yazmadım. Şimdiye kadar bırakacak hiçbir şeyim yoktu. Tabii şimdi..."

Kızın bakışlarından durumun çok değişmiş olduğunu artık iyice anlamaya başladığı belliydi. "Evet, Miss Fortescue elli bin sterlin az para değil. Büyük bir yükümlülük bu. Birçok şeylerin değişmesine de neden olacak."

Müfettiş Neele, Marys Dove'un bahçede gördüğü adamı düşünüyordu. Kendisi de Adele Fortescue'nun oturma odasında, halının ortasında bir çamur parçası bulmuştu. Müfettiş genç kadının küçük, zarif yazı masasını hatırladı. Bunda güya gizli bir çekmece vardı. Adele bu çekmeceye Vivian Dulbois'in yazdığı üç aşk mektubunu saklamıştı. İhtiyatlı bir adamın mektuplarıydılar bunlar...

Müfettiş Neele otele giderek o gün Vivian Dulbois'in 4.15'le 6 arasında sokağa çıkıp çıkmadığını öğrenmek niyetindeydi. Vivian da Lan-ce gibi esmer, ince ve uzundu. Adam belki de Porsuk Ağacı Köşkü'ne gelmiş, usulca yukarı çıkarak mektupları aramıştı. Peki bunları bulamayınca ne

yapmıştı. Yukarda beklemiş, sonra kütüphane boşalınca Adele'in yanına mı gitmişti...

Neele, "Acele etmeli..." dedi.

Mary Dove'la, Elaine Fortescue'yıı sorguya çekmişti. Şimdi sıra Percival'in karısındaydı...

16

Müfettiş Neele kadını yukarda, kendi oturma odasında buldu. Jennifer Fortescue mektup yazıyordu. Genç adam içeri girince telaşla ayağa kalktı.

"Bir şey mi... Ne oldu?"

"Rica ederim, oturun, Bayan Fortescue. Size sadece birkaç soru daha sormak istiyordum."

"Öyle mi? Buyrun, Müfettiş Neele. Çok feci bir olay bu, değil mi? Pek feci."

Endişeli bir tavırla bir koltuğa oturdu. Müfettiş ise onun yakınındaki dik arkalı sandalyeye geçti.

"Korkarım böyle olaylarda herkese tekrar tekrar birtakım sorular sormak zorunda kalıyoruz. Herhalde hepiniz de bütün bunlardan bıktınız. Bunu anlıyorum. Fakat her şey saatleri kesin olarak cevaplamaya bağlı. Anladığıma göre çaya biraz geç inmişsiniz. Hatta Miss Dove yukarı çıkıp, sizi çağırmış."

"Evet. Evet, çağırdı. Buraya gelip çayın hazır olduğunu söyledi. Ben de mektup yazıyordum."

Müfettiş Neele yazı masasına bir göz attı. "Anlıyorum. Oysa benim aKİımda siz yürüyüşe çıkmışsınız gibi kalmış."

"Öyle mi söylemiştim? Evet.:, tabii... şimdi hatırladım. Siz haklısınız. Burası boğucuydu. Başım da çok ağrıyordu. Onun için... biraz dolaştım. Hava aldım."

"Anlıyorum. Hiç kimseye rastladınız mı?"

"Rastladım mı?" Kadın hayretle ona baktı. "Ne demek istiyorsunuz?"

"Dolaşırken birinin sizi görüp görmediğini... veya sizin böyle bir şahısla karşılaşıp karşılaşmadığınızı anlamak istiyordum."

"Sadece uzaktan bahçıvanı gördüm." Kuşkulu gözlerle müfettişe bakıyordu.

-96-

"Sonra eve döndünüz. Odanıza çıktınız. Tam soyunurken Miss Dove gelip size çayın hazır olduğunu haber verdi. Öyle değil mi?"

"Evet, evet. Ben de aşağıya indim."

"Kütüphanede kimler vardı?"

"Adele'le Elaine. Bir iki dakika sonra da Lance geldi. Yani kayınbiraderim.

Kenya'dan döndü o."

"Sonra hepiniz çay mı içtiniz?"

"Evet, çay içtik. Sonra Lance, Effie Teyzesi'ni görmek için yukarı çıktı. Ben de mektuplarımı tamamlamak için buraya geldim. Elaine'i kütüphanede Adele'le bıraktım."

Müfettiş başını salladı. "Evet. Siz çıktıktan sonra Miss Elaine, Bayan Adele Fortescue'nun yanında beş on dakika kalmış sanırım. O sırada kocanız daha gelmemişti değil mi?"

"Hayır, hayır. Percy. Val... eve altı buçuk yedide döndü. Şehirdeki işleri uzamıştı."

"Trenle mi döndü o?"

"Evet. İstasyondan buraya da taksiyle geldi." "Kendisi çoğunlukla trene mi biner?"

"Bazen. Ama sık sık değil. Zannedersem şehirde arabayı kolaylıkla park edemeyeceği yerlere gitmişti. Cannon Caddesi'nden trene binmek ona daha kolay geliyor."

"Anlıyorum... Kocanıza, Adele Fortescue'nun ölmeden önce vasiyetname yapıp yapmadığını sordum. Sanmadığını söyledi. Sizin bu konuda bir bilginiz var mı?"

Neele, Jennifer Fortescue'nun çabucak başını salladığını görünce şaşırdı. Kadın,

"Evet," dedi. Adele vasiyetname yaptı. Bana bunu kendisi söyledi."

"Ya? Ne zaman oldu bu." "Yakınlarda. Bir ay kadar önce sanırım." Müfettiş Neele mırıldandı. "İşte bu çok ilginç." Jennifer Fortescue heyecanla öne doğru eğildi.

Birdenbire neşe-lenmişti. Bilgisini gösterdiği için sevindiği anlaşılıyordu.

"Val'in bundan

haberi yoktu. Bu işi kimse bilmiyordu zaten. Sadece ben bu konuyu öğrendim.

Sokaktaydım. Mektup kâğıdı almıştım. Adele'in avukatın yazıhanesinden çıktığını gördüm. High Caddesi'nde Ansell ve Wor-rall'ın bürosundan."

Neele başını salladı. "Ah... Avukatlar bu yörede demek?" 'Evet. Adele'e orada ne işin vardı?' dedim. 'Merak ettin değil mi?' diye güldü. "Birlikte yürümeye başladık. Sonra o, 'Sana anlatayım, Jennifer,' dedi. 'Vasiyetnamemi hazırladım.'

Çok şaşırdım, 'Adele? Hasta değilsin ya?' diye sordum. Yine güldü. Tabii hasta değilim. Hayatımda kendimi bu kadar iyi hissettiğimi hiç hatırlamıyorum. Fakat herkesin vasiyetname yapması gerekir. Kalkıp bu ailenin Londra'daki ukala avukatlarına gidecek değildim. Çünkü o sinsi herifler gelip muhakkak buradakilere haber verirlerdi. Sonuçta vasiyetnameme yazdıklarım sadece beni ilgilendirir. Onun için de bunu istediğim gibi hazırlattım. Kimse de bunu bilmeyecek.' O zaman, 'Merak etme, ben de bundan kimseye söz etmem,' dedim.

Omzunu silkti. 'Bunu öğrenmiş olman önemli değil. Nasıl olsa vasiyetnamede ne olduğunu bilmiyorsun.' Fakat ben yine de bundan kimseye söz etmedim. Hatta bu konuyu Percival'e bile açmadım. Bence kadınlar birbirlerini tutmalıdırlar. Öyle değil mi, Müfettiş Neele?"

Neele bir diplomat tavrıyla gülümsedi. "Bu düşünceniz gerçekten alkışlanmaya değer, Bayan Fortescue."

Jennifer, "Kötü bir kadın olmadığımı umarım," diye mırıldandı. "Adele'den pek hoşlanmazdım. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz de- :¦ ğil mi? Onun istediğini elde etmek için her şeyi yapabilecek bir kadın ! olduğunu düşünürdüm. Fakat artık o öldü... Zavallı, belki de onu yan- < lış tanıdım."

{

"Bana yardım ettiğiniz için minnettarım Bayan Fortescue."

S

"Rica ederim... Elimden gelen her şeyi yapmak isterim. Ne acı bir" olay değil mi? Bu sabah gelen yaşlı kadın kimdi?"

"Miss Marple adında biri. Büyük bir lütufta bulunmuş ve Gladys hakkında bize bilgi vermek için kalkıp buralara kadar gelmiş. Anladığıma göre Gladys Martin bir zamanlar onun yanında çalışırmış."

"Sahi mi? Çok ilginç."

"Bir şey var, Bayan Percival. Karatavuklar hakkında bir şey biliyor musunuz?"

Jennifer Fortescue fena halde irkildi. Mendilini yere düşürdü. Bunu almak için eğildi. "Karatavuklar mı, Müfettiş Neele? Karatavuklar? Ne biçim karatavuklar?"

Kesik kesik soluk alıyordu.

Müfettiş Neele hafifçe gülümsedi. "Sadece karatavuklar... Ölü veya diri... Veya sembolik..."

Jennifer Fortescue sert bir sesle, "Neden söz ettiğinizi anlayamadım," dedi.

"Sözlerinize bir anlam veremiyorum."

"Demek karatavuklar hakkında hiçbir şey bilmiyorsunuz, Bayan Fortescue?"

Kadın ağır ağır mırıldandı. "Galiba geçen yaz börekten çıkanları kastediyorsunuz. Gülünç bir olaydı o."

"Kütüphanedeki masaya da karatavuk bırakılmıştı, değil mi?"

Bu saçma ve tatsız bir şakaydı. Bilmiyorum size bütün bunlardan kim söz etti?

Kayınpederim bu olaya sinirlenmişti."

"Sadece sinirlenmiş miydi? Hepsi o kadar mı?"

"A, ne demek istediğini anladım. Evet, herhalde evet bu doğru sanırım. Bize etrafta yabancıların olup olmadığını sormuştu."

"Yabancılar mı?" Müfettiş Neele kaşlarını kaldırdı.

Bayan Jennifer kendisini savunmaya çalıştı. "Kayınpederim öyle söyledi."

Neele düşünceli düşünceli yineledi. "Yabancılar..." Sonra sordu.

"Kayınpederinizin korkmuş gibi bir hali var mıydı?"

"Korkmuş gibi mi? Ne demek istediğinizi anlayamadım."

"Yabancılardan çekiniyor muydu?"

"Evet. Gerçekten çekiniyordu. Tabii olayı pek iyi hatırlamıyorum. Birkaç ay önce oldu bu. Bana kalırsa bu saçma bir şakadan başka bir

şey değildi. Belki de bu işi Crump yaptı. Bana kalırsa Crump dengesiz bir tip.

Onun içki içtiğinden de eminim. Bazen pek küstahça tavırlar takınıyor. Zaman zaman, "Acaba kayınpederime karşı kin mi besliyordu?" diyorum. Acaba bu mümkün mü, Müfettiş Neele?"

Müfettiş Neele, "Her şey mümkün," diye mırıldanarak dışarı çıktı.

Percival Fortescue, Londra'daydı. Fakat Müfettiş Neele, Lancelot'la karısını kütüphanede buldu. Karşılıklı oturmuş satranç oynuyorlardı.

Neele özür diler gibi, "Oyununuza engel olmak istemem," dedi.

"Vakit geçirmeye çalışıyoruz, Müfettiş Neele. Öyle değil mi Pat?"

Genç kadın başını salladı.

Neele, "Soracağım soruyu herhalde pek gülünç bulacaksınız," dedi. "Karatavuklar hakkında bir şey biliyor musunuz, Bay Fortescue?"

"Karatavuklar hakkında mı?" Lance'ın yüzünde neşeli bir ifade belirdi. "Hangi karatavuklar? Kuşları mı kastediyorsunuz, yoksa esir tüccarlarını mı?...

Biliyorsunuz onlara da Karatavuk denilir."

Müfettiş Neele birdenbire şirin bir tavırla güldü. "Doğrusunu isterseniz ben de neyi kasdettiğimi pek bilmiyorum, Bay Fortescue. Sadece bir ara karatavuklardan söz edildi."

"Tanrım!" Lance'ın yüzünde birdenbire merak dolu bir ifade belirmişti. "Yoksa demek istediğiniz şu 'Karatavuk Madeni' mi?"

Lance düşünceli bir tavırla kaşlarını çattı. "Doğrusunu isterseniz bu konuyu pek iyi hatırlamıyorum. Bunun babamın geçmişiyle ilgili bir iş olduğunu sanıyorum.

Batı Afrika kıyısındaymış bu. Yanılmıyorsam Effie Teyze bir keresinde bunu onun yüzüne vurduydu. Fakat pek kesin bir şey bildiğimi söyleyemeyeceğim."

"Effie Teyze? Bu Miss Ramsbottom değil mi?"

"Evet."

Müfettiş Neele, "Gidip kendisiyle konuşayım", diye mırıldandı. Sonra da gülümseyerek ekledi. "O insanı korkutan bir kadın, Bay Fortescue. Ondan bayağı çekiniyorum."

Lance bir kahkaha attı. "Evet, Effie Teyze acayip bir kadındır. Fakat belki size yardım edebilir. Ama onun suyuna gitmesini bilmek gerekir. Özellikle geçmişi karıştırmaya kalktığınız zaman. Effie Teyze'nin hafızası çok kuvvetlidir. Hoşa gitmeyecek şeyleri hatırlamaktan da zevk alır." Düşünceli bir tavırla başını salladı. "Bir şey daha var. Buraya geldikten biraz sonra

onu görmek için yukarı çıktım. Yani o gün hemen çaydan sonra. Bana Gladys'den söz etti. Şu öldürülen hizmetçi kızdan. Tabii o sırada onun öldürülmüş olduğunu bilmiyorduk. Fakat Effie Teyze, Gladys'in bir şey bildiğini fakat bunu polise açıklayamadığını iddia etti.

Müfettiş Neele, "Gerçekten de öyle olduğu anlaşılıyor," diye cevap verdi.

"Zavallı artık bunu kimseye anlatamayacak."

"Öyle. Effie Teyze kıza bildiklerini polise anlatmasını söylediği zaman çok haklıymış. Ne yazık ki Gladys onu dinlememiş.

Müfettiş Neele başını salladı. Sonra da kendi kendisini hazırlamaya çalışarak, Miss Ramsbottom'ın odasına gitti. Miss Marple'ın da orada olduğunu görünce bayağı şaşırdı. İki yaşlı kadın misyonerlerden söz ediyorlardı.

Miss Marple telaşla ayağa kalktı. "Ben gideyim, Müfettiş Bey."

Müfettiş, "Buna gerek yok, madam," dedi.

Miss Ramsbottom atıldı. "Miss Marple'ı buraya davet ettim. O gülünç Golf Oteli'ne para vermesi anlamsız. Günahkârlar yuvası orası. Bütün akşam içki içip kâğıt oynuyorlar. Onun gelip dindar kimselerin evinde kalması çok daha doğru olur. Benim yanımdaki oda boş. Orada en son kadın misyoner Dr. Mary Peters kalmıştı."

Miss Marple mırıldandı. "Çok naziksiniz. Fakat yasta olan bir eve gelmem pek doğru olmaz."

Miss Ramsbottom bağırdı. "Yasta olan bir eve mi? Saçma. Bu evde Rex için ağlayacak kimse yok. Veya Adele için? Yoksa polisten mi endişe ediyorsunuz? Miss Marple'ın burada kalmasına karşı mısınız, Müfettiş Neele?"

"Hayır, madam."

Miss Ramsbottom, Miss Marple'a döndü. "Gördünüz mü?"

Miss Marple ona minnetle baktı. "Çok teşekkür ederim. Gidip otele telefon edeyim, beni beklemesinler." Odadan çıktı.

Miss Ramsbottom, Neele'e sert bir sesle, "E, ne istiyorsunuz?" diye sordu.

"Bana karatavuk madeni hakkında bilgi verip veremeyeceğinizi soracaktım."

Effie Ramsbottom birdenbire tiz bir kahkaha attı. "Hah! O işin kokusunu aldınız demek? Geçen günkü belirtmek istediğim şeyi anladınız o halde. Öğrenmek istediğiniz nedir?"

"Her şeyi öğrenmek istiyorum, madam."

"Size fazla bir şey anlatamayacağım. Uzun zaman önce oldu bu. Yirmi, yirmi beş

yıl önce Doğu Afrika'da bir maden işiyle ilgiliydi bu. Kayınbiraderim MacKenzie adında biriyle ortak oldu. İkisi oraya madeni görmeye gittiler. MacKenzie Afrika'da malaryadan öldü. Rex ise İngiltere'ye dönerek madenin değersiz olduğunu söyledi. Bütün bildiğim bu kadar. Diğerlerini başkalarından duydum.

Bana başkalarından duyulan şeylerin geçersiz olduğunu söylediler."

"Şu anda mahkemede değiliz, madam."

"Doğrusu size fazla bir şey anlatamayacağım. Bu olaydan sonra MacKenzie'ler gürültü çıkardılar. Bütün bildiğim bu kadar. Onlar Rex'in McKenzie'yi dolandırdığını iddia ettiler. Rex'in böyle bir şey yaptığından eminim. O çok zeki fakat hilekâr bir adamdı. Ama herhalde MacKenzie'yi büyük bir ustalıkla dolandırdı. Kıldan yağ çeker gibi yaptı bu işi. Sonunda da MacKenzie'ler hiçbir şey kanıtlayamadılar. Bayan MacKenzie dengesiz bir kadındı. Buraya gelerek, intikam alacağını haykırdı, tehditler savurdu. Gülünç, melodrama kaçan bir sahneydi bu. Kadın biraz deliydi sanırım.

Gerçekten bu olaydan biraz sonra tımarhaneye gitti. Buraya geldiği zaman yanında iki küçük çocuk vardı.

Zavallıların ödü patlamıştı. Kadın çocuklarımı intikam alma-

ları için büyüteceğim, diye haykırdı. Saçma sapan işler. Bütün bildiğim bu kadar. Yalnız şunu da ekleyeyim. Karatavuk madeni Rex'in ilk dolandırıcılığı değildi. Eğer arasanız daha böyle bir sürü olay çıkar kuşkusuz. Bu karatavuk olayını nereden duydunuz? Yoksa MacKen-zie'lerle ilgili bir şey mi buldunuz?"

"MacKenzie ailesi ne oldu, madam?"

Miss Ramsbottom omzunu silkti. "Bilmiyorum. Doğrusunu söylemek gerekirse Rex'in McKenzie'yi öldürdüğünü pek sanmıyorum. Fakat adamı rahatlıkla ölüme terk etmiştir. Tanrı'nın gözünde bu aynı şey tabii. Ama yasaya göre öyle değil. Eğer Rex böyle yaptıysa, sonunda da cezalandırılmış demektir. Size söyleyecek başka bir şey bilmiyorum. Bana soru sormanızın da yararı yok."

Müfettiş Neele, "Anlattıklarınız için teşekkür ederim," dedi.

Effie Ramsbottom onun arkasından seslendi. "O Marple denilen kadını buraya yollayın. Belki benim kadar dindar değil ama işlerinden çok iyi anlıyor doğrusu."

Müfettiş Neele birkaç yere telefon etti. Önce Avukat Ansell ve Worrall'a, sonra da Golf Kulübü'ne. Hay'i çağırtarak evden kısa bir zaman için ayrılacağını söyledi.

"Önce bir avukatın yazıhanesine gideceğim. Daha sonra da mühim bir şey olursa beni Golf Oteli'nde bulabilirsin."

"Peki efendim."

Müfettiş Neele omzunun üzerinden ekledi. "Karatavuklar hakkında da bilgi toplamaya çalış."

Hay şaşkın şaşkın tekrarladı. "Karatavuklar hakkında mı, efendim?"

"Evet, öyle dedim. Kahvaltıda tavuk yiyip yemediklerini öğrenmeni istemiyorum.

Sadece karatavuklar hakkında bilgi edin." Hay hayretle bakakaldı. "Emredersiniz, efendim."

17

Avukat Ansell, "Evet," dedi. "Bayan Adele Fortescue'nun vasiyetnamesini biz hazırladık. Tabii Bayan Fortescue bu iş için kocasının avukatlarına gitmeyi pek istemiyordu."

"Vasiyetnamenin şartları?"

Ansell öksürdü. "Bayan Adele Fortescue her şeyini Vivian Dulbo-is'e bırakıyordu..." Müfettişe baktı. "Anladığıma göre genç kadının öyle fazla bir parası yoktu."

Müfettiş Neele başını salladı. Bir taraftan da, Adele Fortescue vasiyetnamesini yaptığı sırada gerçekten öyleydi, diye düşünüyordu. "Fakat ondan sonra Rex Fortescue öldü ve genç kadına 100.000 sterlin kaldı. Herhalde bu para şimdi Vivian Dulbois'in."

Müfettiş Neele, Golf Oteli'nde Vivian Dulbois'i kendisini endişeyle bekler buldu. Genç adam, oradan ayrılmak niyetindeydi. Hatta müfettiş kendisine telefon ettiği sırada bavullarını toplamaktaydı.

Genç adam, "Beni burada tutmanız çok anlamsız Müfettiş Neele," diye söze başladı. "Başka yerde acele bir işim var."

Neele nazik nazik gülümsedi. "Sizin çalıştığınızı bilmiyordum, Bay Dulbois."

"Ne yazık ki son zamanlarda hemen herkes çalışmak zorunda."

"Bayan Adele Fortescue'nun ölümü sizi çok sarsmış olmalı. Onunla ahbaptınız değil mi?"

Dulbois başını salladı. "Evet. Hoş bir kadındı o. Birlikte zaman zaman golf oynardık."

"Herhalde onu çok arayacaksınız?"

"Gerçekten öyle." Genç adam içini çekti. "Doğrusu feci bir olay bu."

"Zannedersem onun öldürüldüğü gün, öğleden sonra kendisine telefon etmişsiniz?"

"Öyle mi? Doğrusu pek hatırlamıyorum." "Saat dörtte telefon etmişsiniz." "A, evet. Öyle sanırım."

"Onunla ne hakkında konuştuğunuzu da hatırlamıyor musunuz, Bay Dulbois?"

"Öyle önemli bir şeyden söz etmedik. Ona kendisini nasıl hissettiğini, bir şeye ihtiyacı olup olmadığını sordum. Kocasının ölümü hakkında yeni bir şey öğrenip öğrenmediğini merak ediyordum... Böyle zamanlarda sorulan şeylerdi bunlar."

Müfettiş Neele, "Anlıyorum," dedi. "Sonra da yürüyüşe çıktınız, değil mi?" diye sordu.

"Şey... evet, çı... çıktım. Daha doğrusu yürüyüş yapmadım. Biraz golf oynadım."

Neele dostça bir tavırla başını salladı. "Sanmıyorum, Bay Dulbois... O gün golf oynamadınız. Otelin kapıcısı o gün sizin Porsuk Ağacı Kulübesi'ne doğru gittiğinizi görmüş."

Vivian Dulbois'le göz göze geldiler. Sonra genç adam korkuyla gözlerini kaçırdı.

"Korkarım hatırlamıyorum, Müfettiş Neele."

"Belki de Adele Fortescue'yıı görmeye gittiniz."

Dulbois, çabucak, "Ne münasebet!" diye bağırdı. "Evin yakınına bile gitmedim."

"O halde nereye gittiniz?"

"Üç Güvercin villasına kadar o yoldan ilerledim. Sonra da döndüm ve golf sahasının yanından saptım."

"Porsuk Ağacı Kulübesi'ne gitmediğinizden emin misiniz?"

"Tamamıyla eminim, Müfettiş Neele."

Neele başını salladı. "Yapmayın, Bay Dulbois bizimle açıkça konuşmanız çok daha iyi olur. Oraya gitmenizin gayet masum ve makul bir sebebi var herhalde."

"Ben o gün Bayan Adele Fortescue'yu görmeye gitmedim."

Müfettiş ayağa kalktı. "Bence sizi de sorguya çekmemiz daha doğru olacak. Bu sırada avukatınız da yanınızda bulunabilir."

Vivian Dulbois'in rengi soldu. Yakışıklı çehresi şimdi yeşilimsiydi. "Beni tehdit ediyorsunuz... Beni tehdit ediyorsunuz..."

"Ne ilgisi var..." Müfettiş Neele'nin sesi hayret doluydu. "Bizim böyie bir şey yapmamıza kesinlikle izin verilemez. Tersine, ben size bazı haklarınız olduğunu hatırlatmaya çalışıyordum."

"Benim bu işle hiçbir ilgim yok! Hiçbir ilgim!"

"Yapmayın, Bay Dulbois. Siz o gün dört buçukta Porsuk Ağacı Kulübesi'ndeydiniz.

Pencereden bakan biri sizi bahçede gördü."

"Bahçede dolaştım ama eve hiç girmedim."

Müfettiş Neele kaşlarını kaldırdı. "Öyle mi? Evin yan kapısından ikinci kata çıkmadınız mı? Usulca Adele Fortescue'nun kendi oturma odasına süzülmediniz mi?

Oradaki yazı masasında bir şey aramadınız mı?"

Dulbois somurttu. "Herhalde mektuplar sizde... O budala Adele bunları saklamış

olacak. Oysa bana onları yaktığına dair yemin etmişti. Fakat onların anlamı sandığınız gibi değil."

"Yani Adele Fortescue'la çok samimi olduğunuzu inkâr mı ediyorsunuz, Bay Dulbois?"

"Hayır, ne münasebet. Mektuplar sizde. Artık böyle bir şeye nasıl kalkışabilirim? Sadece mektuplarda gizli kapaklı imajlar bulunduğunu sanmanızı istemiyorum. Bizim... Adele'in... Rex Fortescue'yu ortadan kaldırmayı düşündüğünü zannetmeyin. Ben öyle bir adam değilim!"

"Fakat belki de Adele Fortescue öyle bir kadındı."

Vivian Dulbois bağırdı. "Saçma! Adele de öldürülmedi mi?"

"Evet, evet."

"Kocasını öldüren adam onu da zehirlemiş olamaz mı?"

"Olabilir... Tabii olabilir. Fakat başka ihtimaller de var. Örneğin... Tabii bunların hepsi varsayım Bay Dulbois... Örneğin Adele Fortescue kocasını

ortadan kaldırdı. Fakat adamın ölümünden sonra başka biri için büyük bir tehlike oluşturmaya başladı. Ona yardım etmeyen, ama

kadına cesaret veren, onun bu cinayeti işlemesine neden olan biri. Bu yüzden kadın bu kişi için tehlikeli olabilirdi."

Dulbois kekeledi. "Be-be-beni suçlayamazsınız. İmkânsız bu."

Müfettiş Neele, "Belki biliyorsunuz," dedi. "Adele Fortescue bir vasiyetname yapmıştı. Bütün parasını, malını mülkünü size bırakıyordu."

"Para pul istemem. Hiçbir şey istemem."

Müfettiş Neeie konuşmasını sürdürdü. "Tabii aslında kadının fazla bir şeyi yoktu. Birkaç mücevher ve bir kürk fazla bir parası olduğunu da sanmıyorum."

Dulbois hayretle ona baktı. Ağzı bir karış açık kalmıştı. "Fakat ben Adele'in kocasının..." Durakladı.

"Evet, Bay Dulbois?" Neele'nin sesi buz gibiydi. Bu çok ilgi çekici. Ben de Rex Fortescue'nun vasiyetnamesinin şartlarını bilip bilmediğinizi merak ediyordum..."

Müfettiş Neele, Golf Oteli'nde Vivian Dulbois'den sonra Gerald Wright'la konuştu. Elaine Fortescue'nun sevgilisi zayıf, ukala, kendisini herkesten yüksek gören bir gençti. Müfettiş onun boy bos bakımından Vivian Dulbois'e benzediğini fark etti.

Gerald, "Size ne gibi bir yardımda bulunabilirim, Müfettiş Neele?" diye sordu.

"Bize biraz biigi vereceğinizi düşünüyorduk, Bay Wright." Sizden Porsuk Ağacı Kulübesi'ndeki son olaylarla ilgili bazı şeyler öğrenmek istiyorduk. Olanları duydunuz tabii?" Müfettiş Neele'nin sesinde hafif bir alay seziliyordu.

Gerald Wright ukalaca bir tavırla güldü. "Duymak sözcüğü pek de uygun değil.

Gazeteler bu olaylardan başka hiçbir şeyden söz etmiyorlar. Bizim basın kana ne kadar düşkün! Ne biçim bir çağda yaşıyoruz. Bir tarafta atom bombası yapıyorlar.

Bana soracak bazı sorularınız olduğunu söylediniz. Bunların neler olduğunu tahmin edemiyo-

rum, porsuk ağacı olayını bilmiyordum. Bay Rex Fortescue öldürüldüğü zaman ben Man Adası'ndaydım."

"Olaydan hemen sonra buraya geldiniz değil mi Bay Wright? Zannedersem Elaine Fortescue size telgraf çekti?"

"Bizim polis de her şeyi biliyor. Öyle değil mi? Evet Elaine beni çağırdı. Tabii ben de hemen kalkıp geldim."

"Anladığıma göre pek yakında Miss Fortescue'yla evlenecekmiş-siniz?"

"Evet, Müfettiş Neele. Buna bir itirazınız olmadığını umarım."

"Bu sadece Miss Fortescue'yu ilgilendiren bir sorun. Anladığıma göre aranızdaki bağ oldukça eski. Onunla altı yedi ay önce anlaşmışsınız sanırım?"

"Evet, öyle."

"Miss Fortescue'yla nişanlanmışsınız. Fakat Bay Fortescue evlenmenize izin vermemiş. Size kızı kendisinden izinsiz evlendiği takdirde kendisine kesinlikle para vermeyeceğini söylemiş. Bunun üzerine siz de nişanı bozarak buradan uzaklaşmışsınız."

Gerald Wright, Müfettiş Neele'e açıyormuş gibi bir tavırla gülümsedi. "Konuyu pek de kaba bir şekilde anlattınız, Müfettiş Neele. Aslında ben fikirlerimin kurbanı oldum. Rex Fortescue korkunç derecede bencil ve kendi çıkarı için her şeyi yapan birisiydi. Tabii inançlarımı ve fikirlerimi para uğruna kurban edemezdim."

"Fakat 50.000 sterlin mirasa konmuş bir kızla evlenmeye hiçbir itirazınız yok."

Gerald memnun memnun güldü. "Tabii yok, Bay Müfettiş. Bu parayı cemiyete yararlı bir şekilde kullanacağız. Fakat herhalde buraya benim mali durumum veya fikirlerim hakkında konuşmaya gelmediniz?"

"Hayır, Bay Wright. Sizinle basit bir meseleyi konuşacaktım. Bildiğiniz gibi Adele Fortescue 5 Kasım günü öğleden sonra siyanürden zehirlenerek öldü. Siz o sırada Porsuk Ağacı kulübesinin yakınında ol-

duğunuz için belki olayla ilgili bir şey duymuş veya görmüş olabilirsiniz diye düşündüm."

"Benim Porsuk Ağacı Kulübesi'nin yakınında olduğumu nereden çıkardınız?"

"O gün dördü çeyrek geçe otelden ayrıldınız. Porsuk Ağacı'na giden yoldan ilerlediniz. Bundan da oraya gittiğiniz sonucuna vardım tabii."

Gerald Wright, "Bunu düşünmedim değil," dedi. "Fakat sonra bunun manasız kaçacağına karar verdim. Zaten Elaine'le altıda otelde buluşmayı kararlaştırmıştık. Ama caddeden sonra yoldan ilerledim ve altıya doğru otele döndüm. Fakat Elaine gelmedi. Tabii bu şartlar altında gelmesi imkânsızdı."

"Yolda kimseye rastladınız mı, Bay Wright?"

"Zannedersem yanımdan birkaç araba geçti. Fakat tanıdık kimseyi görmedim. Bunu demek istiyorsunuz değil mi? Yol, bir patikadan farksızdı.

Otomobillerin geçemeyeceği kadar da çamurluydu."

"Demek otelden ayrıldığınız anda... yani dördü çeyrek geceyle altı arasında nerede olduğunuzu yalnız sizden öğrenebileceğiz?"

Gerald Wright yine ukalaca bir tavırla güldü. "Bu ikimiz için de üzülecek bir şey, Müfettiş Neele ama ne yaparsınız?"

Müfettiş Neele usulca, "O halde biri Porsuk Ağacı Kulübesi'ndeki sahanlık penceresinden baktığını ve sizi 4.35'te bahçede gördüğünü iddia ettiği takdirde..." diye mırıldandı. Fakat cümlesini tamamlamadı.

Gerald Wright kaşlarını kaldırarak başını salladı. "O sırada karanlık basmaya başlamış olmalı. Onun için kimi gördüklerinden pek emin olamazlar."

"Bay Vivian Dulbois'i tanıyor musunuz? O da bu otelde kalıyor."

"Dulbois? Dulbois? Hayır tanıdığımı sanmıyorum. Sözünü ettiğiniz süet ayakkabılara meraklı, uzun boylu, esmer adam mı?"

"Evet. O da aynı gün yürüyüşe çıkmış. Otelden ayrılarak porsuk ağacına doğru ilerlemiş. Yolda kendisine rastladınız mı?"

"Hayır, hayır. Rastladığımı söyleyemeyeceğim." Gerald Wright'in yüzünde ilk kez bir kaygı belirmişti.

Müfettiş Neele düşünceli bir tavırla, "O gün hava pek de yürüyüşe uygun değildi," dedi. "Bilhassa hava karardıktan sonra çamurlu bir yolda yürümek pek de hoş bir şey olmasa gerek. Ama nedense o gün herkes pek enerjikmiş."

Müfettiş Neele eve döndüğü zaman Komiser Muavini Hay onu memnun bir tavırla karşıladı.

"İstediğiniz gibi karatavuk meselesini öğrendim efendim."

"Öyle mi?"

"Evet, efendim. Böreğin içindeymiş bunlar. Pazar akşamı için hazırlanan soğuk börekte. Biri kilerde böreğin üzerini açmış. İçindeki etleri çıkarmış. Daha başka ne varsa iyice boşaltmış. Bunların yerine ne koymuş dersiniz? Bahçıvan kulübesinden aldığı kokmuş karatavukları. İğrenç bir şaka bu, değil mi, efendim?"

Müfettiş Neele mırıldandı. "Krallara yaraşır bir yemek değil mi bu?"

Hay hayretle arkasından bakarken uzaklaştı.

18

Miss Ramsbottom, "Bir dakika," dedi. "Galiba bu sefer pasyans açılıyor. Bir Papazla, bunun üzerine dizdiği kâğıtları boş bir yere geçirdi. Siyah sekizlinin üzerine kırmızı bir yedili koydu. Maça birlisinin üzerine ikili, üçlü, dörtlü ve beşliyi attı.

"Buna çift pasyans derler. Her zaman açılmaz. "Memnun bir tavırla arkasına yaslandı. Sonra da başını çevirerek şöminenin yanında duran genç kadına baktı.

Demek sen Lance'ın karışısın?"

Yukarıya, Effie Ramsbottom'un huzuruna çağrılmış olan Pat sadece başını salladı.

"Evet."

;¦;

Miss Ramsbottom mırıldandı. "Uzun boylusun. Çok sağlıklı görü-!

ölüyorsun."

"Gerçekten sağlıklıyımdır."

¦;•

Effie Ramsbottom memnun memnun başını salladı. "Percival'in jkarısı sapsarı bir şey. Durmadan çikolata şekerleme yiyor, fazla da hareket etmiyor.

Otur, yavrum, otur. Yeğenimle nerede tanıştın?" ;;¦

"Kenya'da. Oraya

ahbaplarıma gitmiştim."

"Daha önce de evlenmişsin sanırım."

"Evet. iki kez."

Effie Ramsbottom manidar bir şekilde burnunu çekti. "Herhalde boşandın?"

Pat, "Hayır," diye cevap verdi. "Sesi hafifçe titremeye başlamıştı. İkisi de...

öldü. İlk kocam bir bombardıman uçağının pilotuydu. Kore harbinde öldü."

"Ya ikinci kocan? Hım... dur bakayım biri bana bundan söz etmişti \ sanırım. O

kendisini vurdu değil mi?" i'i

Pat başını salladı.

"Suç sende miydi?" ;

Pat, "Hayır," dedi. "Suç bende değildi."

"O at yarışlarına meraklıydı galiba?"

"Evet."

Miss Ramsbottom homurdandı. "Ömrümde hiç at yarışına girmedim. Bahislere girmek... İskambil oynamak... Şeytan işi bunlar."

Pat cevap vermedi.

Effie Ramsbottom ekledi. "Sinema ve tiyatroya da adımımı atmam... Neyse... Dünya çok kötüleşti artık. Bu evde de birçok kötülük oluyordu bu yüzden Tanrı'nın gazabına uğradılar."

Pat hâlâ ne söyleyeceğini bilemiyordu. Genç kadın kendi kendine, acaba Lance'ın Effie Teyzesi deli mi? diye düşünmekteydi. Fakat yaşlı kadının zeki bakışları da kendisini biraz şaşırtıyordu.

Effie Teyze, "Lance'la evlenince bu aileden oldun," dedi. "Aile hakkında ne biliyorsun?"

Pat mırıldandı. "İnsan evlendiği adamın ailesi hakkında ne bilebilir?"

"Hım... Bak bu bakımdan haklısın. Çok haklısın. Sana şunu söyleyeyim. Kız kardeşim budalaydı. Rex ahlaksızın tekiydi. Percival sinsidir. Lance ise daima ailenin en kötü kişisi sayılır."

Pat hemen kocasını savundu. "Bence saçma bu."

Birdenbire Effie Ramsbottom beklenmedik bir şey söyledi. "Belki de haklısın.

İnsanlara etiket yapıştırmak doğru değildir. Fakat Perci-val'i sakın aşağı görme. Üzerine iyi insan damgası vurulan çoğu kimselerin aptal olduğu düşünülür.

Oysa Percival hiç budala değildir. Tersine bütün ukalalığına karşın gayet zekidir. Ondan hiç hoşlanmam. Sana şunu da söyleyeyim. Lance'a hiç güvenmem.

Hareketleri hiç hoşuna gitmez. Ama yine elimde olmadan onu severim... Deli dolu bir çocuktur o. Daima öyleydi zaten. Onun dizginlerini daima

elinde tut. Fazla ileri gitmesine engel ol. Ona, Percival'i adam yerine koymamak gibi bir www.netevin.com

budalalık etmemesini de söyle. Percivai'in sözlerine kesinlikle inanmasın. Bu evdekilerin hepsi de yalancıdır." Yaşlı kadın, derin bir memnuniyetle ekledi.

"Hepsi de cezalarını çekecekler."

Müfettiş Neele'nin Scotland Yard'la yaptığı telefon konuşması sona eriyordu.

Karşı taraftan müdür muavini, özel sinir hastanelerine haber yollarız," dedi.

"Böylece istediğin şeyi de öğreniriz. Tabii kadın ölmüş olabilir."

"Herhalde. Aradan uzun zaman geçmiş."

Eski günahların gölgeleri uzundur. Bunu Miss Ramsbottom söylemişti. Hem de ona bir imada bulunuyormuş gibi manalı bir tavırla, müdür muavini mırıldandı. "Pek acayip bir varsayım bu."

"Ben de bunun farkındayım, efendim. Fakat buna aldırmazlık da edemeyiz. Buna çok şey uyuyor..."

"Evet... evet... çavdar... karatavuklar... Fortescue'nun küçük ismi..."

Neele diğer ihtimallerin de üzerinde duruyorum, dedi. "Dulbois'in katil olması ihtimal dahilinde. Wright da öyle. Gladys onlardan birini yan kapının dışında görmüş olabilir. Belki de kız o yüzden ikinci tepsiyi holde bırakarak, ne olduğunu anlamak için dışarı çıktı. O zaman katil kendisini hemen oracıkta boğdu. Sonra da cesedi sürükleyerek çamaşır ipinin asılı olduğu yere götürdü.

Burnuna da o mandalı taktı..."

"Çılgınca bir şey bu! Üstelik iğrenç de!"

"Evet. O ihtiyarı yani Miss Marple'ı da bu sinirlendirdi. Çok tatlı bir ihtiyarcık o. Bir hayli de zeki. Eve de girdi. Böylece Miss Ramsbot-tom'a yakın olacak. Onun olup bitenlerden hemen haberdar olacağından da eminim."

"Şimdi ne yapacaksın, Neele?"

"Londra'daki avukatlarla randevum var. Rex Fortescue'nun işleri hakkında bilgi almak istiyorum. Uzun yıllar önce olmasına rağmen şu karatavuk meselesini de iyice öğrenmek niyetindeyim."

Avukat Bay Billingsly gayet nazik bir adamdı. Sanki her şeyi açık-lıyormuş gibi bir tavır takınır fakat aslında karşısındakine fazla bir şey de söylemezdi. Bu, Müfettiş Neele'nin avukatla ikinci görüşmesiydi. Fakat adamın bu kez bildiklerini polise açıklamak niyetinde olduğu anlaşılıyordu.

"Çok acayip bir olay bu... Çok acayip... Şimdiye kadar meslek hayatımda böyle bir vakayla karşılaştığımı hatırlamıyorum."

Müfettiş Neele, "Bay Billingsly," dedi. "Açıkçası herkesin yardımına ihtiyacımız var."

"Bu bakımdan bana güvenebilirsiniz, efendim. Size elimden geldiği kadar yardım etmeye çalışacağım."

"Size önce şunu soracağım. Rex Fortescue'yu iyi tanır mıydınız? Onun şirketi hakkında bilginiz var mı?"

"Rex Fortescue'yu oldukça iyi tanırdım. On altı yıldan beri işlerine bakıyoruz onun. Fakat onun avukat olarak yalnız bizi tuttuğunu sanmayın."

Müfettiş Neele başını salladı. Billingsly, Horsethorpe ve Walters herkesin saygısını kazanmış kimselerdi. Ciddi işlere bakarlardı onlar. Neele, Rex Fortescue'nun karışık işleri için başkalarından yararlandığını biliyordu.

Billingsly, "Öğrenmek istediğiniz nedir?" diye sordu. "Size onun vasiyetnamesi hakkında bilgi vermiştim."

Müfettiş Neele gülümsedi. "Beni şimdi Rex Fortescue'nun karısının vasiyetnamesi ilgilendiriyor. Bay Fortescue'nun ölümü üzerine ona yüz bin sterlin kalmıştı değil mi?"

Billingsly başını salladı. "Oldukça hatırı sayılır bir para bu. Aramızda kalsın, Müfettiş Neele. Fakat şirket bu parayı vermekte zorluk çekecek."

"Demek şirket fazla bir şey kazanmıyor?"

Billignsly, "Açıkçası," dedi. "Şirket iflasa sürükleniyor. Bir buçuk yıldan beri durum böyle. Tabii bu aramızda, Müfettiş Neele."

"Peki bu iflasın belirli bir sebebi var mı?"

"Evet. Bu sebep Rex Fortescue'nun kendisi diyebilirim. Bu son yıl Rex Fortescue adeta bir çılgın gibi hareket etti. Sağlam hisse senetlerini satıyor, sonunun ne olacağı bilinmeyenleri alıyordu. Üstelik gayet acayip bir şekilde yüksekten www.netevin.com

atarak, övünüyordu. Söz de dinlememekteydi. Oğlu Percival buraya gelerek, babasına durumu anlatmamı istedi. O elinden geleni yapmış fakat Rex Fortescue'ya söz geçirememişti. Ben de elimden geleni yaptım. Ama Rex Fortescue söz dinleyecek halde değildi. Doğrusu adam çok değişmişti."

Müfettiş Neele, "Fakat öyle endişeli, üzgün bir hali yoktu, değil mi?" diye sordu.

"Hayır, hayır. Tersine. Dediğim gibi çok övünüyordu."

Müfettiş Neele başını salladı. Kafasında beliren fikri gitgide kuvvetleniyordu.

Percival'le babasının son zamanlarda neden geçineme-diklerini anlamaya başlamıştı.

"Billingsly sözlerini sürdürdü. "Fakat bana karısının vasiyetnamesini sormanız gereksiz. Çünkü ben böyle bir vasiyetname hazırlamadım."

Neele, "Bunu biliyorum," dedi. "Ben sadece kadının bırakacak parası olup olmadığını tekrar öğrenmek istedim. Kısacası... yüz bin sterlin."

Billingsly başını salladı. "Hayır, hayır. Bu konuda yanılıyorsunuz, efendim."

"Yani... bu para Adele Fortescue'ya sağ kaldığı sürece eşit parçalara bölünüp verilecek mi?"

"Hayır, hayır... Bu para kendisine doğrudan doğruya verilecekti fakat vasiyetnamede bununla ilgili bir şart da vardı. Yani... Adele Fortescue yüz bin sterlini kocasının ölümünden bir ay sonra alacaktı. Kadına bu para Rex Fortescue'nun ölümünden sonra bir ay sağ kalması şartıyla verilecekti. Son zamanlarda birçok vasiyetnameye bu şartı koyuyoruz. Bunun nedeni de uçak kazaları tabii. Bir karı koca, aynı uçak kazasında öldükleri zaman hangisinin daha sonra öldüğü, kimin mirasçı olduğunu saptamak çok güç."

Müfettiş Neele, hayretle avukata bakıyordu.

"O halde Adele Fortescue'nun mirasçısına bırakacak parası yoktu. Peki o para ne olacak?"

"Artık o yüz bin sterlin şirketin."

"Tabii bir bakıma bu Percival'e kalıyor da sayılabilir..."

Billingsly, "Evet," dedi. "Percival Fortescue'ya kalıyor." Sonra da ihtiyatı bir tarafa bıraktı. "Açıkçası şirketin de bu paraya çok ihtiyacı var."

Müfettiş Neele'nin doktor arkadaşı içini çekti. Siz polisler de ne biçim şeyler sorarsınız..." "Haydi Bob, söyle."

"Neyse yalnızız. Sonradan bir iddiada bulunamazsınız. Fakat tahmininin doğru olduğunu sanıyorum. Anlattıklarından adamda G.P.İ. olduğu

anlaşılıyor. Aile de bundan kuşkulanmış ve onun doktora gitmesini istemiş. O buna yanaşmamış tabii.

Belirtiler tanımladığın gibidir. Megalomani yanlış kararlar vermek, öfke, övünme ve yüksek hayaller. Örneğin kendilerini ticari alanda bir dahi sanmak. Bu derde tutulanlar, kendilerine engel olunmadıkça koskoca bir şirketi iflasa sürükleyebilirler. Ama onlara engel olmak kolay değildir. Özellikle senin amacını anladıkları zaman... Evet, arkadaşlarının şansı varmış ki adam ölmüş."

Neele mırıldandı. "Onlar benim arkadaşım değil..." Sonra daha önce söylemiş

olduğu bir sözcüğü yineledi. "Hepsi de iğrenç insanlar..."

19

Bütün Fortescue ailesi Porsuk Ağacı Kulübesi'nin misafir salonun-

| da

toplanmıştı. Şöminenin rafına dayanmış olan Percival Fortescue konuşuyordu.

"Pekâlâ pek güzel ama... durum hiç de hoş değil. Polisler gelip gidiyor fakat bize hiçbir şey söylemiyorlar. Belki bazı ipuçlarını izliyor-J lar. Ama bu

arada ortada bir şey yok. İnsan bir plan yapamıyor, gelecek hakkında karar veremiyor."

Jennifer atıldı. "Düşüncesizlik bu... Budalalık..."

Percival devam etti. "Evden ayrılmamız da hâlâ yasak. Fakat kendi aramızda gelecekle ilgili kararlarımızdan söz edebiliriz sanırım. Sen Elaine? Zannedersem sen... ismi neydi onun... hah... Gerald Wright... Sen onunla evleneceksin sanırım. Ne zaman?"

Elaine, "Elden geldiği kadar çabuk," diye cevap verdi.

Percival kaşlarını çattı. "Yani altı ay sonra mı?"

"Ne münasebet! Neden altı ay bekleyelim?"

Percival, "Böylesi daha uygun olur," dedi.

Elaine homurdandı. "Saçma. Bir ay. En fazla bir ay bekleyeceğiz."

Percival omzunu silkti. "Sen bilirsin. Peki evlendikten sonra ne yapacaksın?

Buna karar verdiniz mi?"

"Bir okul açmayı düşünüyoruz."

Percival başını salladı. "Sonu belli olmayan bir iş bu. Tehlikeli. Çalışacak adam yok. Uygun öğretmen bulmak çok güç. Aslında fena bir fikir değil bu. Fakat ben senin yerinde olsaydım, bu işe girişmeden önce iyice düşünürdüm."

"Biz iyice düşündük. Gerald bu ülkenin geleceğinin uygun bir eğitimle olacağına inanıyor."

Percival, "Öbür gün Bay Billingsly'i göreceğim," dedi. Onunla para sorunlarını da konuşacağız. Geçen gün bana, "Elaine babasından kalan paralı şirkete yatırsın," dedi. Tabii şartlı olarak... Bunun işletilmesinden gelecek kârı da kendisi ve çocukları harcar. Bence bu hiç de fena bir fikir değil."

Elaine bağırdı. "Olmaz. Okulu açmamız için o para bize gerek. Satılık bir ev var. Tam bize göre. Ev, Comw'da. Geniş bahçeli, güzel bir bina. Tabii buna birkaç bölük ilave edilmesi gerek."

"Yani bütün paranı şirketten çekecek misin? Elaine bence hiç de akıllıca bir şey değil bu."

Elaine homurdandı. "Herhalde parayı çekmek, şirkette bırakmaktan daha akıllıca bir hareket olur. Son zamanlarda bir sürü şirket iflas etti. Val sen de babam ölmeden önce işlerin hiç de iyi olmadığını söylemiştin."

Percival mırıldandı. "İnsan böyle şeyler söyler, canım. Fakat bütün sermayeyi alman, bunu okul almak, yerleştirmek ve orayı yönetmek için harcaman delilik olur. Okul başarıya ulaşmadığı takdirde ne olacak? Beş parasız kalacaksın."

Elaine inatla, "Okul başarıya ulaşacak," dedi.

"Ben seni destekliyorum..." Bir koltuğa uzanırcasına oturmuş olan Lance kız kardeşine cesaret vermek istermiş gibi bakıyordu. Bu işi bir dene bakalım, Elaine. Bana kalırsa seninki pek acayip bir yer olacak.

Ama istediğin de bu. Senin ve Gerald'ın istediği. Paranı kaybetsen bile, hiç olmazsa istediğin bir şeyi yapmış olmanın zevkini tadarsın."

Percival öfkeyle, "Senden de böyle bir söz beklenirdi, Lance," diye atıldı.

Lance başını salladı. "Malum, malum... Ben savurgan ve kötü bir adamım. Fakat bana sorarsan hayatın zevkini senden çok ben çıkardım, oğlum."

Percival soğuk bakışlarla onu sözdü. "Bu 'zevk' sözcüğüyle ne demek istediğine bağlı... Böylece sıra senin planlarına gelmiş oldu, Lance. Herhalde sen Kenya'ya döneceksin. Veya Kanada'ya gideceksin... Everest tepesine tırmanacaksın. Veya buna benzer delice bir şey yapacaksın."

Lance sordu. "Bu da nereden aklına geldi?"

"Sen İngiltere'de oturmaktan pek hoşlanmazdın. Öyle değil mi?"

Lance mırıldandı. "Yıllar geçtikçe insan değişiyor, içinde bir yere yerleşme isteği beliriyor. Percival oğlum biliyor musun şöyle ciddi bir iş adamı olmayı denemek niyetindeyim."

"Yani..."

"Yani ben de seninle birlikte şirkette çalışacağım, oğlum." Lance gülümsedi.

"Tabii senin hissen daha fazla. Aslan payı seninki. Benimki pek az. Fakat yine de hissem var. Onun için şirkette çalışmak benim de hakkım. Öyle değil mi?"

"Şey... tabii. Öyle olmasına öyle. Fakat bana inan dostum. Şirkette canın çok sıkılacak."

"Bilmem ki... Sıkılacağımı hiç sanmıyorum."

Percival kaşlarını çattı. "Ciddi misin, Lance? Gerçekten şirkette çalışacak mısın?"

"İşlere burnunu sokacak mısın, demek istiyorsun, değil mi? Evet. Gerçekten öyle yapacağım."

Percival başını salladı. "Açıkçası şirketin durumu kötü. Bunu nasıl olsa öğreneceksin. Elaine parasını almakta üstelerse bunu güçlükle yapabileceğiz."

Lance kız kardeşine döndü. "Gördün mü, Elaine? Para varken hisseni alıp kaçmakta çok haklısın."

"Lance rica ederim." Percival'in sesi öfkeliydi. "Bu şakaların hem yersiz, hem tatsız."

Jennifer de atıldı. "Sözlerine biraz dikkat etsen iyi olur, Lance."

Gruptan uzakta, pencerenin yakınında oturmakta olan Pat hepsini teker teker süzdü. Lance, Percival'in damarına basacağını söylediği zaman bunu kasdetmişti galiba. Percival'in o eski sakin ve soğukkanlı hali kalmamıştı artık.

Tekrar öfkeyle, "Ciddi misin, Lance?" diye sordu.

"Çok ciddiyim."

"O işte kalamayacaksın. Çok geçmeden canın sıkılacak."

"Sıkılmam. Düşün, benim için ne büyük bir değişiklik bu. Şehirde bir büro.

Daktilocular girip çıkıyor. Tamam. Miss Grosvenor gibi sarışın bir sekreter isterim. Kadının adı Grosvenor'du değil mi? Herhalde onu hemen kovdun? Ama ne olursa olsun ben yine ona benzeyen bir sekreter tutacağım. "Evet, Bay Lancelor... Hayır, Bay Lancelot... Çayınız, Bay Lancelot."

Percival homurdandı. "Budalalığı bırak şimdi."

"Neden bu kadar kızıyorsun, ağabeyciğim? Dertlerini benimle paylaşmak hoşuna gitmeyecek mi?"

"İşlerin ne kadar karmakarışık olduğundan haberin bile yok."

"Öyle mi? Bütün bunları anlatman gerek."

"Önce şunu iyice öğren. Babam, son altı... hayır bir yıldan beri adeta kendinde değildi. Mal bakımından inanılmayacak kadar budalaca işler yapıyordu. Sağlam senetleri satıyor, adı sanı duyulmamış şir-ketlerininkini alıyordu. Zaman zaman parayı saçıyordu sanki. Bunu para harcama zevkini tatmak için yapmaktaydı."

Lance, "Yani," dedi. "Adamın çayına taxine karıştırmaları bütün aile için iyi oldu..."

"Konuyu kötü bir şekilde anlattın. Ama bir bakıma doğru bu. Bizi s iflastan ancak bu kurtardı. Fakat başlangıçta çok dikkatli davranma- ; mız ve ölçülü davranmamız gerek..."

Lance başını salladı. "Ben seninle aynı kanıda değilim. İhtiyatın kimseye yararı dokunmamıştır. İnsanın bazı tehlikeleri göze alması, çıkışlar yapması

gerekir.

Büyük bir iş çevirmeliyiz."

Percival, "Ben öyle düşünmüyorum," diye cevap verdi. "İhtiyatlı ve iktisat.

Parolamız bu olmalı."

Lance omzunu silkti. "Benim parolam bu olamaz."

Percival homurdandı. "Hissenin benimkinden az olduğunu unutma."

"Pekâlâ, pekâlâ. Ama benim de fikirlerimi açıklamaya hakkım var."

Percival endişeli bir tavırla odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başlamıştı.

"Yararsız Lance. Ben seni severim ama..."

Lance ağabeysinin sözünü kesti. "Öyle mi?"

Percival onu duymamış gibiydi. "Seninle birlikte çalışabileceğimizi pek sanmıyorum. Görüş açılarımız birbirine ters düşüyor."

Lance, "Belki böyle olması daha iyi," diye cevap verdi.

Percival, "En iyisi," dedi. "Ortaklığı sona erdirmek."

"Yani hissemi alıp beni şirketten atacaksın. Öyle mi?"

"Dostum, en doğrusu da bu. Çünkü seninle anlaşamıyorum."

"Elaine'e kalan parayı vermekte güçlük çekecekmişsin. Benim hissemi neyle satın alacaksın?"

Percival döndü. "Sana peşin para vereceğimi söylemedim. Seninle hisse senetlerini paylaşırız."

"Yani, sağlam hisse senetlerini sen alacaksın. Bana da ne olacakları bilinmeyenler kalacak; öyle mi?"

Percival, "Senin böyle şeyleri yeğlediğin anlaşılıyor," dedi.

Lance birdenbire güldü. "Bir bakıma haklısın, oğlum Percival. Fakat ben artık her istediğimi yapacak durumda değilim. Pat'i de düşünmem gerek."

İki kardeş dönüp genç kadına baktılar. Pat bir şey söylemek için ağzını açtı.

Sonra yine de kapadı. Lance bir oyun oynuyordu herhalde. Bu yüzden onun işine karışmamak daha doğru olacaktı. Pat kocasının belirli bir şeyin peşinde olduğundan emindi. Fakat bunun ne olduğunu pek bilmiyordu.

Lance bir kahkaha attı. "Hisse senetlerini sıraya diz, Percival'ciğim. Uydurma pırlanta madenleri, çıkarılamayan yakutlar, aydaki petrol kuyuları. Benim göründüğüm kadar budala olduğumu mu sanıyorsun?"

Percival mırıldandı. "Evet, bu hisse senetlerinin ne olacakları belli değil.

Fakat günün birinde bunların birdenbire kıymetlenebileceklerini de unutma."

Lance hâlâ gülüyordu. "Bakıyorum ağzın değişti. Herhalde bana babamın en son aldığı beş para etmez hisse senetleriyle Karatavuk madenini vereceksin. Ha, aklıma gelmişken. Müfettiş sana bu Karatavuk madenini sordu mu?"

Percival yine kaşlarını çattı. "Evet, sordu. Bunun sebebini de anlayamadım. Ona fazla bir şey söyleyemedim tabii. O sırada sen de ben de çocuktuk. Babamın oraya gittiğini, sonra da döndüğü zaman madenin hiçbir işe yaramayacağından söz ettiğini hayal meyal hatırlıyorum."

"Ne madeniydi bu? Altın madeni mi?"

"Sanırım. Babam geri döndüğü zaman madende hiç altın olmadığından emindi.

Üstelik o bu işlerde hata yapacak bir adam da değildi."

"Bu maden işine onu kim karıştırdı? MacKenzie adınaa biri galiba... Öyle değil mi?"

"Evet. MacKenzie orada öldü."

Lance düşünceli bir tavırla mırıldandı. "MacKenzie orada öldü mü? Sahi, bu yüzden bir olay da çıkmamış mıydı?... Bir şeyler hatırlar gibi oluyorum. Bayan MacKenzie buraya gelmiş, babama bağırıp çağırmıştı. Ona lanet de etmişti sanırım. Eğer yanılmıyorsam, kadın kocasını babamın öldürdüğünü sanıyordu."

Percival sıkıntılı sıkıntılı. "Doğrusu ben böyle bir şey hatırlamıyorum," diye mırıldandı.

Lance cevap verdi. "Ama ben hatırlıyorum. Tabii ben senden biraz küçüktüm. Belki de o yüzden bu sahne aklımda kaldı. Bence bu tiyatro seyretmekten farksızdı...

Karatavuk madeni neredeydi? Batı Afrika'da değil mi?"

"Evet, sanırım."

Lance güldü. "Şirkete geldiğim zaman şu maden işiyle de biraz ilgileneyim."

Percival omzunu silkti. "Babamın bu yönden hata yapmadığından emin olabilirsin.

O geri döndüğü zaman altın olmadığını söyledi. Demek ki Karatavuk madeninde gerçekten altın yok."

Lance başını salladı. "Herhalde haklısın... Zavallı Bayan MacKenzie. Acaba kadın ne oldu? Ya yanında getirdiği iki çocuk? Çok garip... tabii onlar da artık koskocaman insanlar olmuşlardır."

20

Müfettiş Neele, Pinewood Akıl Hastanesi'nin ziyaretçi salonunda oturuyordu.

Karşısında kır saçlı, yaşlı bir kadın vardı. Helen MacKen-zie'ydi bu. Kadın altmış üç yaşında olmasına rağmen daha genç duruyordu. Biraz uzun olan üst dudağı zaman zaman seğiriyordu. Müfettiş Neele kendisiyle konuşurken kadın, kucağında tuttuğu büyük kitaba bakmaktaydı. Müfettiş ise hastanenin Başhekimi Doktor Crosbie'yle yaptığı konuşmayı düşünüyordu.

Dr. Crosbie, "O buraya kendi isteğiyle geldi," demişti. "Yani o böyle bir yere kapatılması gereken hastalardan sayılmaz."

"O halde tehlikeli bir deli değil o?"

"Değil ya. Çoğu zaman bizim gibi doğru dürüst konuşuyor. Şu ara yine çok iyi.

Onun için kendisiyle normal bir konuşma yapabileceğinizden eminim."

- 122 -

Bunları hatırlayan Neele dostça bir tavır takındı.

"Benimle konuşmak nezaketini gösterdiğiniz için çok teşekkür ederim, madam. Adım Neele. Sizi son zamanlarda ölen Fortescue adında bir adam dolayısıyla aradım Rex Fortescue adında bir adam. Herhalde bu ismi biliyorsunuz."

Bayan MacKenzie'nin gözleri hâlâ kitaptaydı. "Neden söz ettiğinizi anlayamadım."

"Bay Fortescue, madam, Rex Fortescue."

Bayan MacKenzie, "Hayır," dedi. "Hayır. Ne münasebet."

Müfettiş Neele biraz şaşırdı. Dr. Crosbie'nin normal dediği bu muydu?"

"Bayan MacKenzie bana kalırsa siz onu yıllar önce tanıyordunuz."

Bayan MacKenzie, "Yo," diye cevap verdi. "Dün öldü o."

Müfettiş Neele mırıldandı. "Anlıyorum." Sonra devam etti. "Zannedersem yıllar önce onun Porsuk Ağacı adlı evine gitmiştiniz."

Bayan MacKenzie dudak büktü. "Pek gösterişli bir ev."

"Evet. Evet, öyle de denilebilir." Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Müfettiş Neele sözlerini sürdürdü. "Bay MacKenzie'yle, Bay Fortescue Afrika'ya madene bakmaya gittiler.

Bayan MacKenzie, "O maden kocamındı," diye cevap verdi. "Orasını o buldu. Adına tescil ettirdi. Fakat madeni işletmek için paraya ihtiyacı vardı. Rex Fortescue'ya gitti. Eğer bu konuda daha fazla bilgim olsaydı, onun bunu yapmasına izin vermezdim."

"Evet, anlıyorum. Fakat dediğim gibi birlikte Afrika'ya gittiler ve kocanız orada öldü. Malaryadan sanırım."

Bayan MacKenzie, "Kitabımı okumalıyım," dedi.

"Bayan MacKenzie, Bay Fortescue bu Karatavuk madeni işinde kocanızı dolandırdı mı dersiniz?"

Bayan MacKenzie kafasını kitaptan kaldırmadan cevap verdi. "Ne kadar budalasınız."

"Evet, evet, herhalde öyleyim... Fakat bildiğiniz gibi bu olay yıllar önce olmuş... bu kadar zaman sonra bunun hakkında soruşturma yapmak bir hayli güç.

Sonunda bu konu kapanıp gitmiş."

"Kapanıp gittiğini kim söyledi?"

"Anlıyorum... Yani sizce bu sorun kapanmadı mı?"

"Hiçbir sorun doğru olarak bir çözüme kavuşturulmamışsa, o sorun çözümlenmiş

sayılmaz. Bunu Kipling söylemiş. Son zamanlarda kimse Kipling'i okumuyor. Fakat büyük bir adam o."

"Peki bu sorunun bu günlerde doğru bir şekilde çözümlenebileceğinden emin misiniz?"

"Bay Fortescue öldü değil mi? Bunu kendiniz söylediniz."

Müfettiş Neele, "Onu zehirlediler," diye mırıldandı.

Kadın onu şaşırtan bir tavırla birdenbire güldü. "Saçma... O malaryadan öldü."

"Ben Bay Rex Fortescue'dan söz ediyorum."

"Ben de öyle." Bayan MacKenzie birdenbire başını kaldırarak uçuk mavi gözlerini Neele'nin yüzüne dikti. "Haydi, haydi. O da yatağında öldü değil mi? Yatağında öldü?"

Müfettiş, "Rex Fortescue, St. Jude Hastanesi'nde can verdi," dedi.

Bayan MacKenzie içini çekti. "Benim kocamın, nerede öldüğünü kimse bilmiyor.

Onun nasıl öldüğünden, nereye gömüldüğünden de kimsenin haberi yok... Herkes sadece Rex Fortescue'nun söylediklerini biliyor. O da yalancının biriydi."

"Bu işte bir kötülük mü var, dersiniz?"

"Kötülük, kötülük... Tavukların yumurtladıklarını bilmiyor musunuz siz?"

"Kocanızın ölümüne Rex Fortescue'nun sebep olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

Kadın. "Bu sabah kahvaltıda yumurta yedim," dedi. "Gayet de tazeydi. Olay 30 yıl önce olduğu için bu çok şaşılacak bir şey."

Neele derin bir soluk aldı. Bu gidişle bir şey öğreneceğini pek sanmıyordu ama sorgularına sabırla devam etti. "Biri Rex Fortescue'nun

ölümünden bir, iki ay önce adamın yazı masasına ölü karatavuklar bıraktı. Bunu biliyor muydunuz, madam?"

"İşte çok ilginç... Çok çok ilginç."

"Bunu kim yapmış olabilir, madam? Bu konuda bir fikriniz var mı?"

"Fikirlerin kimseye bir yararı yoktur. İnsanın harekete geçmesi gerekir. Biliyor musunuz, ben de onları harekete geçebilmeleri için yetiştirdim."

"Çocuklarınızdan mı söz ediyorsunuz?"

Kadın çabucak başını salladı. "Evet. Donald ve Ruby. Babaları öldüğü zaman biri dokuz, biri de yedi yaşındaydı. Onlara her şeyi anlattım. Her gün anlattım.

İkisine de her gece yemin ettirdim."

Müfettiş Neele öne doğru eğildi. "Onları neye yemin ettirdiniz?"

"Rex Fortescue'yu öldüreceklerine."

"Anlıyorum." Müfettiş bu sözleri sanki duyduğu dünyanın en normal sözüymüş gibi bir tavırla söylemişti. "E, onlar da intikam aldılar mı bari?"

"Donald Kore'ye gitti. Bir daha da dönmedi. Bana onun öldüğünü bildiren bir telgraf çektiler. "Kendisinin harekât sırasında öldüğünü söylediler..."

Harekât... Ama istediğim gibi bir harekât değildi bu."

"Buna çok üzüldüm, madam. Ya kızınız?"

Bayan MacKenzie homurdandı. "Benim kızım yok."

Neele, "Biraz önce ondan söz ettiniz," dedi. "Kızınız Ruby."

"Ruby... Evet, Ruby..." Başını Neele'e doğru uzattı. "Ruby'e ne yaptığımı biliyor musunuz?"

"Hayır, madam. Ona ne yaptınız?"

Bayan MacKenzie birdenbire fısıldadı. "Kitaba bakın."

Neele o zaman kadının dizindekinin bir İncil olduğunu gördü. Çok eskiydi bu.

Bayan MacKenzie kitabın baş sayfasını açtı. Buraya birtakım isimler yazılmıştı.

Herhalde bir aile İncil'iydi bu. Eski adete uyularak ailede yeni doğan çocuğun adı buraya geçirilmişti. Bayan MacKenzie sıska parmağıyla son iki ismi işaret etti. Donald MacKenzie...

yanında doğum tarihi. Ruby MacKenzie... yanında doğum tarihi. Fakat j Ruby'nin ismi kalın bir kalemle çizilmişti.

Kadın, "Görüyor musunuz?" diye sordu. "Onun adını kitaptan sil- '1 dim. Onunla olan bütün bağlarımı kestim. Kayıt meleği Ruby'nin adını bu kitapta bulamayacak."

"Demek kızınızın adını karaladınız? Fakat niye madam?"

Bayan MacKenzie ona kurnaz kurnaz baktı. "Bunun nedenini biliyorsunuz."

"Fakat bilmiyorum. Emin olun, madam gerçekten bilmiyorum."

"Yeminine sadık kalmadı o. Bunu siz de biliyorsunuz?"

"Kızınız şimdi nerede, madam?"

"Size söyledim ya. Benim kızım yok. Artık Ruby MacKenzie diye biri yaşamıyor."

"Yani o öldü mü?"

"Öldü mü?" Kadın birdenbire bir kahkaha attı. "Keşke ölseydi. Bu onun için daha iyi olurdu. Daha iyi olurdu. Çok daha iyi olurdu." İçini çekerek, sandalyesinde sıkıntılı sıkıntılı kımıldandı. Sonra gayet resmi fakat kibar bir tavır takındı.

"Çok üzgünüm, fakat korkarım artık sizinle fazla konuşamayacağım. Gördüğünüz gibi zaman azaldı. Halbuki benim kitabımı bitirmem lazım."

Bayan MacKenzie, Müfettiş Neele'nin ondan sonraki sözlerine hiç cevap vermedi.

Öfkeyle hafif bir hareket yaparak. İncil'i okumaya devam etti. Parmağıyla satırları izliyordu.

Neele kalkarak oradan ayrıldı. Başhekimle tekrar, kısaca konuştu. "Bayan MacKenzie'nin akrabaları kendisini görmeye geliyorlar mı? Örneğin kızı?"

Başhekim kafasını salladı. "Zannedersem benden önceki arkadaşın zamanında kızı kendisini ziyarete gelmiş. Fakat bu gelişi hastayı o kadar heyecanlandırdı ki, kendisine onu bir daha ziyaret etmemesinin daha iyi olacağı söylendi. Ondan beri her şey avukatları vasıtasıyla hallediliyor."

"Şimdi Ruby MacKenzie'nin nerede olduğunu bilmiyorsunuz, değil mi?"

"Hayır. Bu konuda hiçbir bilgim yok."

"Örneğin evlenip evlenmediği hakkında da bir şey bilmiyor musunuz?"

"Bilmiyorum. Fakat size sadece bizimle konuşan avukatların adreslerini verebilirim."

Neele o avukatları zaten bulup konuşmuştu. Adamlar kendisine bir şey anlatamayacaklarını, çünkü hiçbir bilgileri olmadığını söylemişler veya öyle olduğunu iddia etmişlerdi. Bayan MacKenzie için bankaya para yatırılmıştı. Bunu da onlar yönetmekteydiler. Bu işler birkaç yılda düzene konmuştu. O zamandan beri de Ruby MacKenzie'yi görmemişlerdi.

Müfettiş Neele hastanedekilerden Ruby MacKenzie'yi tarif etmelerini istedi.

Fakat yine de başarılı bir sonuç alamadı. Birçok hastaya akrabaları ziyarete geliyordu. Birkaç yıl sonra onları kolaylıkla hatırlamak güçtü. Veya insan onları birbirleriyle karıştırıyordu. Yıllardan beri hastanede çalışmakta olan başhemşire, Ruby MacKenzie'nin ufak tefek, esmer olduğunu sanıyordu. Eski hemşirelerden biri ise onun tombul ve sarışın olduğunu iddia etti.

Müfettiş Neele daha sonra müdür muaviniyle konuşurken, "İşte böyle, efendim,"

dedi. "Karmakarışık bir iş bu. Fakat her şey birbirine uyuyor. Bunların bir anlamı olmalı."

Müdür muavini düşünceli bir tavırla başını salladı. "Börekteki karatavukların,

"Karatavuk" madeniyle ilgisi var... Ölünün cebinden çavdar çıktı. Adele Fortescue'nun yanında ballı çörek bulundu... Bu pek kesin değil tabii. Çok kişi çayla birlikte ballı çörek yiyebilir. Üçüncü cinayette, hizmetçi kız çorapla boğuldu. Burnuna da çamaşır mandalı takılmıştı. Evet, delice bir şey bu. Fakat göz önüne almamak da hata olur."

Neele atıldı. "Bir dakika efendim."

•m

"Ne var?"

Müfettiş kaşlarını çatmıştı. "Demin söylediklerinizden biri yanlıştı. Bu işte bir terslik var..." Başını sallayarak, içini çekti. "Fakat bunun ne olduğunu anlayamadım."

21

Lance'la Pat, Porsuk Ağacı Kulübesi'nin büyük, bakımlı bahçesinde dolaşıyorlardı.

Genç kadın, "Seni incitmek istemiyorum ama," diye mırıldandı. Fakat bu gördüğüm bahçelerin en çirkinlerinden biri."

Lance cevap verdi. "Neden incineyim? Gerçekten burası çirkin mi? Doğrusu bunun pek farkında değilim. Üç bahçıvanın da durmadan çalıştıklarının farkındayım."

Pat, "Belki de bahçenin çirkin oluşunun sebebi bu," dedi. "Buraya bol bol para harcanmış. Fakat belli birinin zevkini belirtecek hiçbir şey yok bahçede. Uygun redodondronlar seçilmiş, mevsimi gelince soğanlar ekilmiş... İşte o kadar..."

"Peki, Pat, senin bir bahçen olsaydı onu ne şekilde düzenlerdin?"

Pat gülümsedi. "Benim bahçemde yaseminler, hanımelileri olurdu. Soğan dikip söktürmezdim. Hele bahçede bu korkunç porsukları hiç istemezdim." Koyu renkli porsuk çite tiksintiyle baktı.

Lance omzunu kaldırdı. "Çünkü bu aklına kötü şeyler getiriyor."

Pat yüzünü buruşturdu. "İnsanları zehirleyerek öldüren bir adam korkunç bir yaratık olmalı. Durmadan intikam almayı kuran acayip bir yaratık

herhalde."

"Sana öyle mi geliyor? Garip... Bense adamın işini bilen soğukkanlı bir insan olduğunu düşünüyordum."

"Belki buna bu açıdan da bakılabilir..." Genç kadın, hafifçe titreyerek, sözlerine devam etti. "Buna rağmen üç kişiyi öldürmek... Katil kimse yine de deli olmalı."

Lance alçak bir sesle, "Evet," dedi. "Korkarım öyle. Sonra birdenbire sesi sertleşti. "Tanrı aşkına, Pat buradan çık git. Davonshire'a veya göllere kaç...

Stratford on Avon'a doğru uzan. Veya Norfolk'a... Polis sana izin verir. Senin bu işlerle hiçbir ilgin yok. Babam öldürüldüğü zaman Paris'teydin. Diğer ikisi katledildiği zaman ise Londra'daydın. Senin burada kalman beni çok endişelendiriyor."

Pat bir an cevap vermedi. Sonra usulca, "Katilin kim olduğunu biliyorsun, değil mi?" diye fısıldadı.

"Hayır, bilmiyorum."

"Fakat bildiğini sanıyorsun... İşte bu yüzden bana bir şey olmasından korkuyorsun... Kuşkularını bana söyleseydin..."

"Söyleyemem. Hiçbir şey bilmiyorum. Fakat Tanrı aşkına buradan git."

Pat, "Sevgilim," dedi. "Bir yere gidecek değilim. Burada kalacağım. İyi şeyler de olsa, kötü şeyler de olsa, yanından ayrılmayacağım. Böyle işte." Sesi boğuklaştı. "Ama nedense benim başıma daima kötü şeyler gelir."

"Ne demek istiyorsun, Pat?"

"Ben herkese uğursuzluk getiriyorum. Onu demek istedim. Karşılaştığım herkese uğursuzluk getiriyorum."

"Sevgili, küçük budala. Bana hiç uğursuzluk getirmedim. Unuttun mu? Seninle evlenir evlenmez, babam benimle barışmaya kalktı ve beni buraya çağırdı."

"Evet ama evine döndüğün zaman ne oldu? Bana inan. Ben herkese uğursuzluk getiriyorum."

"Yavrum, senin aklına takılmış bu. Bu sadece batıl bir inanç."

"Elimde değil. Bazı insanlar uğursuzdur. İşte ben de onlardan biriyim."

Lance karısını omuzlarından sıkıca yakalayarak onu şiddetle sarstı. "Sen benim Pat'imsin. Seninle evlendiğim için de kendimi dünyanın en şanslı insanı sayıyorum. Bunu o küçücük kafana iyi sok, anladın mı?" Sonra da sakinleşerek, daha ciddi bir tavırla sözlerini sürdürdü.

"Fakat... çok dikkatli davranmalısın, Pat. Eğer bu evde bir deli varsa... onun sana ateş etmesini veya çayına baldıran karıştırmasını istemiyorum."

"Evet... Baldıran..."

"Ben burada değilken, o ihtiyarın yanından ayrılma. Adı neydi onun? Hah, Miss Marple. Acaba Effie Teyze onun burada kalmasını neden istedi?"

"Effie Teyze'nin neyi neden yaptığı belli mi? Lance, burada ne kadar kalacağız?"

Genç adam, omzunu silkti. "Bu soruyu cevaplandırmak zor."

Pat mırıldandı. "Burada kalmamızdan hoşlandıklarını pek sanmıyorum." Bunları söylerken tereddütlü bir hali vardı. "Ev şimdi herhalde ağabeyinin. Öyle değil mi? O bizim burada kalmamızı pek istemiyor sanırım."

Lance birdenbire bir kahkaha attı. "Hayır. Bu ara bizi başından kolay kolay atamayacak."

"Ya daha sonra? O zaman ne yapacağız. Lance? Doğru Afrika'ya mı döneceğiz?"

"Sen bunu mu istiyorsun, Pat?"

Genç kadın çabucak başını salladı.

Lance gülümsedi, "işte bu çok iyi. Çünkü ben de bunu istiyorum. Son zamanlarda ingiltere pek hoşuma gitmiyor."

Pat'in yüzü aydınlanıverdi. "Çok sevindim. Geçen günkü sözlerini duyunca burada kalmak isteyeceğinden korktum."

Lance'ın gözlerinde muzip bir pırıltı belirdi. "Sakın planlarından kimseye söz etme, Pat. Sevgili ağabeyim Percival'in damarına biraz daha basmayı istiyorum."

"Lance, dikkatli ol."

"Merak etme, yavrum. Dikkatli olacağım. Fakat Percival'in her istediğini yapabileceğini sanması hiç hoşuma gitmiyor."

Miss Marple, Bayan Percival Fortescue'yla büyük salonda oturuyordu. Yaşlı kadın bir papağan gibi başını yana eğmiş, Jennifer For-tescue'nun anlattıklarını dinlemekteydi. Bir taraftan da, "Tıpkı bizim banka müdürünün karısı zavallı Bayan Emmett'e benziyor. Onu da kimse pek sevmez ve saymazdı..." diyordu.

Bayan Percival çok şeye katlanmasını bilmişti. Şimdi bütün bunları bu yabancı kadına açıklarken bayağı rahatladığını hissediyordu.

"Tabii hiçbir zaman şikâyet etmek istemiyorum. Ben öyle durmadan dırıltı eden kadınlardan değilim. Daima insan her şeye katlanmalıdır, diye düşünürüm.

Düzeltilemeyecek bir şeye katlanılır. Onun için şimdiye kadar kimseye bir tek söz söylemiş değilim. Zaten kime söyleyebilirdim ki? insan bir bakıma burada yapayalnız. Bu evde kendi dairemiz olması iyi bir şeydi. Böylece tasarruf da edebiliyorduk. Fakat bu insanın kendi evi olmasına hiç benzemiyor. Benimle aynı kanıda olduğunuzdan eminim."

Miss Marple mırıldandı. "Tabii."

"Neyse yeni evimiz artık yerleşmeye hazır halde. Boyacılarla dekoratörler de işlerini bitirseler... Bu adamlar çok ağır elli oluyorlar. Tabii burada oturmak kocamın hoşuna gidiyor. Ama durum bir erkek için değişik sayılır. Bunu daima söylerim. Durum erkekler için değişiktir. Siz de bu kanıda değil misiniz?"

"Tabii, tabii."

"Kocam bütün gün şehirde. Eve yorgun dönüyor. Bir köşeye oturarak, gazetelerini okumak istiyor. Buna karşılık ben bütün gün burada yalnızım. Yakın bir kimse yok. Rahatlığına rahatım tabii. Yemek fevkalade. Fakat insanın neşeli ahbaplara da ihtiyacı var. Buradaki kimseler aslında bana göre değil. Bir kısmı, briç düşkünü, sonradan görme kimseler. Oynadıkları briç hoş değil. Oysa ben briç çok severim. Ama tabii buradakiler çok zengin. Ortaya bol para koyuyor, durmadan da içiyorlar. Bana göre değiller onlar. Tabii bu civarda, ellerinde çapayla dolaşıp bahçeleriyle uğraşan birtakım ihtiyar kedicikler de var."

Miss Marple'ın yüzünde kendisini suçlu buluyormuş gibi bir ifade belirdi. Çünkü o da bahçesine çok düşkündü.

Bayan Percival sözlerine çabucak devam etti. "Ölülerin arkasından konuşmak istemem. Fakat kayınpederim Bay Fortescue'nun yaptığı ikinci evlilik pek gülünç, pek budalaca bir şeydi. Kadın benimle aynı yaştaydı.

Tabii aslında Adele erkek delisiydi. Ya para harcaması? Kayınpederim ona bayılıyordu. Yaptığı harcamalara da hiç aldırmazdı. Bu Percival'i çok kızdırırdı. Çok çok kızdırırdı. Percival para konusunda da çok dikkatlidir. Savurganlıktan nefret eder. Son zamanlarda Bay Fortescue üstelik pek de acayipleşmişti. Çok aksiydi. Birdenbire bağırıp çağırmaya başlıyordu. Olmayacak işler uğrunda su gibi para harcamaktaydı."

Miss Marple, "Herhalde," dedi. "Bu da kocanızı kaygılandırmıştır."

"Kaygılandırmaz olur mu? Percival bu son yıl çok üzgündü. Bu yüzden zavallı bayağı değişti. Hatta bana karşı olan tavırları bile baş-kalaştı. Kendisiyle konuştuğum zaman bazen bana cevap vermiyordu." Bayan Percival içini çekti.

"Sonra görümcem Elaine... O pek acayip biz kızdır. Durmadan kırlarda gezer.

Düşmanca hali yoktur ama insana pek fazla da sokulmaz. Londra'ya gidip elbiseler almayı, tiyatroya gitmeyi istemez." Bayan Percival tekrar içini çekerek, mırıldandı. "Tabii şikâyet etmek istemiyorum." Birdenbire kaygılanmıştı. "Bir yabancı olmanıza rağmen belki sizinle böyle açık açık konuşmamı acayip bulacaksınız. Fakat o kadar sarsıldım ki... Hadiselerin tesiri bende şimdi gözükmeye başladı. Onun için... birine içimi dökmek ihtiyacı duydum. Bana baktığım hastalardan birini hatırlatıyorsunuz. Onunla çok dost olmuştuk.

Hastaneden çıkarken de bana tilki kap hediye etmişti. Onun bu hareketi bana çok dokunmuştu."

Miss Marple, "Neler hissettiğinizi anlıyorum," diye cevap verdi. Gerçekten de anlıyordu. Percival'in karısından artık iyice bıktığı anlaşılıyordu. Onunla meşgul bile değildi. Zavallı Jennifer o yörede arkadaş da bulamamıştı. Miss Marple o tatlı ve nazik sesiyle, "Kalabalığımı ba-

ğışlayın," dedi. "Fakat bence Bay Rex Fortescue hiç de tyi bir insan değilmiş."

Bayan Percival başını salladı. "Öyle... söz aramızda iğrenç bir ihtiyardı o.

Doğrusu birinin onu... ortadan kaldırmasına hiç şaşmadım."

"Katilin kim olduğunu..." Miss Marple birdenbire durakladı. "Belki de bu soruyu sormamam gerek. Sizce katil kim olabilir?"

Bayan Percival, "Bence bu işi o iğrenç Crump yaptı," dedi. "Ondan hiçbir zaman hoşlanmadım. Hali kaba değil ama yine de belli etmeden kabaca davranıyor. Daha doğrusu çok küstah."

"Fakat onun cinayet işlemesi için bir sebep olması gerek." "Crump gibi bir adamın cinayet işlemek için bir sebebe ihtiyacı yok sanırım. Herhalde bir mesele yüzünden Bay Fortescue onu azarladı. Bana kalırsa Crump fazla içki içiyor. Bence adam dengesiz bir tip. Hani şu evde herkesi vuran uçak gibi... Tabii sizinle açık konuşacağım. Başında Bay Fortescue'yu Adele'in zehirlediğini sandım. Ama artık o zavallı da zehirlenip öldü. Onun için Adele'den kuşkulanama-yız. Belki de Adele gidip Crump'ı cinayet işlemekle suçladı. Uşak da ne yapacağını şaşırdı.

Sandviçlere zehir karıştırdı. Tabii bunu Gladys gördü. Bu yüzden Crump onu da öldürmek zorunda kaldı. Bence bu adamı hâlâ bu evde tutmaları hata. Tanrım, şuradan bir gidebilsem. Tabii o korkunç polisler hiçbirimizin bu evden ayrılmasına izin vermez." Birdenbire eğilerek, tombul elini Miss Marple'ın koluna koydu. "Bazen içimden buradan çıkıp gitmek geliyor. Eğer bu durum böyle sürerse günün birinde bu evden kaçacağım."

Arkasına yaslanarak, Miss Marple'ın yüzüne baktı. "Fakat belki de böyle bir şeye kalkmak hatalı olur."

"Gerçekten öyle... Herhalde polis çok geçmeden sizi bulur." "Bulur mu? Sahi bulur mu? O bunu yapacak kadar zeki mi dersiniz?"

"Polisleri aşağı görmek çok hatadır. Müfettiş Neele bana çok zeki bir insanmış

gibi geldi."

"Sahi mi? Oysa ben de onun pek aptal olduğunu düşünüyordum."

Miss Marple başını salladı. "Tersine..."

"Fakat bana..." Jennifer Fortescue duraksadı. "Burada kalmak çok tehlikeliymiş

gibi geliyor."

"Yani sizin için mi tehlikeli?"

"E... evet... şey, evet..."

"Bildiğiniz bir şeyden dolayı mı?"

Bayan Percival derin bir soluk aldı. "Hayır, hayır! Benim bir şey bildiğim yok!

Ne bilebilirim ki? Fa... Fakat... sinirlerim çok bozuk. O Crump denilen adam..."

Jennifer'ın yumruklarını açıp açıp sıkmasını seyreden Miss Marple, aslında senin kâsdettiğin Crump değil, diye düşündü. "Bilmiyorum neden, fena halde korkuyorsun..."

22

Hava kararıyordu. Miss Marple kütüphanenin penceresinin önündeki kanepeye oturmuş yün örüyordu. Yaşlı kadın Pat Fortescue'nun dışardaki terasta bir aşağı bir yukarı yürüdüğünün farkındaydı. Sonunda yaşlı kadın pencereyi açarak seslendi.

"içeri girin, yavrum. İçeri girin. Hava hem soğuk, hem rutubetli. Orada öyle paltosuz dolaşmayın."

Pat ihtiyar kadının bu emrini yerine getirdi. İçeri girerek, iki lambayı yaktı.

"Evet. Hava pek de hoş değil." Kanepeye Miss Marple'ın yanına oturdu. Ne örüyorsunuz?"

"Bir zıbın, yavrum. Bir bebek içip. Küçük çocukların bir sürü zıbını olması gerekir. İkinci ölçü bu, ben zıbınları daima ikinci ölçü üzerine örerim. Çünkü bebekler pek çabuk büyürler ve birinci ölçü zıbınlara sığmaz olurlar."

Pat uzun bacaklarını şömineye doğru uzattı. "Bugün burası çok hoş. Şöminede ateş... Lambalar... Siz bebek zıbını örüyorsunuz. Burasının ılık ve tatlı bir havası var. Bence İngiltere daima böyle olmalı."

Miss Marple, "Aslında İngiltere hep böyledir, yavrum," diye cevap verdi. "Her yerde porsuk ağacı bulunmaz."

Pat başını salladı. "Öyle olmasa daha iyi. Bu evin pek de mutlu bir yer olduğunu sanmıyorum. Burada oturanların hiçbiri de mutluluğa erişememişler. Harcadıkları bütün paraya, ele geçirdikleri bütün şeylere rağmen mutlu olamamışlar."

Miss Marple da aynı kanıdaydı. "Öyle. Burasının mutlu bir yuva olduğu söylenilemez."

Pat, "Belki Adele mutluydu," dedi. "Onunla hiç karşılaşmadım. Onun için bu bakımdan fazla bir şey söyleyemeyeceğim. Fakat Jennifer oldukça mutsuz görünüyor. Elaine ise kendisini o genç adam için yiyip bitiriyor. Üstelik onun Geraid'ın kendisini hiç sevmediğini sezdiğinden de eminim. Tanrım, buradan uzaklaşmayı o kadar istiyorum ki!" Miss Marple'a bakarak, birdenbire gülümsedi.

"Biliyor musunuz Lance bana sizin yanınızdan mümkün olduğu kadar ayrılmamamı söyledi. Bu şekilde güvende olacağımı düşünüyordu."

Miss Marple, "Kocanız aptal değil," dedi.

"Evet, Lance hiç de aptal değildir. Daha doğrusu bazı yönlerden aptaldır o.

Fakat bana neden korktuğunu açıkça söyleseydi, sevinirdim. Fakat bir şey meydanda. Bu evdekilerden biri deli. Delilik insanı daima korkutur. Çünkü bir çılgının kafasının nasıl çalıştığını katiyen bilemezsiniz. Onların ne yapacağını tahmin edemezsiniz."

Miss Marple mırıldandı. "Zavallı, yavrum."

"Aslında o kadar acınacak halde değilim. Artık böyle şeylere alışmış olmam lazım."

Yaşlı kadın şefkatle, "Çok mutsuz, oldunuz değil mi, yavrum?" diye sordu.

"Evet. Fakat mutluluğu tattığım zamanlar da oldu. İrlanda'da harikulade bir çocukluk geçirdim. Ata biner, ava giderdim. Koskocaman

içi hemen hemen boş pencerelerinden rüzgâr giren fakat güneşli bir evimiz vardı.

Çocukluğunuzu mutlu geçirmişseniz, sonradan bunu kimse elinizden alamaz, öyle değil mi? Fakat daha sonra... büyüdüğüm zaman... her şey ters gitmeye başladı..."

"İlk kocanız pilottu değil mi?"

"Evet. Don'un uçağını düşürdükleri zaman biz evleneli henüz bir ay olmuştu."

Gözlerini şöminedeki alevlere dikti. "O zaman ben de ölmeyi istedim. Zalimce bir

şeydi bu. Haksızlıktı. Fakat... sonunda... böylesinin daha iyi olduğunu anlamaya başladım. Don savaşta çok iyi dövüşüyordu. Cesur, pervasız ve neşeli. Bunlar savaşa girenler için gerekli şeyler. Fakat herhalde Don daha sonra sakin bir hayata ayak uyduramayacaktı. O... nasıl anlatayım bilmem ki?... Küstah ve aksiydi. Sivil hayata uyamayacak, bir yere

yerleşemeyecekti. Birtakım koşullara ayak uyduramayacaktı. Bir bakıma insanlara da düşmandı o. Hayır. Dingin bir hayata uyamayacaktı o."

"Bunu anlamakla akıllılık etmişsiniz, yavrum," Miss Marple tekrar örgüsünün üzerine eğilerek, bir ilmek aldı. Usulca da mırıldanıyordu. "Üç düz, iki ters..." Sonra yüksek sesle. "Ya ikinci kocanız, yavrum?" dedi.

"Freddy mi? O kendisini vurdu."

"Vah vah. Ne acı? Ne büyük bir felaket."

Pat, "Onunla çok mutluyduk," diye içini çekti. "Evlendikten iki yıl sonra Freddy'nin pek de dürüst olmadığını anlamaya başladım. Meydana gelen olayları öğrendim. Fakat ikimiz bakımından önemli değildi bu. Çünkü Freddy beni seviyordu. Ben de onu. Neler olduğunu gör-memezlikten gelmeye çalıştım. Belki bu korkakça bir şeydi. Fakat onu değiştirmem imkânsızdı. İnsan kimseyi değiştiremez."

Miss Marple başını salladı. "Doğru. Kimseyi değiştiremezsiniz."

"Freddy böyle bir adamdı. Ben onunla tanışmış, kendisine âşık olmuş ve evlenmiştim. O yüzden de artık olanlara katlanmam gerektiğini düşünüyordum.

Sonra işler karıştı. Freddy diğerlerinin karşısına çı-

kamayacaktı. Bu yüzden canına kıydı. Onun ölümünden sonra Kenya'ya giderek arkadaşlarımın yanında kaldım. İngiltere'de oturmaya, durumu bilen eski dostlarla karşılaşmaya dayanamayacaktım. Ve Kenya'da Lance'la tanıştım." Yüzünün ifadesi değişerek, yumuşadı. Gözleri hâlâ alevlere dikiliydi. Miss Marple ise dikkatle onu süzüyordu. Sonra, Pat ona döndü. "Söyleyin, Miss Marple, Percival hakkında ne düşünüyorsunuz?" diye sordu.

"Doğrusu onunla pek karşılaşmadım. Kendisini sadece kahvaltıda görüyorum. İşte o kadar. Benim burada kalmam pek hoşuna gitmiyor,

sanırım."

Pat birdenbire güldü. "O cimri. Para harcanmasına kızıyor. Lance onun daima böyle olduğunu söylüyor. Bundan Jennifer da çok şikâyetçi. Percival, Miss Dove'la harcamaları denetliyor, her şeye karşı koyuyormuş. Fakat Miss Dove onunla başa çıkmasını biliyor. Çok iyi bir kadın Miss Dove. Öyle değil mi?"

"Gerçekten öyle. O bana bizim köydeki Bayan Latimer'i hatırlatıyor. İzcileri, yardım derneklerini o yönetirdi. St. Mary Mead'de el atmadığı şey yoktu zaten.

Bu iş böyle tam beş yıl sürdü. Sonra günün birinde farkına vardık ki... Neyse, neyse, dedikodu yapmak doğru değil. Üstelik insanın karşısındaki bilmediği yerlerden, tanımadığı kimselerden söz açılınca bayağı sıkılır. Kusuruma bakmayın, yavrum."

"St. Mary Mead, iyi bir köy müdür?"

"Bilmiyorum, 'iyi'den kastiniz ne, yavrum. St. Mary Mead güzel bir köydür. Orada hem çok iyi, hem de çok kötü insanlar oturur. Başka köylerde olduğu gibi orada da bazı acayip olaylarla karşılaşırsınız. İnsanların huyu her yerde aynıdır.

Öyle değil mi?"

Pat, "Siz sık sık Miss Ramsbottom'ı görüyorsunuz değil mi?" diye sordu. "İşte bakın o beni çok korkutuyor."

"Korkutuyor mu? Neden?"

"Çünkü onun deli olduğunu sanıyorum. Dinle bozmuş o. Effie Teyze gerçekten deli mi dersiniz?"

"Ne dediğini tam anlamıyla anlayamadım."

"Ne demek istediğimi pekâlâ anladınız, Miss Marple. Yukarda oturuyor. Dışarı hiç çıkmıyor. Durmadan günahkârları düşünüyor. Belki de sonunda günahkârları cezalandırma görevinin kendisine düştüğüne inanmaya başladı."

"Kocanız böyle mi düşünüyor?"

"Lance'ın ne düşündüğünü bilmiyorum ki. Bana hiçbir şey söylemiyor. Fakat bir şeyden eminim. Lance katilin deli ve aileden biri olduğunu sanıyor. Bana kalırsa Percival'in aklı başında. Jennifer aptal ve oldukça zavallı. Biraz sinirli ama www.netevin.com

işte o kadar. Elaine ise acayip, fazla heyecanlı, ruhsal yönden dengesiz kızlardan. O gence deli gibi âşık. Gerald'ın kendisiyle parası için evlendiğini de hiçbir zaman kendi kendisine bile itiraf etmeyecek."

"Sizce Gerald, Elaine'le parası için mi evleniyor?"

"Evet. Bundan eminim. Siz de öyle düşünmüyor musunuz?"

Miss Marple, "Evet," dedi. "Tıpkı bizim köydeki genç Ellis gibi. O da zengin demircinin kızı Marion'la evlenmişti. Kız, pek çirkindi. Ellis için de deli oluyordu. Fakat sonunda her şey düzeldi. Bu Ellis'le, Gerald Wright, sadece aşk uğruna parasız bir kızla ovlendikleri zaman bütün kötü huyları ortaya çıkan tiplerden. Böyle bir hata yaptıkları için kendi kendilerine o kadar kızıyorlar ki, bunun acısını zavallı kızdan çıkarıyorlar. Fakat zengin bir kızla evlendikleri takdirde ona hürmet göstermeye devam ediyorlar."

Pat kaşlarını çattı. "Bu işi dışardan birinin yapmış olabileceğini hiç sanmıyorum. İşte bu yüzden de evdeki hava böyle gergin. Herkes birbirini gözetliyor. Fakat pek yakında bir şeyler olması gerek..."

Miss Marple, "Artık başka kimse ölmeyecek," diye cevap verdi. "Daha doğrusu ben öyle sanıyorum."

"Bundan emin olamazsınız."

"Doğrusunu isterseniz oldukça eminim. Anlayacağınız, katil amacına erişti."

"Nasıl bir amaç bu?"

Miss Marple başını salladı. Bunu henüz kendisi de pek kesin olarak bilmiyordu.

23

Miss Somers yine sekreterlerin odasında çay yapmıştı. Ve kadın yine suyu iyice kaynamadan demliğe doldurmuştu. E, tarih 'tekerrürden ibarettir'. Uzatılan fincanı alan Miss Griffith, Bay Percival'le Somers hakkında konuşmam gerek, diye düşündü. "Daha iyi birini bulacağımızdan eminim. Fakat o acı olaylardan sonra Bay Percival'i de böyle basit bir sorun yüzünden rahatsız etmek istemiyorum."

Miss Griffith her zamanki gibi sert bir sesle, "Somers," dedi. "Su yine kaynamamış."

"Sahi mi? Oysa bu kez iyice kaynadığından emindim."

Birdenbire içeriye Lance Fortescue girdiği için konuşmalar kesildi. Genç adam, dalgın bir tavırla etrafına bakınırken, Miss Griffith ayağa fırlayarak onun yanına koştu.

"Bay Lance," diye bağırdı.

Genç adam ona doğru döndü. Yakışıklı yüzünü tatlı bir tebessüm aydınlattı.

"Merhaba! Siz Miss Griffith'siniz değil mi?"

Bu yaşlı, kadının pek hoşuna gitti. Onu görmeyeli on bir yıl olmuştu ama yine de adını hatırlıyordu işte. Şaşkın şaşkın, "Demek hatırladınız?" dedi.

Lance bütün şirinliğini takınmıştı. "Tabii. Hatırlamaz olur muyum?"

Sekreter odasında bir heyecan rüzgârı esmeye başlamıştı. Miss Somers çay dersini unutmuş, ağzı bir karış açık Lance'a bakıyordu. Miss Bell daktilo makinesinin üzerinden hayran hayran genç adama bakmaktaydı. Miss Chase ise usulca pudriyerini çıkarmış, burnunu pudralıyordu. Lance Fortescue etrafına bakındı.

"Her şey yine eskisi gibi."

"Fazla bir değişiklik olmadı, Bay Lance. Ne kadar yanmışsınız. Sağlığınızın da çok iyi olduğu belli. Herhalde pek ilginç bir hayat sürdünüz."

Lance güldü. "Bir bakıma öyle. Fakat belki bundan sonra Londra'da kalıp ilginç bir hayat sürmeye çalışırım."

"Tekrar şirkete mi geleceksiniz?"

"Belki."

"Ah, ne kadar hoş."

Lance, "Beni pek paslanmış bulacaksınız," dedi. "Artık bana her şeyi yeniden öğretmeye çalışırsınız, Miss Griffith."

Yaşlı kadın, sevinçle güldü. "Geri dönmeniz çok iyi olacak, Bay Lance. Gerçekten pek hoş olacak."

Lance ona takdirle baktı. "Çok iyisiniz... Çok iyisiniz..."

"Biz hiçbir zaman o sözlere inanmadık..." Miss Griffith kıpkırmızı kesilerek durakladı.

Lance onun kolunu okşadı. "Şeytanın söylendiği kadar kara olmadığına inandınız demek? Belki de o aslında öyle kapkara değildi. Ama artık bütün

bunlar çok geride kaldı. Geçmişi düşünmek anlamsjz. Bundan sonra yalnız geleceğin üzerinde durmalı." Ekledi. "Ağabeyim burada mı?"

"iç büroda sanırım."

Lance başıyla selam vererek çıktı. İç büronun önündeki bekleme odasına konulmuş

olan masanın başında sert görünüşlü orta yaşlı bir kadın oturuyordu. Lance'ı görünce adeta tehditkâr denilecek bir tavırla ayağa kalktı.

"Adınız ve işiniz?"

Lance bir an duraksadı. Sonra ona baktı. "Siz... siz Miss Grosvenor musunuz?"

Miss Grosvenor'u ona çekici bir sarışın, diye tarif etmişlerdi. Rex Fortescue'nun ölümüyle ilgili resmi soruşturmayı veren gazeteler de genç kadının resmini basmışlardı. Fotoğraflardan onun gerçekten pek güzel olduğu anlaşılıyordu. Şimdi bu karşısındaki yaratık, Miss Grosvenor olamazdı.

"Miss Grosvenor geçen hafta buradan ayrıldı? Ben Bay Percival Fortescue'nun özel sekreteri Bayan Hardcastle'ım."

1

Lance, tam Percival'e göre bu, diye düşündü. "O güzel kızı kovup yerine bu ejderhayı almış. Neden acaba? Emin olmak için mi? Yoksa bu kadın daha ucuza mı çalışıyor?"

"Ben Lancelot Fortescue'yum. Sizinle henüz tanışmadık."

"Ah, özür dilerim, Bay Lancelot." Bayan Hardcastle ezilip büzülmeye başlamıştı.

"Yanılmıyorsam şirkete ilk kez geliyorsunuz?"

Lance gülümsedi. "İlk kez geliyorum ama bu sonuncusu olmayacak."

İlerleyerek, babasının eski bürosunun kapısını açtı. Sonra da masanın başında tahmin ettiği gibi ağabeysi Percival'in değil de, Müfettiş Neele'nin oturduğunu fark etti. Neele sıraya dizdiği kâğıtlardan başını kaldırarak genç adamı selamladı.

"Günaydın, Bay Fortescue. İşin başına geçmeye geldiniz galiba?"

"Demek şirkete girmeye karar verdiğimi duydunuz?"

"Bunu ağabeyiniz söyledi."

"Öyle mi? Herhalde buna pek seviniyordur?"

Müfettiş Neele güldüğünü belli etmemeye çalıştı. Ciddi ciddi, "Bir sevinme belirtisi görülmedi," dedi.

Lance mırıldandı. "Zavallı Percival."

Müfettiş Neele ona merakla baktı. "Gerçekten artık Londra'da mı çalışacaksınız?"

"Bunu düşünmüyor muydunuz, Müfettiş Neele?"

"Bu size göre bir şey değil, Bay Fortescue."

"Neden? Ben de babamın oğluyum."

"Annenizin de."

Lance başını salladı. "Bu bir şey ifade etmez ki, Müfettiş Neele. Annem romantik biriydi. Acayip küçük adlarımızdan onun nasıl eserler okumaya meraklı olduğunu anlamışsınızdır. Hastalıklıydı. Ve kanımca gerçeklerle de pek ilgisi yoktu. Ben öyle değilim. Benim romantiklikle bir ilgim olduğu söylenemez. Tam anlamıyla gerçekçi bir adamım ben."

Müfettiş Neele itiraz etti. "İnsanlar hiç de kendi sandıkları gibi değillerdir."

Lance, "Haklısınız sanırım," diye mırıldandı. Bir sandalyeye oturarak her zamanki gibi bacaklarını ileriye doğru uzattı. Kendi kendine gülümsüyordu. Sonra birdenbire, "Siz benim ağabeyimden daha zekisiniz, Müfettiş Neele," dedi.

"Ne demek istiyorsunuz, Bay Fortescue?"

"Ben bizim Percival'i iyice korkuttum. O benim şirkette çalışmak niyetinde olduğumu sanıyor. Bütün işlerine burnunu sokacağımdan çekiniyor. Hemen harekete geçerek şirketin parasını çar çur edeceğimi, başına işler açacağımı zannediyor.

Doğrusu sırf eğlenmek için bu işi yapmaya değer. Ama bir dereceye kadar... Ben büro hayatına dayanamam, Müfettiş Neele. Açık havadan, ufak tefek de olsa maceralardan hoşlanırım. Böyle bir yerde boğulurum ben." Çabucak ekledi. "Ama bu ikimizin arasında kalsın. Bunları Percival'e söylemeyin, olur mu?"

"Bu konunun açılacağını sanmıyorum, Bay Fortescue."

Lance, "Percival'le biraz eğlenmek istiyorum," dedi. "Onu biraz terletmem lazım.

E, biraz intikam almak da benim hakkım değil mi?"

Neele ona baktı. "Bu biraz acayip bir söz, Bay Fortescue. Ağabeyinizden niçin intikam alacaksınız?"

Lance omzunu silkti. "Eski bir hikâye bu. Anlatmaya değmez."

"Yıllarca önce bir çek olayı olmuş. Kasdettiğiniz bu olmasın?"

"Sizin de bilmediğiniz yok, Müfettiş Neele."

Neele, "Anladığıma göre soruşturma yapılmamış," dedi. "Herhalde babanız bunu istemedi."

"Hayır. O sadece beni kovdu."

Müfettiş Neele düşünceli bir bakışlarla onu süzdü. Fakat o anda Lance Fortescue'yıı değil, Percival'i düşünüyordu. Dürüst, çalışkan ve hesaplı Percival'i. Bu konu ne tarafa dönerse dönsün, Percival Fortescue denilen bu anlaşılmaz adamla karşılaşıyordu. Onun dış görünüşü-

nü herkes biliyordu ama iç yüzünü anlamak pek de kolay değildi. Görünüşte renksiz, silik bir adamdı Percival. İnsan onun daima babasının emirlerine baş

eğmiş olduğunu düşünebilirdi. Müdür muavininin dediği gibi ukala Percival. Şimdi Neele, Lance vasıtasıyla Percival'in iç yüzünü daha iyi anlamaya çalışıyordu.

"Galiba ağabeyiniz... nasıl söyleyeyim bilmem ki?... daima babanızın sözünden çıkmamış."

"Öyle mi dersiniz?" Lance bir an konuyu düşündü. "Acaba? Evet, etrafta böyle bir etki bırakmış olabilir. Fakat bunun gerçekle ilgisi yok. Biliyor musunuz, dönüp geriye baktığım zaman Percival'in daima her istediğini yaptırmış olduğunu görüyor ve bayağı şaşırıyorum. Hem de bunu usulca, kimseye belli etmeden yapmış.

Ne demek istediğimi anlıyor musunuz?"

Neele, evet, diye düşündü. "Bu gerçekse şaşılacak bir şey." Önümdeki kâğıtları karıştırarak, içlerinden bir tanesini seçti ve bunun masanın üzerinden Lance'a doğru itti.

"Bu geçen ağustosta yazdığınız mektup değil mi, Bay Fortescue?"

Lance bunu aldı. Kâğıda bir göz attıktan sonra müfettişe geri verdi. "Evet. Bunu geçen yaz Kenya'ya döndükten sonra yazdım. Demek babam bu

mektubu saklamış?

Neredeydi bu? Büroda mı?"

"Hayır, Bay Fortescue. Bu mektubu babanızın Porsuk Ağacı Kulü-
besi'ndeki kâğıtlarının arasında bulduk."

Müfettiş masada önünde duran mektuba düşünceli düşünceli baktı. Pek uzun değildi bu.

"Baba,

Pat'le o konuyu konuştum. Önerini kabul ediyorum. Fakat buradaki işlerimi bırakmam biraz zaman alacak. Bu ekimin sonuna veya kasımın ilk haftasına kadar sürer sanırım. Daha sonra sana zamanı bildiririm. Seninle eskisinden daha iyi anlaşacağımızı umu-

yorum. Her neyse, ben elimden geleni yapacağım. Başka bir şey söyleyemem. Kendine iyi bak.

Sevgiler, Lance."

Bu mektubu nereye yollamıştınız, Bay Fortescue? Buraya mı? Yoksa porsuk ağacına mı?"

Lance hatırlamaya çalışarak, kaşlarını çattı. "Çok gün... Galiba ha-
tırlayamayacağım. Anlayacağınız aradan üç ay geçti. Büroya yolladım sanırım.

Evet, evet, buraya şirkete gönderdiğimden eminim." Bir an durdu. Sonra da belirgin bir merakla sordu. "Neden?"

Müfettiş, "Merak ettim," dedi. "Babanız bu mektubu burada özel belgelerin durduğu dosyaya koymamış. Alıp porsuk ağacına götürmüş. Mektubu ben oradaki yazı masasında buldum. Acaba bunu neden yaptı?"

Lance güldü. "Herhalde mektubu Percival'in görmesini istemiyordu."

Neele, "Evet," diye mırıldandı. "Öyle gözüküyor. Demek ağabeyiniz babanızın buradaki özel dosyasını istediği zaman alabiliyor?"

"Hım..." Lance bir an duraksadı. Sonra da kaşlarını çattı. "Pek de değil. Belki o dosyadaki kâğıtlara istediği zaman bakıyordu ama aslında..."

Müfettiş onun yerine cümleyi tamamladı. "Kendisine böyle bir izin verilmemişti."

Lance neşeyle güldü. "Tamam. Açıkçası sinsice bir şey bu. Fakat galiba Percival böyle şeylere alışıktı."

Müfettiş Neele başını salladı. Percival Fortescue'yıı böyle sinsice işler yapmış

olabilirdi. Galiba adamın karakterine uygun bir şeydi bu.

Aynı anda kapı açılarak, Percival içeriye girdi Lance, "İti an..." diye mırıldandı. Percival tam müfettişle konuşmak üzereyken, Lance'ı fark ederek kaşlarını çattı.

"Merhaba. Sen burada mısın? Bana bugün şirkete geleceğini söylemedin."

Lance, "Birdenbire büyük bir çalışma isteğine kapıldım," diye cevap verdi. "Onun üzerine kalkıp geldim. Elimden geldiği kadar yardıma hazırım. İşe nereden başlamamı istersin?"

Percival aksi aksi söylendi. "Şu ara bir şey yapmanı istemiyorum. Hiçbir şey yapmanı istemiyorum. Önce seninle işin hangi kısmına bakacağın hususunda anlaşmalıyız. Sonra sana bir oda da bulmalıyız."

Lance gülerek sordu. "Oğlum, neden o güzel Grosvenor'u kovdun? Onun yerine dışardaki at suratlı kadını aldın?"

Percival sert bir sesle bağırdı. "Lance rica ederim!"

Lance, "Bu kötüye doğru giden bir değişiklik," dedi. "Oysa ben de çekici Grosvenor'la tanışacağım anı sabırsızlıkla bekliyordum. Onu neden kovdun? Yoksa bazı şeyler mi biliyordu?"

"Ne münasebet! Buna da nereden çıkardın?" Percival'in sesi öfkeyle titriyordu.

Uçuk renkli yüzü kızarmıştı. Müfettişe döndü. "Siz kardeşime aldırmayın. O böyle acayip şakalardan hoşlanır." Ekledi. "Bence Miss Grosvenor hiç de zeki bir kadın değildi. Bayan Hardcastle'ın çok iyi bonservisleri var. İşini çok iyi biliyor.

Ayrıca ücreti de o kadar yüksek değil."

Lance gözlerini tavana dikti. "Hiç yüksek değil... Biliyor musun, Percival, büro personeli bakımından ekonomi yapılmasına hiç taraftar değilim. Ha, aklıma gelmişken. Memurlarımız, bu felaket sırasında bize ne kadar sadık olduklarını gösterdiler. Hepsinin de aylığını artırmamız iyi olmaz mı?"

Percival Fortescue, "Ne münasebet!" diye homurdandı. "Lüzumsuz ve yersiz bir şey bu."

Müfettiş Neele, Lance'ın gözlerindeki şeytani pırıltıyı fark etmişti. Fakat Percival bunu göremeyecek kadar öfkeliydi. "Zaten senin aklına daima olmayacak şeyler gelir," diye kekeledi. "Şirketin halini biliyorsun. Tek ümit harcamaları kısıtlamak."

Müfettiş Neele özür diler gibi öksürdü. Percival'e, "Ben de sizinle bunun hakkında konuşmak istiyordum, Bay Fortescue," dedi.

"Evet, Müfettiş Neele?" Percival gözlerini müfettişe dikti.

"Size bazı şeylerden söz etmek istiyordum, Bay Fortescue. Anladığıma göre altı aydan... hatta belki de bir yıldan beri babanızın hali ve davranışları sizi her zaman kaygılandırmış."

Percival kesin bir tavırla başını salladı. "Babam iyi değildi. Hiç iyi değildi."

"Onu doktora gitmesi için iknaya çalışmışsınız. Fakat bunu başaramamışsınız.

Bunu daima reddetmiş. Öyle mi?"

"Evet."

"Babanızın daha çok G.P.İ. adıyla bilinen hastalığa karşı alışkanlık edinip edinmediğini sorabilir miyim?" Delilik belirtileri göstermiş. Bu derde tutulanlar gayet öfkeli ve megaloman olurlarmış. Sonunda da çıldırırlarmış."

Percival'in yüzünde hayret dolu bir ifade belirdi. "Çok zekisiniz, Müfettiş

Neele, ben de bundan korkuyordum. Bu yüzden babamın tedavi edilmesini çok istiyordum."

Neele devam etti. "Bu arada babanızı tedavi olmaya iknaya çalışırken o işi altüst edebilirdi, değil mi?"

Percival içini çekti. "Gerçekten öyle."

Müfettiş başını salladı. "Güç bir durum."

"Korkunç. Kimse ne çektiğimi bilemez."

Neele, usulca, "İş bakımından babanızın ölmüş olması fevkalade bir mucize sayılabilir," diye mırıldandı.

Percival sert bir sesle, "Babamın ölümünü bu şekilde düşüneceğimi sanmamalısınız."

"Ben sizin bu meseleye hangi gözle bakacağınızdan söz etmiyorum, Bay Fortescue.

Ben gerçekleri ele alıyorum. Babanız, şirket iyice iflas etmeden önce öldü, değil mi?"

Percival sabırsız sabırsız cevap verdi. "Evet, evet. Bu bakımdan haklısınız."

"Bu bütün aile için de memnun olunacak bir şeydi. Çünkü hepsinin durumu da bu şirkete bağlıydı."

"Evet... Fakat ne demek istediğini anlayamadım, Müfettiş Neele..." Percival birdenbire sustu.

Neele, "Benim bir şey belirtmek istediğim yok," diye cevap verdi. "Sadece meseleyi anlamaya çalışıyorum. Bir şey daha var... Kardeşinizle, o İngiltere'den ayrıldığından beri kendisiyle görüşmüyor musunuz?"

"Doğru."

"Fakat aslında öyle değil sanırım, Bay Fortescue. Geçen bahar, babanızın sağlığı için endişelenmeye başladığınız zaman Afrika'ya kardeşinize mektup yazdınız değil mi? Ona babanızın hareketleri dolayısıyla çok endişeli olduğunuzu anlattınız. Zannedersem kardeşinizin sizinle birlikte olmasını, onun yardımıyla babanızı tedavi ettirmeyi ve gerekli olduğu takdirde onu bir hastaneye kapatmayı istiyordunuz..."

"Ben... ben... anlayamıyorum..." Percival fena halde şaşırdı.

"Öyle değil mi, Bay Fortescue?"

"Ben bunun en doğru hareket olacağını düşünüyordum. Neticede Lancelot da şirketin hissedarlarındandı."

Müfettiş Lance'a baktı. Genç adam gülümsüyordu. Müfettiş, "Siz bu mektubu aldınız mı?" diye sordu.

Lance, evet anlamında başını salladı.

"Mektuba ne cevap verdiniz?"

Lance'ın yüzündeki gülümseme daha çok arttı. "Percival'e, kendi işlerine bakmasını, ihtiyarla uğraşmamasını yazdım. Bizim ihtiyarın ne yaptığını bildiğinden emin olduğumuzu da ekledim."

Müfettiş Neele'nin bakışları Percival'e kaydı. "Kardeşiniz gerçekten böyle mi cevap verdi?"

"Ben... ben... sanırım... böyle bir şey. Tabii konuşması daha kabaydı."

Lance, "Meseleyi müfettişe daha kibarca anlatmayı yeğledin," dedi. Sonra da devam etti. "Açıkçası Müfettiş Neele babamın mektubunu aldığım zaman buraya dönmemin bir nedeni de buydu. Ne olduğunu

kendi gözlerimle görmeyi istiyordum. Fakat babamla yaptığım o konuşma sırasında onda hiçbir acayiplik göremedim. Sadece çabucak heyecanlanıyordu. O bana kendi işlerini kolaylıkla idare edecek bir haldeymiş gibi geldi. Her neyse...

Afrika'ya dönüp meseleyi Pat'le konuştuktan sonra eve dönmeye ve babama karşı bir haksızlık yapılmasına engel olmaya karar verdim." Konuşurken, Percival'e bir göz attı.

Percival bağırdı. "Hayır... Gerçekleri saptırıyor... Onun dediklerini kabul etmiyorum. Babamın halinden yararlanmak niyetinde değildim. Ben sadece onun sağlığı için endişe ediyordum. Tabii şirketin de beni ilgilendirdiğini..."

Durakladı.

Lance hemen atıldı. "Yani kendi çıkarını da düşünüyordum. Öyle değil mi?

Percival'in küçük cebini." Birdenbire ayağa kalktı. Tavrı da değişmişti.

"Pekâlâ, Percival ben vazgeçtim. Seninle bir müddet daha alay etmek niyetindeydim. Burada çalışıyormuş gibi yapıp seni sinir-lendirecektim. Her istediğini yapmana engel olmayı istiyordum. Fakat artık bu oyunu

sürdürecek değilim. Açıkçası seninle aynı odada olmak bile midemi bulandırıyor. Sen sinsi, kötü, aşağılık bir yaratıksın. Bütün ömrünce de öyleydin. Her şeye burnunu sokar, sinsi sinsi gammazlık yapar, herkesin başını derde sokmaya çalışırdın.

Sana bir şey daha söyleyeceğim. Bunu kanıtlayamam fakat o kavganın çıkmasına neden olan sahte çekin de senin eserin olduğundan eminim. Onun yüzünden babam beni kovdu. Bir kere gayet kötü, beceriksizce yapılmış bir sahtekârlıktı bu.

Daha ilk bakışta çekin sahte olduğu anlaşılıyordu. Bir hayli maceram olduğu için www.netevin.com

suçsuz olduğumu kanıtlayamadım. Fakat bana kalırsa ihtiyar sonradan, Lance imzamı taklit etseydi bunu daha iyi bir şekilde yapardı, diye düşündü. Lance devam etti. Sesi gitgide yükseliyordu. "Artık bu gülünç oyunu sürdürecek değilim Percival. Hem bu ülkeden, hem de bu şehirden hoşlanmıyorum. Senin gibi reye pantolonlu, siyah ceketli, kibar tavırlı, dalavereci küçük adamlardan da tiksiniyorum. Söylediğin gibi bölüşürüz. Ben de Pat'le başka bir ülkeye giderim.

Soluk alınabilinecek, rahatça dolaşılacak bir ülkeye. Hisse senetlerini sen paylaştır. Sağlam, kâr getiren senetler senin olsun. Bana kendi deyiminle babamın son zamanlarda parasını çarçur ettiklerini ver. Herhalde çoğu beş para etmez. Ama sonunda bir ikisinin bana, sana düşen hisse senetlerinden çok daha fazla para getireceğinden eminim. Babam kurnaz herifin biriydi. Bazı riskleri göze alırdı. Ben de onun hem tecrübesine, hem şansına güveniyorum. Sana gelince sümüklü böcek..." Lance ağabeysine doğru gitti, Percival geriledi. Lance, "Merak etme," dedi. "Sana elimi sürecek değilim. Benim şirketten çıkmamı istiyordun. Bu istediğine de erişeceksin. Buna sevinmelisin." Kapıya doğru giderken ekledi. "İstersen bana Karatavuk madenini de ver. Eğer kana susamış MacKenzie'ler peşimizdelerse, onları Afrika'ya çekerim." Kapıda durdu. "Fakat onların bu kadar yıl sonra intikam almaya kalkışacaklarını pek sanmıyorum. Oysa Müfettiş Neele bu işi ciddiye alıyor. Öyle değil mi?"

Percival mırıldandı. "Saçma. İmkânsız bu."

Lance, "Ona sor," diye homurdandı. "Karatavuklarla, babamın cebinden çıkan çavdarla neden o kadar ilgileniyor?"

Müfettiş Neele parmağını üst dudağına sürdü. "Geçen yazki karatavuk olayını hatırlıyorsunuz, değil mi, Bay Fortescue? Bunun soruşturulması gereken bazı noktaları var."

Percival tekrar, "Saçma," dedi. "MacKenzie'lerin adını yıllardır duymadık."

Lance atıldı. "Buna rağmen aramızda bir MacKenzie olduğuna dair yemine hazırım.

Müfettiş de böyle düşünüyor sanırım."

Müfettiş Neele, Lancelot Fortescue'a, genç adam tam sokağa çıktığı sırada yetişti. Lance ona bakarak mahcup bir tavırla gülümsedi. "Öyle bağırıp çağırmak niyetinde değildim. Fakat birdenbire tepem attı. Neyse... Nasıl olsa, eninde sonunda olacaktı bu. Pat'le Savoy'da buluşacağım. Siz de o tarafa mı gidiyorsunuz?"

"Hayır. Ben Baydon Heath'e döneceğim. Fakat size sormak istediğim bir şey var."

"Evet?"

"İç büroya girip beni gördüğünüz zaman şaşırdınız. Neden?"

"Herhalde sizi orada bulacağımı sanmıyordum. Percival'in odada olduğunu düşünüyordum."

"Size onun çıktığını söylememişler miydi?"

Lance merakla ona baktı. "Hayır. Bana onun bürosunda olduğunu söylediler."

"Anlıyorum... Kimse onun çıktığını bilmiyordu. İç büronun ikinci bir kapısı yok.

Fakat o küçük bekleme odasından koridora açılan bir kapı var. Herhalde ağabeyiniz oradan çıktı. Fakat Bayan Hardcastle'ın size bunu söylememiş olmasına şaştım."

Lance güldü. "Herhalde kadın çayını almaya gitmişti."

"Evet... evet... herhalde."

Lance ona döndü. "Ne var, Müfettiş Bey?"

"Sadece basit bir, iki noktayı anlamaya çalışıyordum, Bay Fortescue..."

24

Baydon Heath'e giden trende Müfettiş Neele gazetesini okumaya çalıştı ama aklı başka yerlerleydi. Japonya'da zelzele olmuş, Tangani-ka'da uranyum bulunmuştu, bir denizcinin cesedi Southampton'da karaya vurmuştu. Rıhtım işçileri de grev yapmaya hazırlanıyordu. Vereme çok iyi gelen bir ilaç bulunmuştu. Birkaç kişi başlarına vurulan sopayla ölmüşlerdi.

Fakat Müfettiş Neele, Porsuk Ağacı Kulübesi'ne geldiği zaman bazı kararlar vermiş bulunuyordu. Hay'e, "O kadın nerede?" diye sordu. "O hâlâ burada mı?"

"Miss Marple mi? Evet, hâlâ burada. Yukardaki ihtiyar kadınla çok dostlar."

"Anlıyorum..." Neele bir an durdu. Sonra da, "O şimdi nerede?" dedi. "Kendisiyle konuşmam gerekiyor."

Birkaç dakika sonra Miss Marple genç adamın yanına geldi. Yanakları kızarmıştı, kesik kesik soluk alıyordu. "Beni mi görmek istediniz. Müfettiş Neele? Sizi bekletmediğimi umarım... Aşçıbaşı Bayan Crump'la yemekten

bahsediyorduk, onu böreklerinden dolayı tebrik ettim. Onunla dost olmam gerekiyordu.

Müfettiş Neele gülümsedi. "Çünkü kendisine Gladys Martin hakkında bazı sorular sormak istiyordunuz."

Miss Marple başını salladı. "Evet. Gladys hakkında, Bayan Crump' m bana birçok şey anlatabileceğinden emindim. Cinayetle ilgili olarak değil tabii. Fakat Gladys'in son zamanlardaki hali tavrı hakkında.,."

Müfettiş Neele, "Bunların size bir yararı oldu mu?" diye sordu.

Miss Marple başını salladı. "Oldu ya. Bence artık her şey yavaş yavaş

belirlenmeye başladı. Siz de o kanıda değil misiniz?"

Neele mırıldandı. "Hem o kanıdayım, hem de değilim." Hay'in odadan çıkmış

olduğunu anlayınca daha dostça bir tavır takındı. "Buraya bakın, Miss Marple.

Sizinle ciddi şekilde konuşmak istiyorum."

"Evet, Müfettiş Neele?"

"Bir bakıma sizinle değişik görüş açılarını temsil ediyoruz. Yard'da sizden söz edildiğini işitmiştim, Miss Marple." Gülümsedi. "Orada çok iyi tanındığınız anlaşılıyor."

Miss Marple adeta kuş gibi cıvıldadı. "Nasıl oluyor bilmiyorum... Fakat kendimi çoğunlukla benimle ilgisi olmayan meselelerin ortasında buluyorum. Yani cinayetlerin, acayip olayların..."

Müfettiş Neele, "Oldukça ünlüsünüz..." diye devam etti. "Daha önce de dediğim gibi sizinle birbirine zıt iki görüş açısının temsilcisiyiz. Bunlardan biri delice, biri akıllıca."

Miss Marple başını yana eğdi. "Bu sözlerle neyi kasdediyorsu-nuz?"

"Miss Marple bir olaya akla yakın bir görüş açısından bakılabilir. Bir cinayet birkaç kişinin işine yaramıştır. Bunların içinde özellikle biri

bu ölümden çok yararlanacaktır. İkinci cinayet de aynı kişinin işine gelmektedir. Üçüncü ölüm ise katilin kendisini güvenceye almak için işlediği bir cinayettir."

Miss Marple sordu. "Fakat üçüncü cinayet dediğiniz hangisi?" Parlak çini mavisi gözlerinde zekice bir ifadeyle müfettişe bakıyordu.

Neele başını salladı. "Evet. Belki bu bakımdan haklısınız. Geçen gün müdür muavini bana bu cinayetlerden söz ederken bütün bunlarda ters bir şey varmış

gibi geldi. Bunu sonra anladım. O sırada çocuk şiirini düşünüyordum. Kral hazinesinde kraliçe odada, hizmetçi çamaşırları asıyor. Bu sıra yanlıştı."

Miss Marple, "Evet," diye cevap verdi. "Görünüşte sıra böyle. Fakat aslında Gladys'in Bayan Adele Fortescue'dan daha önce öldürülmüş olması gerek. Öyle değil mi?"

Neele, "Evet," dedi. "Öyle olduğunu sanıyorum. Kızın cesedi o gece geç vakit bulundu. Bu yüzden onun ne zaman öldüğü kesin olarak saptanamadı. Fakat bana kalırsa kız beş sularında öldürüldü. Yoksa..."

Miss Marple onun sözünü kesti. "Çünkü kız o zaman ikinci tepsiyi de kütüphaneye götürdü."

"Evet. Kız ilk çay tepsisini kütüphaneye bıraktı. İkinci tepsiyle hole çıktığı sırada bir şey oldu. Gladys ya bir şey gördü ya bir şey işitti. Bütün mesele bunun ne olduğunu öğrenebilmekte. Belki kız, Bayan Adele Fortescue'nun odasından çıkarak, merdivenlerden inen Vivian Dul-bois'in ayak seslerini duydu. Veya Eiaine'nin sevgilisi Gerald Wright'in yan kapıdan girdiğini. Bu ne ise, kız tepsiyi bıraktığı gibi dışarı koştu. Ondan sonra da öldürüldü sanırım. Hava soğuktu. Kızın sırtında ince bir üniforma vardı."

Miss Marple, "Haklısınız," dedi. "Yani bu "hizmetçi bahçede çamaşır asıyordu"

cümlesine uygun bir şey değildi. Akşamın o saatinde çamaşır aşmazdı Gladys.

Çamaşırları toplamaya ise o soğuk havada sırtına palto almadan gitmezdi. Bu da, Gladys'in burnuna takılan mandal gibi, bir kamuflajdı. Katil cinayetleri şiire uydurmaya çalışıyordu."

Müfettiş Neele bağırdı. "Tamam. Delilik bu. İşte ben bu yönden sizinle aynı kanıda değilim. Bu çocuk şiiri meselesine inanamıyorum."

"Fakat bu olanlara uyuyor, Müfettiş Neele. Bunu kabul etmelisiniz."

Neele içini çekti. "Evet, uyuyor. Ama buna rağmen sıra yine de yanlış. Yani şiirde üçüncü olarak öldürülen hizmetçi. Fakat iz üçüncü kurbanın kraliçe olduğunu biliyoruz. Adele Fortescue beşi yirmi beş geceyle, altıya beş kala arası öldürüldü. Herhalde o sırada Gladys çoktan ölmüştü."

Miss Marple mırıldandı. "Bu da çocuk şiirine uymuyor, öyle değil mi? Onun için de çok manalı..."

Müfettiş Neele omzunu silkti. "Belki de biz fazla ince eleyip sık dokuyoruz.

Fakat ben şu anda görüş açım sizinkinin aynıymış gibi konuşuyorum, Miss Marple.

Şimdi de size meseleyi kendi açımdan anlatacağım. Karatavukları, çavdarları bir tarafa bırakıyorum. Aklı başında bir insanın cinayet işlemesinin nedenlerini sayacağım. Önce... Rex Fortescue'nun ölümü. Bundan kim yararlandı. Bir sürü kimse. Fakat en başta oğlu Percival. Fakat Percival o sabah Porsuk Ağacı Kulübe-si'nde değildi. Ama artık bu da önemli sayılmaz..."

Miss Marple'ın gözleri parladı. "Demek bu işin de bir yöntemi vardı? Ben de bunu tahmine çalışıyordum."

Neele, "Size açıklamamda sakınca yok," dedi. "Taxine marmelata karıştırılmıştı.

Kavanozun üstündeydi bu. Marmelatı da Rex Fortescue yedi. Daha sonra da kavanoz bahçeye atıldı."

Yaşlı kadın mırıldandı. "Demek böyle..."

Müfettiş devam etti. "Şirket iflasa sürükleniyordu. Adele Fortes-cue'ya kocasından kalan yüz bin sterlini verdikleri takdirde şirket büsbütün batacaktı.

Adele kocasının ölümünden sonra bir ay daha sağ kalsaydı, şirket kadına bu parayı ister istemez verecekti. Kadın işin bozulacağına aldırmazdı bile. Fakat Adele Fortescue kocasının arkasından öldü. Para şirkete kaldı. Daha doğrusu Percival Fortescue'ya." Müfettiş acı acı, "Daima Percival," dedi. "Daima Percival. Belki adam,

marmelata zehir karıştırmıştı ama Adele Fortescue'yu ve Gladys'i öldürmesi imkânsızdı. Sekreterinin söylediğine göre adam o gün saat beşe kadar bürosunda çalıştı. Buraya da yedide geldi."

Miss Marple, "Bu da işi çok güçleştiriyor, değil mi?" dedi.

Neele kederli kederli başını salladı. "Güçleştirmek ne kelime? İmkânsız hale sokuyor. Yani... Percival'i kuşkular listesinin başından silmek zorundayız."

Neele ihtiyatı elden bıraktı. "Ne tarafa dönersem döneyim daima aynı kimseyle karşılaşıyorum. Percival Fortescue! Buna rağmen katilin Percival olması imkânsız." Biraz sakinleşti. "Tabii kuşkulandığım başka kimseler de var."

Miss Marple çabucak, "Vivian Dulbois tabii," diye cevap verdi. "Ve Gerald Wright. Çok haklısınız, Müfettiş Neele. işe çıkar karıştı mı, insan

kuşkulanır.

En iyisi kimseye inanmamaktır."

Neele istememesine rağmen güldü. Demek her zaman insanların en kötü tarafını düşünmek gerekiyor?"

Bu şirin ve narin, yaşlı kadından beklenmeyecek bir sözdü Miss Marple, "Tabii,"

dedi. "Ben daima insanların kötü olduklarına inanırım. İşin kötüsü sonunda da yanılmamış olduğumu anlarım."

Neele başını salladı. "Pekâlâ. Kötü şekilde düşünelim. Cinayeti Vivian Dulbois işlemiş olabilir. Gerald Wright da öyle, tabii bu marmelat meselesinde Elaine kendisine yardım etmiştir. Katil Jennifer Fortescue da olabilir. O da buradaydı.

Fakat bu saydıklarım sizin karatavuk ve çavdar meselesine hiç uymuyor. Bu sizin varsayımınız. Haklı da olabilirsiniz. Eğer öyleyse o zaman da katil bir tek kişi olabilir. Bayan MacKenzie. Kadın yıllardan beri akıl hastanesinde. Oğlu Donald.

Kore savaşında ölmüş. Geriye kızı Ruby MacKenzie kalıyor. Eğer varsayımınız doğruysa, bütün bu cinayetlere o Karatavuk madeni sebep olduysa, o zaman Ruby MacKenzie bu evde demektir. Ve buradakilerden de sadece biri Ruby olabilir."

Öfkeyle başını salladı, "sadece bir tek kişi."

Ayağa kalkarak odadan çıktı.

Mary Dove kendi oturma odasındaydı. Rahat bir yerdi burası. Genç kadın, bir koltuğu işaret etti. "Oturan, Müfettiş Bey..."

Neele onun karşısına geçti. Mary'ye bakıyor, bir taraftan da onun akıl hastanesindeki kadına benzeyip benzemediğini düşünüyordu.

"Evet, Müfettiş Neele? Sizin için ne yapabilirim?"

Neele, "Bildiğiniz gibi bu cinayetlerin acayip yanları var," diye başladı. "Rex Fortescue'nun cebinde bulunan çavdar. Geçen yaz Bay Fortescue'nun masasında bulunan tavuklar... Böreğin içine konulan ölü kuşlar... Bu olaylar olduğu zaman siz buradaydınız, sanırım."

"Evet. Şimdi hatırladım. Çirkin bir olaydı bu, kötü."

"Belki pek de anlamsız değildi. Miss Dove, Karatavuk madeni hakkında ne biliyorsunuz?"

"Karatavuk madeninin adını bile duyduğumu sanmıyorum."

"Bana adınızın Mary olduğunu söylediniz. Bu sizin gerçek isminiz mi?"

Mary Dove kaşlarını kaldırdı. Müfettiş Neele genç kadının gözlerinde ihtiyatlı bir ifade belirmiş gibi geldi. Mary Dove mırıldandı. "Ne acayip soru, Müfettiş

Neele. Yani adımın Mary Dove olmadığını mı söylemek istiyorsunuz?"

Müfettiş tatlı bir ifadeyle, "Evet, onu söylemek istiyorum," diye cevap verdi.

"Bana kalırsa aslında Ruby MacKenzie."

Genç kadın, ona baktı. Yüzü gayet ifadesizdi. Kısa bir sessizlikten sonra Mary Dove, "Ne söylememi bekliyorsunuz?" dedi.

"Lütfen bana cevap verin. Adınız Ruby MacKenzie mi?" ;

"Size adımın Mary

Dove olduğunu söyledim."

"Evet. Fakat kanıtlayabilir misiniz?"

"Görmek istediğiniz nedir? Nüfus kâğıdı mı?"

"Bunun yararı belki olur, belki de olmaz. Yani... elinize asıl Mary Dove'un nüfus kâğıdı geçmiş olabilir. Belki Mary Dove arkadaşınızdı, belki de ölmüş

biri."

"Evet, birçok olasılık var, değil mi?" Mary Dove'un sesi alaycıydı. "İşte size bir bilmece, Müfettiş Neele."

Neele, "Belki sizi Pinewood Akıl Hastanesi'nde tanırlar," dedi.

Mary Dove kaşlarını kaldırdı. Nerede bu hastane?"

"Bunu pekâlâ biliyorsunuz."

"Emin olun bir şeyden haberim yok."

"Ruby MacKenzie olduğunuz konusunda yalan söylüyorsunuz değil mi?"

"Benim hiçbir şeyi inkâr ettiğim yok, Müfettiş Neele. O sözünü ettiğiniz Ruby MacKenzie kimse, benim aslında o olduğumu kanıtlamak da size düşer. Bunu siz de biliyorsunuz, meydan okuyordu. Genç kadın müfettişin gözlerinin içine baktı.

"Evet, bu size düşer. Benim Ruby MacKenzie olduğumu kanıtlayın."

25

Müfettiş Neele merdivenlerden inerken, Hay yavaş fısıldadı, "ihtiyar kedicik sizi arıyor, efendim. Size daha söyleyecekleri varmış."

"Allah kahretsin!"

Hay'in yüzünde en ufak bir kas bile oynamadı. "Evet, efendim." Tam uzaklaşacağı sırada Neele seslendi. "Miss Dove'un sana verdiği kâğıtlara bak. Orada onun eskiden yanlarında çalıştığı kimselerin isim ve adresleri var. Onları soruştur... Ha, evet. Öğrenmeni istediğim başka şeyler de var." Bir kâğıda çabucak bir şeyler karalayarak, bunu Hay'e uzattı.

"Ben emirlerinizi hemen yerine getiririm, efendim."

Neele holde ilerlerken kütüphaneden birtakım mırıltılar duyuldu. Genç adam kapıdan bir göz attı. Belki Miss Marple kendisini arıyordu ama yaşlı kadın şu anda oturmuş, hem örgü örüyor, hem de bir taraftan Jennifer Fortescue'yle konuşuyordu.

Miss Marple, "Doğrusu hemşirelik gerçekten asil bir meslektir," diyordu.

Müfettiş Neele çabucak çekildi. Yaşlı kadın kendisini fark etmiş, fakat görmemezlikten gelmişti.

i

Miss Marple o tatlı sesiyle konuşmasını sürdürdü. "Bileğimi kırdığım zaman bana öyle müşfik bir hemşire bakmıştı ki... Benden sonra Bayan Sparrow'un oğluna bakmaya gitti. Gayet yakışıklı bir deniz subayıydı o. Doğrusu onların aşkı pek

hoştu. Sonunda nişanlanıp evlendiler. İki çocukları da oldu." Miss Marple, romantik bir tavırla içini çekti. "Buna zatürree sebep oldu... Zatürreede bakım çok önemlidir değil mi?"

Jennifer başını salladı. "Evet öyledir. Tabii şimdi harika ilaçlar var."

Miss Marple, "Sizin çok iyi bir hemşire olduğunuzdan eminim," dedi. "Sizin aşkınız da böyle başladı değil mi? Yani buraya Bay Ferci-val Fortescue'ya bakmaya geldiniz..."

Jennifer mırıldandı. "Evet... Evet... Öyle..." Bu konunun açılmasını pek istemediği belliydi. Fakat Miss Marple sanki bunun farkında değilmiş gibi konuşmasını sürdürdü. "Anlıyorum... Tabii insanın hizmetçilerin

dedikodusunu dinlememesi gerek. Fakat benim gibi yaşlı bir kadın evdekilerin hepsiyle de ilgilenir. Ne diyordum. A, evet. Önce burada başka bir hemşire vardı, değil mi?

Onu yolladılar ve yerine siz geldiniz. Herhalde kadın pek dikkatsizdi."

Jennifer, "Onun dikkatsiz olduğunu sanmıyorum," diye cevap verdi. "Zannedersem kadının babası çok hastaydı. Onun üzerine kendisinin yerini ben aldım."

Miss Marple gülümsedi. "Evet. Sonra da birbirinize âşık oldunuz. Doğrusu pek tatlı bu."

"Ben bundan pek emin değilim. Bazen..." Jennifer'ın sesi titriyordu. "Bazen...

keşke yine hastanede olsaydım diye düşünüyorum."

"Evet, evet, anlıyorum. Mesleğinizi çok seviyordunuz."

"O sırada pek sevmiyordum. Ama şimdi düşünüyorum da bu hayat çok sıkıcı. Günler birbirini kovalıyor. Yapılacak hiçbir şey yok. Val ise başını işinden kaldırmıyor."

Miss Marple başını salladı. "Centilmenler son zamanlarda sıkı çalışmak zorunda kalıyorlar. Paraları ne kadar çok olursa olsun, boş zamanları yok."

"Evet. Bu yüzden karılarının da içleri sıkılıyor." Jennifer içini çekti. "Keşke buraya hiç gelmeseydim. Ama bana da iyi oldu. Bunu yapmamalıydım."

"Ne yapmamalıydınız, yavrum?"

"Val'le evlenmemeliydim... Neyse..." İçini çekti. "Artık bundan söz etmeyelim."

Onun üzerine Miss Marple Paris'te giyilmeye başlanan eteklikleri anlatmaya koyuldu.

Miss Marple, Müfettiş Neele'yi kütüphanede buldu.

"Konuşmamızı kesmediğiniz için çok teşekkür ederim, Müfettiş Bey. Öğrenmek istediğim bir iki küçük şey vardı." Sonra sitemle ilave etti. "Deminki konuşmamız bitmeden kalktınız."

Neele kendisini zorlayarak tatlı tatlı gülümsedi. "Özür dilerim. Korkarım kabalık ettim. Sizi görüşmek için çağırdım sonra da sadece ben konuştum."

Miss Marple hemen, "Önemi yok," dedi. "Çünkü ben o sırada henüz elimdeki kozların hepsini açmaya hazır değildim. Zira ben emin olmadıkça kimseyi suçlamak istemem. Ve şimdi eminim."

"Neden eminsiniz, Miss Marple?"

"Rex Fortescue'yu kimin öldürdüğünden. Marmelat hakkında söyledikleriniz kanaatimi kuvvetlendirdi. Bu işi kimin ve nasıl yaptığını biliyorum."

Müfettiş Neele gözlerini kırpıştırdı. Miss Marple bunu fark etmişti. "Korkarım bazen düşündüklerimi anlaşılır şekilde açıklayamıyorum," diye mırıldandı.

"Doğrusu henüz neden söz ettiğinizi anlamış değilim, Miss Marple."

Miss Marple gülümsedi. "O halde işe başından başlayalım. Tabii zamanınız varsa.

Size kendi görüşümü açıklamak istiyorum. Bu evde birçok kişiyle konuştum. Çünkü telefon konuşması ve naylon çorap sorunlarını hemen çözümlemek istiyordum."

Müfettiş Neele tekrar gözlerini kırpıştırdı. Bir taraftan da, başıma gelenler, diye düşünüyordu. Ben de onu aklı başında bir insan sanıyordum... Ama neyse, belki kadıncağız bir şeyler öğrenmiştir. Sonra, "Sizi dinliyorum, Miss Marple,"

dedi. "Lütfen başından başlayın, olur mu?"

Yaşlı kadın başını salladı. "Tabii. Ve başlangıç Gladys'ti. Yani ben buraya Gladys yüzünden geldim. Büyük bir nezaket göstererek, kızın eşyalarına bakmama izin verdiniz. Naylon çoraplar, telefonlar derken iş anlaşıldı. Yani Rex Fortescue'yla taxine meselesi."

Müfettiş Neele, sordu. "Yani... marmelata taxine'i kimin karıştırdığı hakkında bir varsayımınız mı var?"

Miss Marple, "Bu varsayım değil," dedi. "Bu işi kimin yaptığını biliyorum."

Müfettiş Neele üçüncü kez gözlerini kırpıştırdı." .'¦

Miss Marple, "Bu işi

Gladys yaptı tabii," diye gülümsedi.

Müfettiş Neele, Miss Marple'a bakarak, ağır ağır başını salladı. Sonra da hayretle, "Yani Gladys'in Rex Fortescue'yu bilerek zehirlediğini mi söylemek istiyorsunuz?" diye sordu. "Affedersiniz. Miss Marple fakat ben buna inanamam."

Yaşlı kadın atıldı. "Gladys onu zehirlemek amacında değildi. Fakat marmelata taxine'i o koydu. Onu sorguya çektiğiniz zaman kızın sinirli ve endişeli olduğunu söylediniz. Üstelik suçlu gibi bir hali de vardı değil mi?"

"Evet ama suçu cinayet değildi, herhalde?"

"Değildi tabii. Anlattığım gibi Gladys kimseyi öldürmek niyetinde değildi. Fakat marmelata taxine'i karıştırdı. Tabii bunun zehir olduğunu bilmiyordu."

"Taxine'i ne sanıyordu?" Müfettişin sesinden Miss Marple'ın sözlerini hâlâ ciddiye almadığı anlaşılıyordu.

Miss Marple, "Gaiiba bunu gerçek serumu olduğunu sanıyordu," diye cevap verdi.

"Kızların gazetelerden kesip sakladıkları şeyler çok ilgi çekici oluyor. Eskiden de böyleydi, ilerde de yine böyle olacak.

- 158 -

- 159

Güzellik reçeteleri sevdikleri erkeği cezbetmenin yolları. Büyüler, sihirleri, olağanüstü Olaylar. Tabii bu sonuncular bugün artık bilim adı altında toplanıyor. Artık kimse sihirbazlara, birinin gelip sihirli değneğini salladığı takdirde kurbağa şekline döneceğine inanmıyor. Fakat biri gazeteye bir ilim adamının iğneyle vücudunuza bazı bezelerin suyundan verdiği takdirde kurbağaya benzer bir hal alacağınızı yazdığı zaman buna herkes inanıyor. Gladys de gazetelerde gerçek serumu hakkında yazılar okumuştu. Adam, Gladys'e onun da böyle bir şey olduğunu söylediği zaman tabii kızcağız buna hemen inandı."

Müfettiş Neele sordu. "Kim... Ne zaman söyledi?" Miss Marple kaşlarını çattı.

"Albert Evans. Tabii aslında adamın ismi bu değil. Her neyse... Adam, Gladys'le geçen yaz kampta tanıştı. Kıza iltifat etti. Ona âşık olduğunu söyledi. Ve zannedersem bu arada büyük bir haksızlığa uğramış olduğunu da anlattı. Yani...

Rex Fortes-cue'ya bu haksızlığını itiraf ettirmek ve ondan tazminat almak lazımdı. Bunu kesin olarak bilmiyorum, Müfettiş Neele. Fakat doğru olduğundan eminim. Kızı bu eve hizmetçi olarak soktu. Son zamanlarda hizmetçi az olduğu için bu kızların çoğu istedikleri yerde iş bulabiliyorlar. Sonra Albert Evans, Gladys'le bir gün kararlaştırdı. Adamın son kartpostalda ne dediğini hatırlıyorsunuz değil mi? "Randevumuzu unutma." Bütün umutlarını bağladıkları gündü bu. Gladys, Albert'in verdiği ilacı marmelatın üstüne karıştıracak ve Rex Fortescue da bunu yiyecekti. Kız ayrıca adamın cebine çavdar da koyacaktı.

Bilmiyorum Albert bu çavdar için ne hikâye uydurdu? Fakat size başından beri söylediğim gibi Gladys Martin gayet saf bir kızdı. Hatta onun yakışıklı bir genç tarafından söylemek şartıyla inanmayacağı hiçbir şey yoktu." Müfettiş Neele şaşkın şaşkın mırıldandı. "Devam edin." Miss Marple bu isteği yerine getirdi.

"Herhalde Albert, Gladys'e o gün Rex Fortescue'nun bürosuna gideceğini, gerçek serumun zamanla etkisini göstereceği için adamın her şeyi, yaptığı kötülüğü itiraf edeceğini söylemişti. Gladys'in, Rex Fortescue'nun öldüğü zaman neler hissettiğini herhalde tahmin edebilirsiniz?"

Müfettiş Neele itiraz etti. "Ama o zaman her şeyi anlatırdı."

Miss Marple hemen sordu. "Kız sizi ilk gördüğü zaman ne söyledi?"

Yaşlı kadın zaferle bağırdı. "Gördünüz mü? Bu şartlar altında ancak böyle bir şey söyleyebilirdi. Gladys, yanımda çalıştığı sıralarda bir biblo kırdığı zaman hemen, 'Ben yapmadım, Miss Marple,' derdi. Bü iş nasıl oldu bilmiyorum.

Zavallıların elinde değildir bu. Yaptıklarına çok üzülürler, fakat suçu üzerilerine almamaya da çalışırlar. Rex Fortes-cue'yu zehirlemek Gladys'in aklından bile geçmiyordu. Fakat adam ölmüştü. Kız herhalde bunu size itiraf edecek değildi. Karakterine uymazdı bu."

Neele, "Evet," dedi. "Herhalde haklısınız." Gladys'le ilk konuştuğu sırada kızın takındığı tavrı hatırlamıştı.

Miss Marple, "Kız önce yalan söyledi, başka türlü yapamazdı," diye devam etti.

"Sonra şaşkın şaşkın bu meseleyi çözümlemeye çalıştı. Belki Albert ilacın ne kadar kuvvetli olduğunu bilmiyordu, diye düşündü. Veya hata yaptı ve bana fazla miktarda verdi. Zavallı kendi kendine durumu anlatmaya,

Albert'i temize çıkarmaya çalıştı. Albert'in kendisini arayacağını umuyordu. Gerçekten de öyle oldu. Adam telefon etti."

Neele çabucak sordu. "Bunu kesin olarak biliyor musunuz?"

Miss Marple başını salladı. "Hayır. Benimki tahmin. Fakat o gün açıklanamayan telefon konuşmaları oldu. Daha doğrusu telefon çaldı. Crump veya karısı cevap verdikleri zaman karşıdan bir ses çıkmadı. Telefon hemen kapandı. Adam numarayı çeviriyor, başkası çıkınca kapatıyordu. Gladys cevap verinceye kadar yaptı bunu.

Sonra da kıza buluşmalarını söyledi."

Neele mırıldandı. "Anlıyorum, Gladys'in öldüğü gün adamla randevusu vardı."

Miss Marple, "Evet," diye cevap verdi. "Bayan Crump bir noktada haklıydı. Gladys en iyi naylon çoraplarını ve en iyi ayakkabılarını giymişti. Biriyle buluşacaktı. Fakat kız Albert'i görmek için sokağa çıkma-

yacaktı. Adam Porsuk Ağacı Kulübesi'ne geliyordu. İşte o yüzden Gladys o gün telaşla etrafta dolaşıyordu. Çayı da yine bu yüzden geç yaptı. İkinci tepsiyi getirdiği zaman, koridordan yan kapıya baktı ve sevgilisini gördü. Adam ona işaret ediyordu. Gladys tepsiyi bırakarak dışarı çıktı."

Neele, "Ve adam onu boğdu," dedi.

Miss Marple dudaklarını büzdü. "Bir dakika sürdü bu. Fakat adam kızın konuşmasından korkuyordu. O zavallı, saf dil kızın ölmesi gerekti. Ve sonra...

adam Gladys'in burnuna çamaşır mandalını taktı." Yaşlı kadının sesi müthiş bir öfkeyle titriyordu. Çocuk şiirine uyması için. Çavdar, karatavuklar, hazine, ekmekle bal ve çamaşır mandalı. Çünkü adamın o sırada kızın burnunu gagalayacak bir kuş aramaya kalkması acayip olurdu..."

Neele ağır ağır, "Tabii adam sonunda tımarhaneye gidecek," dedi. "Deli olduğu için biz de onu asmayacağız."

Miss Marple homurdandı. "Katili asacağınızdan eminim. Çünkü o deli değil, Müfettiş Neele."

Genç adam onu süzdü. "Buraya bakın, Miss Marple. Bana varsayımınızı anlattınız.

Evet, her şeyi bildiğinizi söylüyorsunuz ama yine de bir varsayım bu. Kendine Albert Evans adını takan bir adamın Gladys'le tatil kampında tanıştığını ve kızdan bu işte faydalandığını söylüyorsunuz. Bu Albert Evans, eski Karatavuk madeninin intikamını almak isteyen biri. MacKenzie'nin oğlu Donald'ın savaşta ölmediğini iddia ediyorsunuz değil mi? Sizce o sağ ve bu cinayetler de onun başının altından mı çıktı?"

Fakat Müfettiş Neele, hayretle Miss Marple'ın hayır anlamında başını salladığını gördü.

"Hayır! Hayır! Benim söylemek istediğim bu değil. Anlamıyor musunuz, Müfettiş

Neele. Bu karatavuk meselesi sadece kamuflaj. Kütüphanedeki masaya ve böreğe konulan karatavukları duyan biri bundan yararlanmaya kalktı. Aslında böyle bir karatavuk meselesi vardı. Kuşları masaya ve böreğe o maden olayını bilen ve bunun intikamını almak isteyen biri koymuştu. Fakat onun amacı sadece Rex Fortescue'yu korkutmak veya adamın rahatını kaçırmakta. Bence çocukları büyüyüp ilerde intikam almaları için yetiştirmek imkânsızdır, Müfettiş Neele. Çocukların da kendilerine göre akılları ve mantıkları vardır. Fakat babası dolandırılan ve hatta ölüme terk edilen bir çocuk, bunu yapan kimseye kötü bir oyun oynamaya kalkabilir. Burada da böyle oldu sanırım. Katil de o karatavuk olayından yararlandı."

Müfettiş, "Katil," dedi. "Haydi, Miss Marple. Şu katil hakkındaki fikirlerinizi de öğrenelim. Kim bu adam?"

Miss Marple içini çekti. "Onun adını duyduğunuz zaman hiç şaşmayacaksınız, Müfettiş Neele. Çünkü onun kim olduğunu söyler

söylemez, gerçekten o bu cinayetleri işleyebilecek bir tip, diyeceksiniz. O akıllı, zeki ve hain. Bu cinayetleri de para için işledi sanırım. Hatırı sayılır bir miktar olmalı bu."

"Percival Fortescue?" Müfettiş Neele bu adı yalvarır gibi söylemişti. Fakat daha bu isim ağzından çıkarken de yanılmış olduğunu anladı. Miss Marple'ın tarifi Percival Fortescue'ye uymuyordu.

Miss Marple, "Hayır, hayır," dedi. "Katil Percival Fortescue değil..."

26

Müfettiş Neele mırıldandı. "İmkânsız."

Arkasına yaslanarak, Miss Marple'a baktı. Yaşlı kadının dediği gibi şaşırtmamıştı. Lance Fortescue tarife uyuyordu. Fakat Müfettiş Neele aradıkları adamın Lance Fortescue olabileceğine bir türlü inanamı-yordu.

Miss Marple sandalyesinde öne doğru eğildi. Küçük bir çocuğa basit bir aritmetik problemini anlatan biri gibi konuşmaya başladı.

"Lance, daima böyleydi. Yani... daima kötüydü o. Tepeden tırnağa kadar kötü fakat şirindi. Özellikle kadınlar tarafından çok beğeniliyordu. Çok zeki o.

Kendisini tehlikeye atmaktan da korkmuyor. Daima tehlikeli işlere girişmiş, fakat şirinliği yüzünden insanlar onun kötü de-

ğil, iyi olduğuna inanmışlar. Lance bu yaz babasını görmeye gelmiş. Babasının ona mektup yazdığına, kendisini çağırdığına katiyen inanmıyorum. Tabii bu iddiasını destekleyecek kanıtlar bulduysanız o başka." Müfettişe baktı.

Neele başını salladı. "Hayır. Babasının onu çağırttığını gösterecek hiçbir delil yok. Bende Lance'ın güya babasını gördükten sonra ona yazdığı bir mektup var.

Fakat Lance bu mektubu önceden hazırlamış, buraya geldiği gün de bunu babasının kâğıtları arasına karıştırmış olabilir."

Miss Marple içini çekti. "Dediğim gibi o çok zeki..." Nerede kalmıştım? Evet.

Bana kalırsa, Lance uçakla buraya geldi ve babasıyla barışmaya çalıştı. Fakat Rex Fortescue'nun onunla barışmaya niyeti yoktu. Lance evlenmişti. O zamana kadar hileli işlerle biraz artırdığı ufak gelirinin artık kendisine yetişmesi imkânsızdı. Pat'e çok âşıktı. Gerçekten çok iyi bir kız o. Lance karısıyla sakin, dürüst bir hayat sürmek istiyordu. Öyle karışık işlere girişmeyecekti artık. Genç adama göre bunu da ancak bol parası olduğu takdirde yapabilirdi.

Porsuk Ağacı Kulübe-si'ne geldiği zaman o karatavuklardan söz edildiğini duydu.

Belki bunu ona babası söyledi, belki de Adele. Lance o zaman MacKenzie'nin kızının evde olduğu kanısına vardı. Cinayet işlediği takdirde suçu onun üzerine yıkabilecekti. Zira Lance babasından istediğini alamayacağını anlayınca, soğukkanlılıkla babasını öldürmekten başka çare kalmadığını düşünmüştü.

Babasının... şey... pek iyi olmadığının farkındaydı. O ölünceye kadar hiçbir şey kalmayacağından korkuyordu."

Müfettiş atıldı. "Lance babasının sağlığının bozuk olduğunu aslında biliyordu."

"Hah... Böylece birkaç şey de anlatılmış oluyor. Karatavuk olayını duyunca, babasının küçük adının da Rex oluşu, ona o çocuk şiirini hatırlattı. Cinayetlere delice bir hava verdi. Ve bütün bunları MacKen-zie'lerin eski tehditlerine bağladı. O zaman Adele'i de ortadan kaldırabilecekti. Böylece

yüz bin sterlin de şirketten çıkmamış olacaktı. Fakat şiire uyacak üçüncü biri daha olmalıydı.

Bahçede çamaşır asan hiz-

metçi... Zannedersem o korkunç plan o vakit aklına geldi. Konuşama-dan susturacağı masum bir suç ortağı. Üstelik bu sayede ilk cinayet sırasında İngiltere'den uzaklarda da olacak, kimse de kendisinden kuşkulanmayacak^. Gerisi çok kolay oldu. İstasyondan saat beşe birkaç dakika kala buraya geldi. Gladys elinde ikinci tepsiyle hole çıkmıştı. Lance yan kapıya geldi. Kızı görerek ona işaret etti. Kızı boğarak çamaşır ipinin asılı olduğu tarafa sürüklemek sadece üç dört dakika sürdü. Sonra ön kapıyı çalarak eve girdi. Aileyle birlikte çay içti. Yukarı çıkarak, Miss Ramsbottom'la konuştu. Tekrar aşağıya indiği zaman kimseye görünmeden kütüphaneye girdi. Adele orada yalnız, son çayını içiyordu.

Lance kanepeye kadının yanına oturdu. Adele'le konuşurken usulca fincanın içine siyanürü attı. Bu o kadar güç bir şey değil. Şekere benzeyen beyaz bir madde...

İnsan korkusuz olursa bu işi kolaylıkla yapabilir. Lance da son derece korkusuz."

Müfettiş Neele ağır ağır, "Evet," dedi. "Bu olabilir. Fakat Miss Marple, bu cinayetler ona ne kazandıracaktı? İşte bunu anlayamıyorum. Evet. Rex Fortescue

sağ kalsaydı, şirket tamamıyla iflas edecekti. Fakat Lance'ın hissesi onun bu tehlikeyi göze almasına üç kişiyi öldürmesine değecek kadar büyük mü?

Sanmıyorum. Hiç sanmıyorum."

Müfettiş Marple, "Evet, bu mesele biraz güç," diye itiraf etti. "Size hak veriyorum. Acaba... Bir an duraksadı. Sonra müfettişe baktı. "Acaba... doğrusu ben bu işlerden hiç anlamam... fakat... acaba Karatavuk madeninin değersiz olduğu doğru mu?"

Neele düşündü. Kafasında birtakım bilgiler bir araya toplanıyordu şimdi.

Lance'ın Percival'den kıymetli olmayan hisse senetlerini almaya razı görünmesi... O gün kapıdan çıkarken söylediği son sözler. 'Karatavuk madenini de ver de kana susamış MacKenzie'leri Afrika'ya çekeyim...' Altın madeni. Kıymetsiz bir altın madeni... Fakat belki de maden kıymetsiz değildi? Fakat buna da imkân yok gibiydi. İhtiyar Rex Fortescue bu bakımdan hata yapacak bir adam değildi.

Fakat son zamanlarda maden tekrar incelenmiş olabilirdi. Maden neredeydi? Lan-

ce, "Batı Afrika'da," demişti. Fakat başka biri... Evet, Miss Ramsbottom bunun Doğu Afrika'da olduğunu söylemişti. Lance, doğu yerine batıya özellikle onları şaşırtmak için mi söylemişti? Miss Ramsbottom ihtiyardı. Bunamıştı belki de.

Fakat belki bu bakımdan kadın haklıydı. Lance da geçenlerde Doğu Afrika'dan gelmişti. Acaba son zamanlarda yeni bir şey mi öğrenmişti?

Birdenbire Müfettiş Neele bir şey daha hatırladı. Trende gazete okumuştu.

"Tanganika'da uranyum bulundu."

Belki de uranyum, Karatavuk madeninin yöresinde bulunmuştu. Eğer öyleyse o zaman her şey anlaşılıyordu. Lance bunu nasılsa öğrenmiş, uranyum sayesinde büyük bir servete konacağını anlamıştı. Büyük bir servete. İçini çekerek, Miss Marple'a baktı.

Sitem eder gibi, "Bütün bunları nasıl kanıtlayacağım?" dedi. "Bana bunu söyler misiniz?"

Miss Marple ona cesaret vermek istermiş gibi başını salladı. Sanki Müfettiş

Neele burs kazanmak için sınava girmeye hazırlanan, küçük yeğeniydi.

"Kanıtlarsınız, canım, kanıtlarsınız. Siz çok zeki bir insansınız, Müfettiş

Neele. Bunu daha ilk görüşte anladım. Katilin kim olduğunu bildiğinize göre artık aleyhinde kolaylıkla kanıt bulursunuz. Örneğin tatil kampında...

Oradakiler muhakkak Lance'ın resmini tanırlar. Herhalde Lance de orada bir hafta neden kaldığını, niçin Albert Evans adını kullandığını kolay kolay söyleyemez."

Müfettiş Neele evet, diye düşündü. "Lance Fortescue, zeki ve ahlaksız. Ama aynı zamanda gözüpek de. Kendisini büyük tehlikeye attı." Müfettiş kendi kendine söz verdi. "Onu yakalayacağım." Sonra da tekrar kuşkuya kapılarak Miss Marple'a baktı.

"Fakat bunların hepsi de varsayım. Bunu siz de biliyorsunuz."

"Evet... Fakat siz katilin Lance olduğundan eminsiniz, değil mi?"

"Galiba... Ben daha önce de onun gibilere rastladım."

Yaşlı kadın başını salladı. "Evet... Zaten önemli olanı da bu. Zaten ben de bu yüzden katilin Lance olduğunu anladım. Bundan emin oldum. Hayır, hayır. Ne münasebet. Pat yüzünden. Çok iyi bir kız o. Fakat daima kötü erkeklerden hoşlanıp onlarla evlenen tiplerden, işte bu yüzden Lance dikkatimi çekti..."

Müfettiş, "Katilin Lance Fortescue olduğundan eminim," dedi. "Bunu itiraf etmeliyim. Fakat daha ortada açıklanamayan bir sürü şey var. Örneğin, Ruby MacKenzie. Doğrusu onun bu evde olduğuna yemin..."

Miss Marple genç adamın sözünü kesti..

"Bu yönden haklısın. Yalnız siz yanlış kimseden kuşkulandınız. Şimdi bir de gidip Bayan Percival'le konuşun..."

Müfettiş Neele, "Bayan Fortescue," dedi. "Bana evlenmeden önceki isminizi söyler misiniz?"

Jennifer bağırdı. "Oh!" yüzünde korku dolu bir ifade belirmişti.

Müfettiş Neele mırıldandı. "Sinirlenecek bir şey yok, madam. Fakat gerçeği söylemeniz çok daha iyi olur. Evlenmeden önce isminizin Ruby MacKenzie olduğundan eminim. Bu bakımdan yanılmıyorum, değil mi?"

Bayan Percival kekeledi. "Benim... şey... ah... şey... Peki ama adım Ruby MacKenzie'yse ne olacak?"

Müfettiş adeta şefkatle, "Hiçbir şey olmayacak," diye cevap verdi. Sonra da ekledi. "Birkaç gün önce Pinewood Hastanesi'de annenizle konuştum."

Jennifer içini çekti. "Annem bana çok kızgın. Artık hastaneye gidip kendisini görmüyorum, çünkü çok sinirleniyor. Zavallı anneciğim. O babama çok düşkündü."

Müfettiş Neele başını salladı. "Sizi de melodrama kaçan intikam planlarıyla büyüttü değil mi?"

Jennifer, "Evet," diye cevap verdi. "Bizi, babama yapılanları unutamayacağımıza ve ilerde bir gün Rex Fortescue'yu öldüreceğimize ye-

min ettirdi." Bir an durdu. "Tabii hemşire okuluna gidip derslere başlayınca annemin dengesiz bir kadın olduğunu sezdim."

Müfettiş Neele, "Fakat siz de intikam alma isteği duymuş olmalısınız, Bayan Fortescue," dedi.

Jennifer ona baktı. "Tabii duydum. Bir bakıma Rex Fortescue babamı gerçekten öldürmüş sayılırdı. Babamı tabancayla vurduğunu veya bıçakladığını demek istemiyorum. Fakat Rex Fortescue'nun babamı ölüme bıraktığından eminim. Bu da hemen hemen aynı şey değil mi?"

Müfettiş Neele, "Evet, ahlaksal yönden öyle," dedi.

Jennifer, "Bu yüzden Rex Fortescue'ya yaptığını ödetmek istiyordum," diye devam etti. "Arkadaşlarımdan bir hemşire, oğluna bakmak için buraya gelince, ona yanaştım. Buradan ayrılması ve yerine beni getirtmelerini söylemesi için kızı ikna ettim. Doğrusu ne yapmak niyetinde olduğumu ben de pek bilmiyordum... Fakat bana inanın, Müfettiş Neele, Rex Fortescue'yu öldürmeyi hiçbir zaman düşünmedim.

Hiçbir zaman... Galiba, oğluna iyi bakmamayı tasarlıyordum. O ölecek, ben de Rex Fortescue'dan intikam almış olacaktım. Fakat insan hemşire oldu mu, böyle şey de yapamıyor. Aslında Val'i iyi edebilmek için çok uğraştım. Güçlükle ölümden kurtuldu o. Sonra bana âşık oldu. Evlenme teklif ettiği zaman, işte bu daha mantıklı ve tehlikesiz bir intikam yöntemi, diye düşündüm. Rex Fortescue'nun oğluyla evlenecek ve adamın babamdan dolandırdığı paraları bu suretle geri alacaktım. Evet, bu çok daha mantıklı bir yoldu."

Müfettiş Neele "Evet," diye mırıldandı. "Gerçekten daha mantıklı bir yöntem."

Sonra da ekledi. "Rex Fortescue'nun masasına ve böreğin içine karatavukları koyan sizdiniz değil mi?"

Bayan Percival kıpkırmızı kesildi.

"Evet... Korkarım aslında pek gülünç bir şeydi bu... Fakat Rex Fortescue bir gün insanların budalalığından onları nasıl dolandırdığından, paralarını kolaylıkla ellerinden aldığından söz ederek övünüyordu. Ama bu işleri daima yasalara aykırı sayılmayacak bir şekilde yapmıştı.

Fena halde kızdım. Onu iyice korkutayım, diye düşündüm. Hakikaten de adamın ödü patladı. Bir hayli endişelendi." Telaşla ekledi. "Fakat bu anlattıklarımdan başka bir şey yapmadım! Hakikaten yapmadım, Müfettiş Neele, benim... benim cinayet işlediğimi de sanmıyorsunuz ya?"

Müfettiş Neele gülümsedi.

"Hayır, hayır, böyle bir şey düşündüğüm yok." Bir an durduktan sonra, "Ha, sahi aklıma geldi. Son zamanlarda Miss Dove'a para verdiniz mi hiç?" diye sordu.

Jennifer'ın ağzı bir karış açık kaldı. "Nereden bildiniz?"

Müfettiş Neele, "Biz çok şey biliriz," dedi. Sonra da içinden ilave etti. Birçok şeyi de tahmin zorunda kalırız.

Jennifer çabuk çabuk konuşmaya başlamıştı. Bana gelerek, 'Müfettiş Neele benim Ruby MacKenzie olduğumu söyledi,' dedi. 'Beni suçladı... Eğer beş yüz sterlin bulup bana verirsen, bunun aksini iddia etmeye kalkmam. Müfettiş de daima benden kuşkulanır.' Karşı koyacak oldum. O zaman da, 'Eğer Müfettiş Neele senin Ruby MacKenzie olduğunu öğrenirse,' dedi. 'O zaman seni katil olmak suçuyla yakalar.

Çünkü senin Rex Fortescue'yle Adele'i öldürdüğünü zanneder...' Parayı bulmakta çok güçlük çektim. Çünkü durumu Percival'e kesinlikle açıklayamazdım. O benim aslında kim olduğumu bilmiyor. Sonunda yüzüğümle Bay Fortescue'nun bana hediye ettiği gerdanlığı satmak zorunda kaldım."

Müfettiş Neele, "Merak etmeyin," diye gülümsedi. "Paranızı geri alacağımı sanıyorum..."

Müfettiş Neele ertesi günü Mary Dove'la tekrar konuştu.

Hiçbir giriş yapmaya lüzum görmeden, "Miss Dove," dedi. "Acaba bana beş yüz sterlinlik bir çek verebilir misiniz? Tabii bu Bayan Percival Fortescue'nun adına olacak..."

Ve Mary Dove'un ilk kez fena halde irkildiğini görerek, büyük bir zevk duydu.

Genç kadın, "Bunu herhalde size o budala söyledi," diye homurdandı.

Neele başını salladı. "Evet, o söyledi. Şantaj ağır bir suçtur Miss Dove."

Mary Dove omzunu silkti. "Bu şantaj sayılmaz ki Müfettiş Neele. Böyle bir suçlamada bulunmaya kalkmayın. Çünkü bunu destekleyecek kanıt veya tanık bulamazsınız. Ben sadece Bayan Percival'e acıdığım için kendisine bir iyilik etmek istedim."

Müfettiş, "Pekâlâ," dedi. "Bana o çeki verirseniz bu konuyu da burada kapatırız, Miss Dove."

Mary Dove çek defteriyle dolma kalemini çıkardı.

"Doğrusu bu işe canım çok sıkıldı," diye içini çekti. "Şu ara hiç param yoktu."

"Herhalde yakında yeni bir yer aramaya başlayacaksınız."

Mary Dove başını salladı. "Evet... Bu iş umduğum gibi çıkmadı. Bütün bu olaylar her şeyi altüst etti."

Müfettiş Neele de bu kanıdaydı.

"Bu yüzden zor durumda kaldınız değil mi? Çünkü her an sizin geçmişinizi de araştırmaya kalkabilirdik."

Mary Dove eski soğukkanlılığına kavuşmuştu. Biçimli kaşlarını kaldırdı. "Rica ederim, Müfettiş Neele. Benim geçmişim gerçekten lekesizdir."

Neeie neşeli bir tavırla, "Evet, gerçekten öyle Miss Dove," diye cevap verdi.

"Elimizde sizi suçlayacak hiçbir kanıt yok... Fakat garip bir rastlantı dikkatimizi çekti. Herkesin hayranlığını uyandıracak bir şekilde çalıştığınız üç evin üçü de siz oradan ayrıldıktan dört ay sonra soyulmuş. Üstelik hırsızların ev hakkında şaşılacak kadar derin bilgileri varmış. Vizonların, mücevherlerin, kıymetli gümüş takımların ve antikaların nerede durduğunu gayet iyi biliyorlarmış."

Mary Dove hafifçe gülümsedi. "Böyle rastlantılar oluyor, Müfettiş Neele."

Genç adam, "Evet, evet," dedi. "Gerçekten oluyor. Fakat bana kalırsa pek sık da olmamalı, Miss Dove... Sonra ekledi. "Sizinle ilerde tekrar karşılaşacağımızı sanmıyorum."

Mary Dove mavi gözleriyle ona baktı. "Kabalık etmek istemiyorum, Bay Müfettiş...

Fakat... bir daha karşılaşmayacağımızı umarım."

27

Miss Marpie bavulundaki eşyaları düzeltti, sarkan yünlü bir atkının ucunu yana sıkıştırdı. Sonra da bavulu kapattı. Yatak odasında etrafına bakındı.

"Hayır, hiçbir şeyimi unutmamışım."

Crump eşyaları aşağıya indirmek için içeriye girdi. Miss Marpie ise yan odaya geçti. Effie Ramsbottom'la vedalaşacaktı.

Miss Marpie, "Korkarım konukseverliğinize pek kötü bir şekilde karşılık verdim,"

diye söze başladı. "İlerde bir gün beni bağışlayacağınızı umarım."

Miss Ramsbottom, "Hah," diye mırıldandı.

Yine pasyans açıyordu.

"Siyah vale, kırmızı dam..." Sonra zeki bakışlarla yan yan Miss Marple'ı süzdü.

"Öğrenmeyi aklınıza koyduğunuz şeyi sonunda ne yapıp yapıp öğrendiniz sanırım?"

Miss Marpie, "Evet," dedi.

Effie Ramsbottom konuşmasını sürdürdü. "Herhalde bütün bunları o polis müfettişine de anlattınız? O bunu kanıtlayabilecek mi?"

Miss Marpie, "Kanıtlayacağından hemen hemen eminim," diye cevap verdi. "Tabii bu zaman alabilir."

Effie Ramsbottom elini kaldırdı. "Size soru sormayacağım. Çok zeki bir kadınsınız. Bunu sizi görür görmez anladım. Yaptıklarınız için

sizi kesinlikle suçlu bulmuyorum. Kötülük, kötülüktür ve bunun cezalandırılması gerekir. Bu ailenin kötü bir damarı var. Çok şükür, bunu bizim taraftan

almadılar. Kız kardeşim Elvira budalanın biriydi. Dünyada bundan daha fena da bir şey olamaz."

Miss Marple hafifçe öksürdü.

Effie Ramsbottom kâğıtların üzerine eğildi. "Kara vale... Yakışıklı ama kalbi kapkara... Evet, ben de bundan korkuyordum. Ne yaparsınız?... İnsan bazen dayanamayıp bir günahkârı da sevebiliyor. O çok şirindir. Daima da öyleydi zaten. İnsanın alt çenesinden girip üst çenesinden çıkmasını bilir. Beni bile yumuşattı... O gün yanımdan ayrıldığı saati sordukları zaman yalan söyledi...

Ben onun bu yalanını yüzüne vurmadım fakat bu olay beni düşündürdü... O zamandan beri düşünüyorum zaten... Fakat Elvira'nın oğlu o, aleyhinde bir şey söylemem imkânsızdı. Neyse... Siz dürüst bir kadınsınız, Jane Marple. Hak da yerini bulmalıdır. Fakat karısına çok acıyorum..."

Miss Marple içini çekti. "Ben de öyle..."

Holde Pat Fortescue onunla vedalaşmak için bekliyordu.

"Keşke gitmeseydiniz, Miss Marple. Sizi çok arayacağım..."

Miss Marple gülümsemeye çalıştı. "Artık gitme zamanım geldi. Buraya yapmak için geldiğim şeyi tamamladım. Aslında bu... Benim için pek de hoş bir şey değildi.

Fakat kötülüğün galip gelmemesi gerekiyor. Çok önemli bu."

Pat şaşkın şaşkın ona baktı. "Doğrusunu isterseniz, ne demek istediğinizi pek anlayamadım."

Miss Marple, "Biliyorum, yavrum," diye cevap erdi. "Belki günün birinde anlarsınız. Bilmem size bir öğütte bulunursam bana darılır mısınız? İlerde bir gün, bir aksilik, üzülecek bir şey olursa, o zaman kalkın, İrlanda'ya gidin.

Çocukken mutlu olduğunuz yerlere dönün... Atlar... Köpekler... Evet, en doğrusu bu olur."

Pat başını salladı. "Bazen, keşke Freddy öldüğü zaman İrlanda'ya dönseydim, diye düşünüyorum. Fakat öyle yapsaydım..." Sesi değişti, yumuşadı. "O zaman da Lance'la tanışamayacaktım."

Miss Marple tekrar içini çekti.

Pat konuşmasını sürdürdü. "Biliyorsunuz? Biz de burada kalmayacağız. Bu işler düzelir düzelmez, Doğu Afrika'ya döneceğiz. Buna o kadar seviniyorum ki."

Miss Marple, "Tanrı sizi korusun, yavrum," diye mırıldandı. "İnsanın bu dünyada yaşayabilmesi için korkusuz olması gerekir. Bence siz de korkusuz bir kadınsınız."

Genç kadının eline vurdu. Sonra da ön kapıdan çıkarak, dışarda bekleyen taksiye doğru gitti.

Miss Marple o günün akşamı evine erişti.

Yetimhaneden son zamanlarda aldığı hizmetçisi Kitty, ona kapıyı açarak, neşeyle gülümsedi.

"Size akşam yemeği için balık hazırladım, miss. Eve döndüğünüze o kadar sevindim ki. Her şeyi pek beğeneceksiniz. Sanki bahar temizliği yapıyormuşum gibi her tarafı pırıl pırıl bir hale soktum."

Miss Marple gülümsedi. "Aferin Kitty. Ben de eve döndüğüm için çok sevinçliyim."

Yaşlı kadın, kornişte altı ayrı örümcek yuvası olduğunu fark etmişti. "Bu kızlar da hiç kafalarını kaldırmazlar..." Fakat çok merhametli olduğu için Kitty'ye hiçbir şey söylemedi.

Kız, "Mektuplarınız holdeki masanın üstünde, Miss," dedi. "Bunlardan bir tanesi de yanlışlıkla Daisymead'e gitmiş. Daima böyle oluyor, değil mi? Mary Mead'le Daisy Mead'i karıştırıyorlar. Hoş bu kez hiç şaşmadım. Çünkü yazı o kadar bozuk ki. Mektubu yolladıkları adres-tekiler de kaç gündür evde değillermiş. Bugün dönmüş ve mektubu geri yollamışlar.

Miss Marple zarfları aldı. Kitty'nin söylediği mektup en üstte duruyordu. Yaşlı kadın, bozuk, eğri büğrü yazıyı tanır gibi oldu. Zarfı çabucak açtı.

"Sevgili hanımefendi,

Size bu mektubu yazdığım için kusuruma bakmayacağınızı umarım. Fakat ne yapacağımı bilmiyorum. Gerçekten bilmiyorum. Ama ben kimseye zarar vermek amacında değildim. Sevgili hanım-efendiciğim, herhalde gazeteleri gördünüz.

Hepsi de bu olaydan cinayet diye yazıyorlar. Fakat bunu ben yapmadım. İnanın yapmadım. Çünkü ben öyle kötülüklerden korkarım. Onun da böyle bir şey www.netevin.com

yapmayacağını biliyorum. Yani Albert'in demek istedim. Durumu size iyi anlatamıyorum. Başından başlayayım. Albert'le geçen yaz tanıştık, evlenecektik.

Yalnız Albert haksızlığa uğramış, onu şu ölen adam, Bay Fortescue dolandırmıştı.

Üstelik ondan sonra her şeyi de inkâr etmişti. Tabii herkes de zengin olduğu için Bay For-tescue'ya inanmış, fakir olan Albert'in sözlerini dinlememişlerdi.

Fakat Albert'in bir arkadaşı şu yeni ilaçların yapıldığı bir yerde çalışıyordu.

Bunların arasında "gerçek serumu" da vardı. Belki bundan söz edildiğini gazetelerde okumuşsunuzdur. Bu insana ister istesin, ister istemesin muhakkak gerçeği söyletiyor. Albert, kasımın 5'inde Bay Fortescue'yu bürosunda görecekti.

Ben de o sabah kahvaltıda kendisine muhakkak gerçek ilacını verecektim. Adam, şirkete gidinceye kadar gerçek serumu etkisini gösterecekti. Albert'le yanındakiler içeri girdikleri zaman adam gerçeği söyleyecekti. Albert'in dediklerinin doğru olduğunu söyleyecekti. İşte böyle hanımefendiciğim, ben ilacı marmelatın içine koydum. Fakat adam öldü. Herhalde ilaç çok kuvvetliydi. Ama bunda Albert'in bir suçu yok. Çünkü o hiçbir zaman böyle bir şey yapamaz. Ama durumu.polise de açıklayamıyorum. Çünkü o zamanlar onlar Albert'in bu işi bilerek yaptığını sanırlar. Oysa ben Albert'in böyle bir amacı olmadığını biliyorum. Ah, hanımefendiciğim, ne yapacağımı, ne

söyleyeceğimi bilmiyorum. Polisler şimdi evde. Halimiz feci. İnsana sorular soruyor, yüzüne sert sert bakıyorlar. Ne yapacağımı bilmiyorum. Albert'den de haber çıkmadı. Ah, hanımefendiciğim, sizi rahatsız etmek istemiyorum ama buraya gelip bana yardım etmez misiniz? Polisler sizi dinlerler. Siz bana daima iyi davrandınız. Benim kötü bir amacım yoktu. Albert'in de öyle. Ah bize yardım etseniz...

Saygılarımı sunarım, Gladys Martin

NOT: Zarfa Albert'le benim bir resmimi koyuyorum. Bunu kamptaki çocuklardan biri çekmiş bana verdi. Albert böyle bir resmimiz olduğunu

bilmiyor. Fotoğraf çektirmeyi sevmiyor. Fakat resminden onun ne kadar iyi bir genç olduğunu anlayabilirsiniz, hanımefendiciğim."

Miss Marple dudaklarını büzerek resme baktı. Resimdeki çift gözlerini birbirlerine dikmişlerdi. Miss Marple'ın bakışları, ağzı hafifçe aralık olan Gladys'in sevgi dolu, zavallı yüzünden, diğer yüze kaydı. Esmer, yakışıklı Lance Fortescue'nun yüzüne. Genç adam, gülümsüyor-du.

Yaşlı kadın o acıklı mektubun son cümlesini hatırladı.

"Onun ne kadar iyi bir genç olduğunu anlayabilirsiniz."

Miss Marple'ın gözleri doldu. Sonra merhametin yerini öfke aldı. Kalpsiz bir katile karşı duyulan öfke.

Sonra yaşlı kadın ani bir zafer hissi duydu. Bir hayalet gibi dolaşan bu katilin yüzünü çok önceden görmüştü...

Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda yazı hayatına atılmış olan Agatha Christie tüm dünyada polisiye romanların kraliçesi olarak bilinir. Özellikle, yarattığı ufak tefek bir adam olan Belçikalı dedektif Hercule Poirot polisiye roman literatüründe en bilinen ve sevilen kahramanlarından biridir.

Tüm dillere çevrilen yetmiş yedi dedektif romanı ve öykünün satışları milyonlarla ifade edilmektedir.

Zengin bir işadamı olan Rex Fortescue son zamanlarda parasını anlaşılmaz işlere harcamaya başlamıştır. Bu garip tavrı çevresinin de dikkatini çekmektedir.

Fortescue bir gün ansızın zehirlenerek öldürülür. Ortada pek çok zanlı vardır ve tümü de aynı ailedendir.

Bu sır dolu cinayeti çözecek tek kişi ise Miss Marple'dır.